

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา
(หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๕)
หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ

คณะพุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รายละเอียดของหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)

คณะพุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มีมติอนุมัติในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๑ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

คำนำ

เอกสารหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕ ฉบับนี้ คณะกรรมการปรับปรุง หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ร่วมกันจัดทำขึ้น เพื่อเปิดจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ของกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม (อว.)

คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร ขอขอบคุณ คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อปรับปรุงหลักสูตร ขอขอบคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ คณะกรรมการบริหารวิชาการ คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือ ให้คำแนะนำและแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา
คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

สารบัญ

หมวด	หน้า
หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป	๑
หมวดที่ ๒ ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร	๖
หมวดที่ ๓ ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร	๙
หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล	๒๒
หมวดที่ ๕ หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต	๔๒
หมวดที่ ๖ การพัฒนาอาจารย์	๔๔
หมวดที่ ๗ การประกันคุณภาพหลักสูตร	๔๕
หมวดที่ ๘ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร	๔๙
ภาคผนวก ก คำอธิบายรายวิชา	๕๑
ภาคผนวก ข ตารางเปรียบเทียบหลักสูตร	๖๕
ภาคผนวก ค ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๑๐๗
ภาคผนวก ง ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง อนุมัติเปิดสอนหลักสูตร พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๕)	๑๒๒
ภาคผนวก จ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๑๒๔
ภาคผนวก ฉ ประวัติและผลงานอาจารย์ประจำหลักสูตร	๑๒๙
ภาคผนวก ช ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLO) กับผลลัพธ์ การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) และผลลัพธ์ผู้เรียน ตามมาตรฐานอุดมศึกษา (DOE)	๑๔๕

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา : ภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์

หมวดที่ ๑
ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
ภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา
ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program in Religion and Philosophy

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็ม (ไทย) : พุทธศาสตรบัณฑิต (ศาสนาและปรัชญา)
ชื่อย่อ (ไทย) : พธ.บ. (ศาสนาและปรัชญา)
ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Bachelor of Arts (Religion and Philosophy)
ชื่อย่อ (อังกฤษ) : B.A. (Religion and Philosophy)

๓. วิชาเอกหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะของหลักสูตร

-

๔. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

จำนวน ๑๔๐ หน่วยกิต

๕. รูปแบบของหลักสูตร

๕.๑ รูปแบบ

หลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตร ๔ ปี

๕.๒ ประเภทของหลักสูตร (เฉพาะปริญญาตรี)

หลักสูตรประเภทวิชาการ

๕.๓ ภาษาที่ใช้

ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๕.๔ การรับเข้าศึกษา

รับนิสิตไทยและนิสิตต่างประเทศ

๕.๕ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง

๕.๖ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

๖. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

๖.๑ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕ ปรับปรุงจากหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนา และสาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐)

๖.๒ เปิดสอนภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

๖.๓ สภาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีมติเห็นชอบในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

๖.๔ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรและอนุมัติให้เปิดสอนในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรจะได้รับการเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ในปีการศึกษา ๒๕๖๗

๘. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญาสามารถสอบเข้าทำงานราชการในตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดว่าเป็นผู้สำเร็จการศึกษาพุทธศาสตรบัณฑิต หรือทำงานในหน่วยงานเอกชนที่ต้องการบุคลากรที่มีคุณวุฒิด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ โดยสามารถเข้าทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ ได้ดังนี้

- (๑) ผู้บริหารมหาวิทยาลัย
- (๒) อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย
- (๓) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- (๔) นักวิชาการศาสนา
- (๕) นักวิชาการศึกษา
- (๖) เจ้าหน้าที่บริหารงานการศาสนา
- (๗) อนุศาสนาจารย์
- (๘) เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมบุคลากร
- (๙) นักสังคมสงเคราะห์ฟื้นฟูพัฒนาจิตใจ
- (๑๐) ผู้นำสังคมด้านจิตใจและปัญญา
- (๑๑) วิทยากรการท่องเที่ยวด้านศาสนาและวัฒนธรรม
- (๑๒) ประกอบกิจการส่วนตัวที่เกี่ยวกับการบริการการศึกษา อบรมและอื่นๆ

๙. ชื่อ เลขประจำตัวบัตรประชาชนตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๙.๑ คณะพุทธศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	ชื่อสถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปี พ.ศ.
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สาขาปรัชญา)	พระศรีศาสนบัณฑิต (สุทัศน์ ตีสรรวาทิ) นักการศึกษา ๓-๑๐๐๔-๐๐๘๓๗-XX-X	พธ.ม.(ปรัชญา) พธ.บ.(ปรัชญา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๓๖ ๒๕๔๐
รองศาสตราจารย์ (สาขาปรัชญา)	กฤต ศรียะอาจ ๓-๔๕๑๔-๐๐๐๕๗-XX-X	พธ.ด. (ปรัชญา) พธ.ม. (ปรัชญา) พธ.บ. (ปรัชญา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๖๑ ๒๕๔๓ ๒๕๓๗
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สาขาปรัชญา)	พระครูวินัยธรสมุทรรถาวรธมโม (ทาทอง) ๓-๑๑๐๐-๑๐๐๔๘-XX-X	Ph.D. (Philosophy) พธ.ม. (ปรัชญา) พธ.บ. (สังคมศึกษา)	Magadh University, India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๕ ๒๕๓๙ ๒๕๓๓
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สาขาปรัชญา)	พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี (เหมประไพ) ๓-๑๕๐๓-๐๐๑๗๗-XX-X	พธ.ด. (ปรัชญา) พธ.ม. (ปรัชญา) พธ.บ. (ปรัชญา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗ ๒๕๔๘ ๒๕๔๒
อาจารย์	พระมหาจรรยา กิตติปัญญา (ฤทธิพิศ) ๓-๑๕๐๓-๐๐๒๓๙-XX-X	Ph.D. (Philosophy) M.A. (Philosophy) พธ.บ. (ปรัชญา)	University of Madras, India University of Mysore, India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๘ ๒๕๕๒ ๒๕๓๘
อาจารย์	พระจาดรงค์ ชูศรี ๓-๙๐๑๑-๐๐๕๐๒-XX-X	พธ.ด. (ปรัชญา) พธ.ม. (ปรัชญา) พธ.บ. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗ ๒๕๕๒ ๒๕๕๐
อาจารย์	ธนาธิป ฮาดเนาลี ๓-๔๗๐๒-๐๐๑๐๓-XX-X	Ph.D. (Philosophy) พธ.ม. (ปรัชญา) พธ.บ. (ปรัชญา)	Banaras Hindu University, India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๖๐ ๒๕๕๑ ๒๕๔๗

๑๐. สถานที่จัดการเรียนการสอน

คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่อยู่ : ๗๙ หมู่ ๑ ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

๑๑. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

๑๑.๑ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

การพัฒนาหลักสูตรจะสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๕ ที่กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกอย่างก้าวกระโดด ซึ่งรวมถึงความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ก่อให้เกิดทั้งความเปลี่ยนแปลง โอกาสและภัยคุกคามทางด้านเศรษฐกิจและสังคม จึงจำเป็นต้องเตรียมพร้อมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ดังนั้น การบริหารจัดการองค์ความรู้

อย่างเป็นระบบเป็นสิ่งจำเป็น รวมถึงการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางปรัชญาและศาสนาที่เหมาะสมที่จะผสมผสานกับจุดแข็งในสังคมไทย เป้าหมายยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ แผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และเป้าหมายยุทธศาสตร์ของกรอบนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ที่มุ่งเน้นไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง

๑๑.๒ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

การวางแผนพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองทางสังคมและการเรียนรู้ทางศาสนาและปรัชญา ดำรงสืบสานพระราชปณิธาน และเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ การเข้ากับผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม การสื่อสารไร้พรมแดน เปิดเสรีทางความคิดและกระบวนการทำงาน ทำให้เกิดการแข่งขันทั้งภายในและภายนอกประเทศ การผลิตบุคลากรที่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม ที่มุ่งไปสู่สังคมแห่งความรู้ การแข่งขันกันด้วยทักษะทางปัญญา มีความรู้ความสามารถและมีความเป็นมืออาชีพ มีความเข้าใจในผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรม มีคุณธรรม จริยธรรม ที่จะช่วยชี้แนะและขับเคลื่อนให้การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปในรูปแบบพหุวัฒนธรรมที่สอดคล้องและเหมาะสมกับวิถีชีวิตของสังคมไทย

๑๒. ผลกระทบจาก ข้อ ๑๑ ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

๑๒.๑ การพัฒนาหลักสูตร

จากผลกระทบจากสถานการณ์ภายนอกในการพัฒนาหลักสูตรจึงจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรในเชิงรุกที่มีศักยภาพและสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามวิวัฒนาการของกระแสโลกาภิวัตน์ และรองรับการแข่งขันทางสังคมเศรษฐกิจทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยการผลิตบุคลากรทางศาสนาและปรัชญาที่มีความพร้อมในการปฏิบัติงานได้ทันที และมีศักยภาพสูงในการพัฒนาตนเองให้เข้ากับลักษณะงานทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงความเข้าใจในผลกระทบของบริบทของสังคม โดยต้องปฏิบัติตนอย่างมืออาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นไปตามนโยบายและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยด้านมุ่งสู่ความเป็นเลิศในการเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม

๑๒.๒ ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

ผลกระทบจากสถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อพันธกิจของมหาวิทยาลัยที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในการเป็นศูนย์กลางการศึกษาทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนา เพื่อการจัดการศึกษาและวิจัยอย่างมีคุณภาพบริการวิชาการอย่างมีคุณภาพและบริหารตัวอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถประยุกต์เข้ากับศาสตร์สาขาต่าง ๆ และศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม ใฝ่รู้ใฝ่คิด รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีโลกทัศน์กว้างไกล สามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของโลก มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อส่วนรวม พร้อมทั้งส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาและปรัชญาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้คงไว้สืบไป

๑๓.ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

๑๓.๑ กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

- (๑) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต
- (๒) หมวดวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

๑๓.๒ กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน

หมวดวิชาเฉพาะ ในวิชาแกนทางศาสนาและปรัชญา วิชาเฉพาะด้านทางศาสนาและปรัชญา วิชาเลือกเฉพาะสาขาวิชาศาสนาและปรัชญา จำนวน ๗๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ทุกรายวิชาในหลักสูตรเปิดสอนให้นิสิตหลักสูตรอื่นเพื่อให้นิสิตเลือกเรียนเป็นวิชาเลือกเสรีได้อีก ๖ หน่วยกิต

๑๓.๓ การบริหารจัดการ

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทำหน้าที่ประสานงานกับอาจารย์ผู้แทนจากคณะอื่นที่เกี่ยวข้องด้านเนื้อหาสาระ การจัดตารางเรียนและตารางสอบ และความสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

หมวดที่ ๒

ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

๑. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑.๑ ปรัชญา

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา มุ่งให้ความรู้และความเข้าใจหลักการทางศาสนาและปรัชญา สร้างบัณฑิตที่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผลและเข้าใจชีวิตที่ดำรงตามหลักศาสนา สามารถนำความรู้ทางศาสนาและปรัชญาไปประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ตนเองและสังคม

๑.๒ ความสำคัญ

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา เป็นแหล่งสร้างบัณฑิตที่มีเหตุผลและดำเนินชีวิตที่ดำรงตามหลักศาสนา ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ดำรงชีวิตอยู่ในพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถใช้อรรถความรู้ทางศาสนาและปรัชญา ในการปฏิบัติงานและแก้ปัญหามุ่งทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ วัตถุประสงค์

๑.๓.๑ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในศาสนาและปรัชญา สามารถวิเคราะห์วิพากษ์ปัญหาทางสังคมได้อย่างแหลมคม และเข้าใจลึกซึ้งในศาสนาทั้งในด้านประวัติความเป็นมาและหลักคำสอน

๑.๓.๒ เพื่อผลิตบัณฑิตที่สามารถนำหลักศาสนาและปรัชญาไปประยุกต์ใช้โดยบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ในการพัฒนาชีวิตและสังคม

๑.๓.๓ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำสังคมด้านจิตใจและปัญญา

๑.๔ ผลการเรียนรู้ของหลักสูตร

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ข้างต้น ดังนี้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร
๑. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในศาสนาและปรัชญา สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์ปัญหาทางสังคมได้อย่างแหลมคม และเข้าใจลึกซึ้งในศาสนาทั้งในด้านประวัติความเป็นมาและหลักคำสอน	๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจหลักการและทฤษฎีทางศาสนาและปรัชญา ๑.๒ สามารถวิเคราะห์และวิพากษ์ปัญหาทางสังคมโดยวิธีการทางปรัชญาได้ ๑.๓ สามารถประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือทางศาสนาและปรัชญา

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร
๒. เพื่อผลิตบัณฑิตที่สามารถนำหลักศาสนาและปรัชญาไปประยุกต์ใช้โดยบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ในการพัฒนาชีวิตและสังคม	๒.๑ สามารถคิดเป็นเหตุเป็นผล และคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ๒.๒ สามารถสังเคราะห์ แปลความหมาย และสรุปประเด็นจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ๒.๓ สามารถบูรณาการความรู้ทางศาสนาและปรัชญาเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างเหมาะสม และสร้างสรรค์
๓. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำสังคมด้านจิตใจและปัญญา	๓.๑ มีความซื่อสัตย์และสุจริต ๓.๒ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ๓.๓ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชชาติ และพระพุทธศาสนา

๒. แผนพัฒนาปรับปรุง

คาดว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จครบถ้วนภายในรอบปีการศึกษา (๔ ปี)

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์/แนวทางวิธีการ	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
- ปรับปรุงหลักสูตรศาสนาและปรัชญาให้มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าหรือตามที่ สกอ. กำหนด	- พัฒนาหลักสูตรโดยมีพื้นฐานจากหลักสูตรที่มีความเป็นเอกลักษณ์ศาสนาและปรัชญา - ติดตามประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	- เอกสารปรับปรุงหลักสูตร - รายงานผลการประเมินหลักสูตร - มีการปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด - มีการประเมินหลักสูตร
- ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับพันธกิจของคณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัย การตอบสนองกิจกรรมคณะสงฆ์ และความเป็นเอกลักษณ์ด้านศาสนาและปรัชญา	- การพัฒนาและการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านศาสนาและปรัชญาประยุกต์กับศาสตร์ต่างๆ - ประยุกต์หลักพุทธธรรมในการพัฒนานิสิต คณะสงฆ์ และสังคม	- โครงการและการจัดกิจกรรมด้านศาสนาและปรัชญา - รายงานผลการปฏิบัติศาสนกิจและการตอบสนองงานของคณะสงฆ์ - มีการจัดกิจกรรมด้านศาสนาและปรัชญา สอดคล้องกับหลักสูตร
- พัฒนาคณาจารย์/บุคลากรด้านการเรียนการสอนและบริการวิชาการที่มาจากความเข้าใจด้านศาสนาและปรัชญา และบริบททางสังคม	- สนับสนุนคณาจารย์/บุคลากรด้านการเรียนการสอนให้ทำงานบริการวิชาการแก่คณะสงฆ์ ชุมชน และองค์กรภายนอก - สนับสนุนบุคลากรสายวิชาการให้เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ	- ปริมาณงานบริการวิชาการต่ออาจารย์ในหลักสูตร - ตำแหน่งทางวิชาการ - รูปแบบและเครือข่ายทางวิชาการ - มีอาจารย์เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการร้อยละ ๒๐
- ส่งเสริมการปฏิบัติตามแนวศาสนาและปรัชญาทั้งในมิติของการวิจัย การพัฒนาบุคคล การ	- ส่งเสริมการวิจัยทางด้านศาสนาและปรัชญา - ส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	- โครงการวิจัยทางศาสนาและปรัชญา - โครงการพัฒนาบุคลากร - กิจกรรมบริการทางวิชาการ

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์/แนวทางวิธีการ	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
บริการวิชาการ และทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม	- ส่งเสริมให้มีกิจกรรมบริการ วิชาการและทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง	- กิจกรรมด้านการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม - มีกิจกรรมบริการวิชาการและ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมบูรณา การกับการเรียนการสอน - อาจารย์ประจำหลักสูตรมี งานวิจัย
- ประเมินหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ใน สมัยใหม่	- พัฒนาระบบการประเมิน หลักสูตร - ดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษา	- รายงานการประเมินหลักสูตร - รายงานการประกันคุณภาพ การศึกษา - มีการประเมินหลักสูตรโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หมวดที่ ๓

ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

๑. ระบบการจัดการศึกษา

๑.๑ ระบบ

ระบบการศึกษาใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษา ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ ทั้งนี้ข้อกำหนดต่าง ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑

๑.๒ การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

-ไม่มี

๑.๓ การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

-ไม่มี

๒. การดำเนินการหลักสูตร

๒.๑ วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคการศึกษาที่ ๑	ระหว่างเดือนมิถุนายน – เดือนกันยายน
ภาคการศึกษาที่ ๒	ระหว่างเดือนตุลาคม – เดือนมีนาคม

๒.๒ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๒.๒.๑ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาที่เป็นพระภิกษุ สามเณร

(๑) ต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า
(๒) ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑ หรือ

(๓) ต้องผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๒.๒.๒ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาที่เป็นคฤหัสถ์

(๑) ต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า
(๒) ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑ หรือ

(๓) ต้องผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๒.๓ ปัญหาของนิสิตแรกเข้า

นิสิตที่สมัครเข้าเรียนในหลักสูตรมีพื้นฐานการเรียนรู้ด้านศาสนาและปรัชญาไม่เพียงพอ และการใช้ภาษาอังกฤษในหลักสูตรไม่เพียงพอ รวมทั้งทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนิสิตต่างชาติ เนื่องจากตำรา เอกสารและข้อสอบจะเป็นทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษบางส่วน

๒.๔ กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา / ข้อจำกัดของนิสิตในข้อ ๒.๓

จัดหลักสูตรเรียนปรับวิชาพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนิสิตที่เข้ามาศึกษาใหม่ในด้านเนื้อหาที่ให้สำหรับศึกษาในหลักสูตร และจัดอบรมหลักสูตรเสริมภาษาอังกฤษ ภาษาอังกฤษทางศาสนาและตำราทางปรัชญาให้แก่นิสิต โดยจัดการอบรมภาษาไทยสำหรับนิสิตต่างชาติก่อนเริ่มภาคการศึกษาแรก และให้หลังวิชาเลือกเสริม มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต

๒.๕ แผนการรับนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ ๕ ปี

จำนวนนิสิต	จำนวนนิสิตแต่ละปีการศึกษา				
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ปีที่ ๑	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕
ปีที่ ๒	-	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕
ปีที่ ๓	-	-	๒๕	๒๕	๒๕
ปีที่ ๔	-	-	-	๒๕	๒๕
จำนวนรวม	๒๕	๕๐	๗๕	๑๐๐	๑๒๕
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	๒๕	๒๕

๒.๖ งบประมาณตามแผน

(๑) งบประมาณรายรับ

รายการรับ	ประมาณรายรับในปีงบประมาณ					หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	
ค่าธรรมเนียมการศึกษา (๑๔,๐๐๐ บาท/คน/ปี)	๓๕๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๑,๐๕๐,๐๐๐	๑,๔๐๐,๐๐๐	๑,๗๕๐,๐๐๐	๕,๒๕๐,๐๐๐
รายได้อื่น ๆ	-	-	-	-	-	
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	๑,๑๓๙,๕๐๐	๒,๒๗๙,๐๐๐	๓,๔๑๘,๕๐๐	๔,๕๕๘,๐๐๐	๕,๕๕๘,๐๐๐	๑๕,๙๕๓,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น	๑,๔๘๙,๕๐๐	๒,๙๗๙,๐๐๐	๔,๔๖๘,๕๐๐	๕,๙๕๘,๐๐๐	๖,๓๐๘,๐๐๐	๒๑,๒๐๓,๐๐๐

(๒) งบประมาณรายจ่าย

หมวดเงิน	งบประมาณ					หมายเหตุ
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	
ค่าตอบแทน	๘๑๐,๐๐๐	๑,๖๒๐,๐๐๐	๒,๔๓๐,๐๐๐	๓,๒๔๐,๐๐๐	๓,๒๔๐,๐๐๐	
ค่าใช้สอย	๕๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	
ค่าวัสดุ	๘๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	
ค่าครุภัณฑ์	๑๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	-	-	
รวมค่าดำเนินการ	๑,๐๔๐,๐๐๐	๑,๘๒๐,๐๐๐	๒,๖๓๐,๐๐๐	๓,๔๒๐,๐๐๐	๓,๔๒๐,๐๐๐	๑๒,๓๓๐,๐๐๐
ค่าที่ดิน	-	-	-	-	-	
ค่าสิ่งก่อสร้าง	-	-	-	-	-	
รวมงบลงทุน	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	๑,๐๔๐,๐๐๐	๑,๘๒๐,๐๐๐	๒,๖๓๐,๐๐๐	๓,๔๒๐,๐๐๐	๓,๔๒๐,๐๐๐	๑๒,๓๓๐,๐๐๐

หมายเหตุ: งบประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวต่อปีของนิสิตเฉลี่ย ๕๒,๒๔๓ บาท

๒.๗ ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาเป็นแบบชั้นเรียน และเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑

๒.๘ การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา

นิสิตที่เคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นมาก่อน เมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรนี้ สามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้ ทั้งนี้ เป็นไปตามข้อบังคับที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๔๗ ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ และประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๑

๓. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

๓.๑ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา

๓.๑.๑ จำนวนหน่วยกิต

รวมตลอดหลักสูตร ๑๔๐ หน่วยกิต

๓.๑.๒ โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาที่สอดคล้องกับ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนี้

๑.	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		๓๐	หน่วยกิต
	๑.๑	วิชาบังคับ	๑๘	หน่วยกิต
	๑.๒	วิชาเลือก	๑๒	หน่วยกิต
๒.	หมวดวิชาเฉพาะ		๑๐๔	หน่วยกิต
	๒.๑	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต
	๒.๒	วิชาแกนศาสนาและปรัชญา	๓๓	หน่วยกิต
	๒.๓	วิชาเฉพาะด้านศาสนาและปรัชญา	๓๒	หน่วยกิต
	๒.๔	วิชาเลือกเฉพาะสาขาศาสนาและปรัชญา	๙	หน่วยกิต
๓.	หมวดวิชาเลือกเสรี		๖	หน่วยกิต
รวม			๑๔๐	หน่วยกิต

๓.๑.๓ รายวิชา

คำอธิบายความหมายของรหัสวิชาและหน่วยกิตประจำวิชา

๑. รหัสประจำวิชาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ประกอบด้วยเลข ๖ หลัก มีความหมายดังนี้

๑) เลข ๓ ตัวแรก = ตัวที่ ๑ แสดงคณะ ตัวที่ ๒-๓ แสดงสาขาวิชา

๒) เลข ๓ ตัวหลัง = ตัวที่ ๑ แสดงปีการศึกษา ตัวที่ ๒-๓ แสดงชื่อวิชา

๒. หน่วยกิตประจำวิชา หมายถึง ตัวเลขซึ่งแสดงจำนวนหน่วยกิตและปริมาณการเรียนการสอนของรายวิชานั้นๆ เช่น ๓ (๒-๒-๕) หมายถึง ๓ หน่วยกิต ประกอบด้วยบรรยาย ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ปฏิบัติ ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ และการศึกษาด้วยตนเอง ๕ ชั่วโมง/สัปดาห์

๑) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป แบ่งเป็นวิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต ซึ่งนิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา ต้องศึกษาให้ครบทุกรายวิชาและวิชาเลือกอีก ๑๒ หน่วยกิต รวมเป็น ๓๐ หน่วยกิต

วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๐๓	คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๐๔	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๐๕	ปรัชญาเบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๐๖	คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการวิจัย	๓ (๓-๐-๖)

วิชาเลือก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๗	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๐๘	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๐๙	จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตน	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๐	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)

๐๐๐ ๑๑๑	ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๒	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๓	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๔	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๕	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาสันสกฤตชั้นสูง	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๘	ภาษาไทยเบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๑๙	ภาษาไทยชั้นสูง	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๐	ภาษาจีนเบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๑	ภาษาจีนชั้นสูง	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๒	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๓	ภาษาญี่ปุ่นชั้นสูง	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๔	ภาษาฮินดีเบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๕	ภาษาฮินดีชั้นสูง	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๖	วัฒนธรรมไทย	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๗	มนุษย์กับอารยธรรม	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๘	สันติศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๒๙	ภาวะผู้นำ	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๓๐	หลักธรรมาภิบาล	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๓๑	การรู้เท่าทันสื่อ	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๓๒	ความรับผิดชอบต่อสังคม	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๓๓	ศาสนาทั่วไป	๓ (๓-๐-๖)

๒) หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต

๒.๑) วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา ต้องศึกษาวิชากลุ่ม
พระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๓๔	วรรณกรรมพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๓๕	พระไตรปิฎกศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๓๖	ภาษาบาลี	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๓๗	ประวัติพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๓๘	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๒๓๙	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	๓ (๓-๐-๖)
๐๐๐ ๑๔๐	กรรมฐาน ๑	๓ (๒-๒-๕)
๐๐๐ ๒๔๑	กรรมฐาน ๒	๓ (๒-๒-๕)

๐๐๐ ๓๔๒	กรรมฐาน ๓	๓ (๒-๒-๕)
๐๐๐ ๔๔๓	กรรมฐาน ๔	๓ (๒-๒-๕)

๒.๒) วิชาแกนศาสนาและปรัชญา ๓๓ หน่วยกิต

๑๑๒ ๓๐๑	อภิปรัชญา	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๐๒	ญาณวิทยา	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๐๓	จริยศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๐๔	สุนทรียศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๐๕	ปรัชญาอินเดียสมัยโบราณ	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๐๖	ปรัชญาตะวันตกสมัยโบราณ	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๐๗	ศาสนาในจีน ญี่ปุ่นและเกาหลี	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๐๘	ศาสนาคริสต์	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๐๙	ศาสนาอิสลาม	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๑๐	ศาสนาพราหมณ์- ฮินดู	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๑๑	การเคลื่อนไหวใหม่ทางศาสนา	๓ (๓-๐-๖)

๒.๓) วิชาเฉพาะด้านศาสนาและปรัชญา ๓๒ หน่วยกิต

๑๑๒ ๔๑๒	พุทธปรัชญา	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๑๓	ตรรกศาสตร์สัญลักษณ์	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๑๔	ปรัชญาวิเคราะห์	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๑๕	สัมมนาศาสนาและปรัชญา	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๑๖	ปรัชญาศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๑๗	ศึกษาอิสระทางศาสนาและปรัชญา	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๑๘	ศาสนากับสันติภาพ	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๑๙	ศาสนากับภาวะผู้นำ	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๒๐	ศาสนากับสถานภาพของสตรี	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๒๑	ภาษาศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๒๒	ศาสนาเปรียบเทียบ	๓ (๓-๐-๖)

๒.๔) วิชาเลือกเฉพาะสาขาศาสนาและปรัชญา ๙ หน่วยกิต

๑๑๒ ๓๒๓	ปรัชญาไทย	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๒๔	ปรัชญาเปรียบเทียบ	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๒๕	ปรัชญาหลังนวยุค	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๒๖	จริยศาสตร์ประยุกต์	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๒๗	ปรัชญาสังคมและการเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๒๘	ปรัชญาการศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๒๘	ศาสตร์แห่งการตีความ	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๒๙	ปรัชญาอัตถิภาวนิยม	๓ (๓-๐-๖)

๑๑๒ ๔๓๐	ปรัชญาประวัติศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๓๑	ปรัชญาอินเดียร่วมสมัย	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๓๒	ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๓๓	ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๓๕	ศาสนาในอาเซียน	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๓๖	ศาสนากับวัฒนธรรม	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๓๗	ศาสนากับภูมิปัญญาท้องถิ่น	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๓๘	จิตวิทยาศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๓๙	สาขาสวนทางศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๓๔๐	ศาสนากับการพัฒนาวิชาชีพ	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๔๑	ศาสนากับรัฐศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๔๒	ศิลปะทางศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๔๓	ศาสนากับโลกปัจจุบัน	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๔๔	การใช้เหตุผลทางปรัชญา	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๔๕	การเผยแผ่ศาสนาในโลกปัจจุบัน	๓ (๓-๐-๖)
๑๑๒ ๔๔๖	ศาสนากับประชาธิปไตย	๓ (๓-๐-๖)

๓) หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต

นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา ต้องเลือกศึกษารายวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นวิชาเลือกเสรีจำนวนไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

๓.๑.๔ แสดงแผนการศึกษา

ชั้นปีที่ ๑

ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (บังคับ)	
๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม*	๓
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	๓
	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๑๓๔	ภาษาบาลี	๓
๐๐๐ ๑๔๐	กรรมฐาน ๑	๓
	วิชาแกนศาสนาและปรัชญา	
๑๑๒ ๓๑๐	ศาสนาพราหมณ์- ฮินดู	๓
๑๑๒ ๓๐๕	ปรัชญาอินเดียสมัยโบราณ	๓
	รวม	๑๘

หมายเหตุ: * วิชาข้อสอบกลาง

ชั้นปีที่ ๑

ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (บังคับ)	
๐๐๐ ๒๐๔	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	๓
๐๐๐ ๒๐๖	คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการวิจัย	๓
	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๑๓๔	วรรณกรรมพระพุทธศาสนา*	๓
๐๐๐ ๒๓๙	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	๓
	วิชาแกนศาสนาและปรัชญา	
๑๑๒ ๓๑๑	การเคลื่อนไหวใหม่ทางศาสนา	๓
๑๑๒ ๓๐๔	สุนทรียศาสตร์	๓
	รวม	๑๘

หมายเหตุ: * วิชาข้อสอบกลาง

ชั้นปีที่ ๒

ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (บังคับ)	
๐๐๐ ๑๐๓	คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล*	๓
	วิชาเฉพาะด้านศาสนาและปรัชญา	
๑๑๒ ๔๑๒	พุทธปรัชญา	๓
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (เลือก)	
xxx xxx	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	๓
xxx xxx	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	๓
	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๑๓๕	พระไตรปิฎกศึกษา*	๓
๐๐๐ ๒๔๑	กรรมฐาน ๒	๓
	รวม	๑๘

หมายเหตุ: * วิชาข้อสอบกลาง

ชั้นปีที่ ๒

ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
๐๐๐ ๒๐๕	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (บังคับ) ปรัชญาเบื้องต้น	๓
xxx xxx	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (เลือก) xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	๓
xxx xxx	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	๓
๐๐๐ ๒๓๗	ประวัติพระพุทธศาสนา*	๓
๐๐๐ ๒๒๘	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา*	๓
xxx xxx	หมวดวิชาเลือกเสรี xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	๓
	รวม	๑๘

หมายเหตุ: * วิชาข้อสอบกลาง

ชั้นปีที่ ๓

ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	หน่วยกิต
๐๐๐ ๓๔๒	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา กรรมฐาน ๓	๓
๑๑๒ ๓๐๑	วิชาแกนศาสนาและปรัชญา อภิปรัชญา	๓
๑๑๒ ๓๐๒	ญาณวิทยา	๓
๑๑๒ ๓๐๗	ศาสนาในจีน เกาหลีและญี่ปุ่น	๓
๑๑๒ ๓๐๘	ศาสนาคริสต์	๓
๑๑๒ ๔๒๑	วิชาเฉพาะด้านศาสนาและปรัชญา ภาษาศาสนา	๓
	รวม	๑๘

ชั้นปีที่ ๓

ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	หน่วยกิต
	วิชาแกนศาสนาและปรัชญา	
๑๑๒ ๓๐๓	จริยศาสตร์	๓
๑๑๒ ๓๐๖	ปรัชญาตะวันตกสมัยโบราณ	๓
๑๑๒ ๓๐๙	ศาสนาอิสลาม	๓
	วิชาเฉพาะด้านศาสนาและปรัชญา	
๑๑๒ ๔๒๒	ศาสนาเปรียบเทียบ	๓
	วิชาเลือกเฉพาะสาขาศาสนาและปรัชญา	
XXX XXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	๓
	หมวดวิชาเลือกเสรี	
XXX XXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	๓
	รวม	๑๘

ชั้นปีที่ ๔

ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	หน่วยกิต
	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๔๔๓	กรรมฐาน ๔	๓
	วิชาเฉพาะด้านศาสนาและปรัชญา	
๑๑๒ ๔๑๓	ตรรกศาสตร์สัญลักษณ์	๓
๑๑๒ ๔๑๔	ปรัชญาวิเคราะห์	๓
๑๑๒ ๔๑๘	ศาสนากับสันติภาพ	๓
๑๑๒ ๔๑๙	ศาสนากับภาวะผู้นำ	๓
๑๑๒ ๔๒๐	ศาสนากับสถานภาพของสตรี	๓
	รวม	๑๘

ชั้นปีที่ ๔

ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	หน่วยกิต
	วิชาเฉพาะด้านศาสนาและปรัชญา	
๑๑๒ ๔๑๗	ศึกษาอิสระทางศาสนาและปรัชญา	๓
๑๑๒ ๔๑๕	สัมมนาศาสนาและปรัชญา	๓
๑๑๒ ๔๑๖	ปรัชญาศาสนา	๓
	วิชาเลือกเฉพาะสาขาศาสนาและปรัชญา	
xxx xxx	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	๓
xxx xxx	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	๓
	รวม	๑๕

๓.๑.๕ คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชาในสาขาวิชาศาสนาและปรัชญา (ตามเอกสารในภาคผนวก ก)

๓.๒ ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

๓.๒.๑ คณะพุทธศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำแหน่ง	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	ชื่อสถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปี พ.ศ.
ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ (สาขาปรัชญา)	พระศรีศาสนบัณฑิต (สุทัศน์ ติสสรวาที) นักการเรือน ๓-๑๐๐๔-๐๐๘๓๗-XX-X	พธ.บ. (ปรัชญา) พธ.ม. (ปรัชญา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๓๖ ๒๕๔๐
รองศาสตราจารย์ (สาขาปรัชญา)	กฤต ศรียะอาจ ๓-๔๕๑๔-๐๐๐๕๗-XX-X	พธ.ด. (ปรัชญา) พธ.ม. (ปรัชญา) พธ.บ. (ปรัชญา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๖๑ ๒๕๔๓ ๒๕๓๗
ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ (สาขาปรัชญา)	พระครูวินัยธรสมุท ถาวรธมโม (ทาทอง) ๓-๑๑๐๐-๑๐๐๔๘-XX-X	Ph.D. (Philosophy) พธ.ม. (ปรัชญา) พธ.บ. (สังคมศึกษา)	Magadh University, India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๕ ๒๕๓๙ ๒๕๓๓
ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ (สาขาปรัชญา)	พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี (เหมประไพ) ๓-๑๕๐๓-๐๐๑๓๗-XX-X	พธ.ด. (ปรัชญา) พธ.ม. (ปรัชญา) พธ.บ. (ปรัชญา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗ ๒๕๔๘ ๒๕๔๒
อาจารย์	พระมหาจรรุญ กิตติปัญญา (ฤทธิพิศ) ๓-๑๕๐๓-๐๐๒๓๙-XX-X	Ph.D. (Philosophy) M.A. (Philosophy) พธ.บ. (ปรัชญา)	University of Madras, India University of Mysore, India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๘ ๒๕๕๒ ๒๕๓๘
อาจารย์	พระจตุรงค์ ชูศรี ๓-๙๐๑๑-๐๐๕๐๒-XX-X	พธ.ด. (ปรัชญา) พธ.ม. (ปรัชญา) พธ.บ. (สังคมวิทยาและ มานุษยวิทยา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗ ๒๕๕๒ ๒๕๕๐
อาจารย์	ดร.ธนาธิป ฮาดเนาลี ๓-๔๗๐๒-๐๐๑๐๓-XX-X	Ph.D. (Philosophy) พธ.ม. (ปรัชญา) พธ.บ. (ปรัชญา)	Banaras Hindu University, India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๖๐ ๒๕๕๑ ๒๕๔๗

๓.๒.๒ อาจารย์พิเศษ

เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรหรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรพิจารณา
เห็นสมควร

๔. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม

ไม่มี

๕. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย

ข้อกำหนดในการทำโครงการหรืองานวิจัย ต้องเป็นหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ศาสนาและปรัชญากับศาสตร์สมัยใหม่ โดยต้องมีโครงการหรืองานวิจัย นำส่งตามรูปแบบและระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด เพื่อพัฒนางานด้านศาสนาและปรัชญาในระดับประชาคมอาเซียน ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

๕.๑ คำอธิบายโดยย่อ

โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา ที่นิสิตสนใจ สามารถอธิบายทฤษฎีที่นำมาใช้ในการทำโครงการ ประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำโครงการ มีขอบเขตโครงการที่สามารถทำเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา

๕.๒ มาตรฐานผลการเรียนรู้

นิสิตสามารถทำงานเป็นทีม มีความเชี่ยวชาญในการใช้เครื่องมือ โปรแกรม ในการทำโครงการ และโครงการสามารถเป็นต้นแบบในการพัฒนาต่อได้

๕.๓ ช่วงเวลา

ภาคการศึกษาที่ ๒ ของปีการศึกษาที่ ๔

๕.๔ จำนวนหน่วยกิต

๓ หน่วยกิต

๕.๕ การเตรียมการ

มีการกำหนดชั่วโมงการให้คำปรึกษา จัดทำบันทึกการให้คำปรึกษา ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการทางเว็บไซต์ และปรับปรุงให้ทันสมัยเสมอ อีกทั้งมีตัวอย่างโครงการให้ศึกษา

๕.๖ กระบวนการประเมินผล

๕.๖.๑ ผู้สอนและผู้เรียนกำหนดหัวข้อและเกณฑ์การประเมินผลทวนสอบมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์/มาตรฐานการประเมินผลรายวิชา

๕.๖.๒ ผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ของตนตามแบบฟอร์ม

๕.๖.๓ ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามแบบฟอร์ม

๕.๖.๔ ผู้สอนและผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ร่วมกัน

๕.๖.๕ ผู้เรียนนำเสนอผลการศึกษาและรับการประเมินโดยผู้สอนประจำรายวิชา

๕.๖.๖ ผู้สอนเข้าฟังการนำเสนอผลการศึกษาของผู้เรียน

๕.๖.๗ มีการนำคะแนนแต่ละรายวิชาเสนอขอความเห็นจากอาจารย์ประจำวิชา ผ่านคณะกรรมการหลักสูตรและคณะกรรมการบริหารคณะ

หมวดที่ ๔

ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

๑. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
ด้านบุคลิกภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการสอดแทรกเรื่องการสำรวมในสมณภาวะ การครองจีวรหรือการแต่งกาย การเข้าสังคมและศาสนพิธี เทคนิคการเจรจา สื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการวางตัวในการทำงานในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้องและในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ ก่อนที่นิสิตจะสำเร็จการศึกษา - มีการกำหนดระเบียบสำหรับนิสิตพระภิกษุและนิสิตคฤหัสถ์ที่แตกต่างกัน - มีการเสริมกิจกรรมการไหว้ครู การทำสามัคคีธรรม - มีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน
ด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบตลอดจนมีวินัยในตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดให้มีรายวิชาซึ่งนิสิตต้องทำงานเป็นกลุ่ม และมีการกำหนดหัวหน้ากลุ่มในการทำรายงานตลอดจนกำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอรายงาน เพื่อเป็นการฝึกให้นิสิตได้สร้างภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี - มีกิจกรรมนิสิตที่มอบหมายให้นิสิตหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรม เพื่อฝึกให้นิสิตมีความรับผิดชอบ - มีกติกาที่จะสร้างวินัยในตนเอง เช่น การเข้าเรียนตรงเวลาเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เสริมความกล้าในการแสดงความคิดเห็น - การเสริมสร้างการทำงานเป็นทีม - การสัมมนานิสิตประจำปี - การทำศนศึกษา
จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดตั้งชมรมนิสิต - มีการให้ความรู้ถึงแก่นิสิตในการนำเอาความรู้ทางด้านปรัชญาและศาสนาไปใช้ในการทำงานที่จะทำให้นิสิตอยู่ร่วมกับคนอื่นและคนในสังคมได้ - มีการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม - มีการให้บริการวิชาการแก่สังคม

๒. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

๒.๑ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) มีศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา
- (๒) มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม
- (๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) สอดแทรกเรื่องศีลธรรม ศรัทธา จิตสาธารณะและการเสียสละเพื่อส่วนรวม ในการเรียนการสอน
- (๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน
- (๓) เรียนรู้จากกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านศีลธรรม เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหา
- (๔) เรียนรู้จากสถานการณ์จริง และจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) สังเกตพฤติกรรมของนิสิตในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง
- (๒) อภิปราย รายงาน การนำเสนอและการตอบคำถาม
- (๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต
- (๔) นิสิตประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน

๒) ด้านความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- (๑) มีความรู้ ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา
- (๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล
- (๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

- (๑) สอนแบบบรรยายและใช้โจทย์ปัญหา
- (๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา
- (๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ
- (๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ
- (๕) ศึกษาดูงาน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- (๑) ทดสอบย่อย
- (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน
- (๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย
- (๔) นำเสนอผลงาน

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน
- (๒) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล
- (๓) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) สอนแบบบรรยายโดยใช้ภาพประกอบ
- (๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา
- (๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ
- (๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ
- (๕) ศึกษาดูงาน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) ทดสอบย่อย
- (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน
- (๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย
- (๔) นำเสนอผลงาน

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (๑) สามารถทำงานเป็นทีมทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม
- (๒) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
- (๓) รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ

รับผิดชอบ

- (๑) มอบหมายงานกลุ่ม
- (๒) สอนจากสภาพจริงที่เกิดขึ้นในชุมชนและสังคม
- (๓) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน
- (๔) ศึกษาดูงาน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ

รับผิดชอบ

- (๑) สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกระหว่างการเรียนการสอนและการทำงาน
- (๒) ประเมินผลงานที่ได้รับมอบหมาย
- (๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต

ร่วมกับเพื่อน

๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้
- (๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน
- (๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (๑) สอนโดยการฝึกปฏิบัติ
- (๒) มอบหมายงานค้นคว้าความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ
- (๓) นำเสนองานโดยใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (๑) ทดสอบย่อย
- (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน
- (๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย
- (๔) นำเสนอผลงาน

๒.๒ แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรรับผิดชอบ ต่อผลการเรียนรู้ใดบ้างของ

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) มีศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา
- (๒) มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม
- (๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

๒) ด้านความรู้

- (๑) มีความรู้ ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา
- (๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล
- (๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน
- (๒) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล
- (๓) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (๑) สามารถทำงานเป็นทีมทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม
- (๒) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

(๓) รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้

(๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน

(๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม			๒. ความรู้			๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์			๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข		
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต																
๑.๑ วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต																
๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม		●	●	●		●		●	●		●				●
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป			●	●		●	●	●				●			●
๐๐๐ ๑๐๓	คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล			●	●	●			●	●	●					●
๐๐๐ ๒๐๔	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร			●	●		●			●		●				●
๐๐๐ ๒๐๕	ปรัชญาเบื้องต้น			●	●	●			●			●				●
๐๐๐ ๒๐๖	คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการวิจัย			●	●		●	●	●					●		●
๑.๒ วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต																
๐๐๐ ๑๐๗	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง			●	●		●		●				●			
๐๐๐ ๑๐๘	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		●		●		●		●	●			●	●		●
๐๐๐ ๑๐๙	จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตน		●	●	●		●		●	●		●	●			●
๐๐๐ ๑๑๐	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น				●		●									●
๐๐๐ ๑๑๑	ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้			●	●		●	●		●			●	●	●	●
๐๐๐ ๑๑๒	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่				●		●	●		●			●	●		●
๐๐๐ ๑๑๓	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น				●	●		●	●		●					
๐๐๐ ๑๑๔	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม		●		●		●	●		●			●			
๐๐๐ ๑๑๕	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน			●	●	●		●		●			●			●

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม			๒. ความรู้			๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์			๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข		
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น				●				●						●	
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาสันสกฤตขั้นสูง				●				●						●	
๐๐๐ ๑๑๘	ภาษาไทยเบื้องต้น				●				●						●	
๐๐๐ ๑๑๙	ภาษาไทยขั้นสูง				●				●						●	
๐๐๐ ๒๒๐	ภาษาจีนเบื้องต้น				●				●						●	
๐๐๐ ๒๒๑	ภาษาจีนขั้นสูง				●				●						●	
๐๐๐ ๒๒๒	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น				●				●						●	
๐๐๐ ๒๒๓	ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง				●				●						●	
๐๐๐ ๒๒๔	ภาษาฮินดีเบื้องต้น				●				●						●	
๐๐๐ ๒๒๕	ภาษาฮินดีขั้นสูง				●				●						●	
๐๐๐ ๒๒๖	วัฒนธรรมไทย	●		●	●		●	●		●		●	●		●	●
๐๐๐ ๒๒๗	มนุษย์กับอารยธรรม			●	●	●		●	●			●	●		●	●
๐๐๐ ๒๒๘	สันติศึกษา		●	●	●		●		●	●	●	●	●			
๐๐๐ ๒๒๙	ภาวะผู้นำ		●	●	●		●		●	●	●	●	●		●	
๐๐๐ ๒๓๐	หลักธรรมาภิบาล		●	●	●		●	●		●	●		●			
๐๐๐ ๒๓๑	การรู้เท่าทันสื่อ			●	●	●		●		●			●		●	●
๐๐๐ ๒๓๒	ความรับผิดชอบต่อสังคม			●	●		●	●	●				●			
๐๐๐ ๒๓๓	ศาสนาทั่วไป			●	●			●			●		●			

๒.๓ หมวดวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) มีศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา
- (๒) มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม
- (๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

เรียนการสอน

- (๑) สอดแทรกเรื่องศีลธรรม ศรัทธา จิตสาธารณะและการเสียสละเพื่อส่วนรวม ในการ

เรียนการสอน

- (๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน

แก้ปัญหา

- (๓) เรียนรู้จากกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านศีลธรรม เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการ

- (๔) เรียนรู้จากสถานการณ์จริง และจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) สังเกตพฤติกรรมของนิสิตในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง
- (๒) อภิปราย รายงาน การนำเสนอและการตอบคำถาม
- (๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต
- (๔) นิสิตประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน

๒) ด้านความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- (๑) มีความรู้ ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา
- (๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล
- (๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

- (๑) สอนแบบบรรยายและใช้โจทย์ปัญหา
- (๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา
- (๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ
- (๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ
- (๕) ศึกษาดูงาน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- (๑) ทดสอบย่อย
- (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน
- (๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย
- (๔) นำเสนอผลงาน

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน
- (๒) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล
- (๓) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) สอนแบบบรรยายโดยใช้ภาพประกอบ
- (๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา
- (๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ
- (๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ
- (๕) ศึกษาดูงาน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) ทดสอบย่อย
- (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน
- (๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย
- (๔) นำเสนอผลงาน

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (๑) สามารถทำงานเป็นทีมทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม
- (๒) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
- (๓) รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ

รับผิดชอบ

- (๑) มอบหมายงานกลุ่ม
- (๒) สอนจากสภาพจริงที่เกิดขึ้นในชุมชนและสังคม
- (๓) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน
- (๔) ศึกษาดูงาน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ

รับผิดชอบ

- (๑) สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกระหว่างการเรียนการสอนและการทำงาน
- (๒) ประเมินผลงานที่ได้รับมอบหมาย
- (๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต

ร่วมกับเพื่อน

๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้
- (๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน
- (๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (๑) สอนโดยการฝึกปฏิบัติ
- (๒) มอบหมายงานค้นคว้าความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ
- (๓) นำเสนองานโดยใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (๑) ทดสอบย่อย
- (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน
- (๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย
- (๔) นำเสนอผลงาน

๒.๔ แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ของหมวดวิชาพระพุทธศาสนา แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตร รับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ใดบ้างของ

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) มีศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา
- (๒) มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม
- (๓) เคารพสิทธิ ค้ำจุนศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

๒) ด้านความรู้

- (๑) มีความรู้ ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา
- (๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล
- (๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน
- (๒) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล
- (๓) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (๑) สามารถทำงานเป็นทีมทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม
- (๒) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

(๓) รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้

(๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน

(๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รหัสวิชา	รายวิชา	๑.คุณธรรม จริยธรรม			๒.ความรู้			๓.ทักษะทางปัญญา			๔.ทักษะความสัมพันธ์			๕.ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข		
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓
๒. หมวดวิชาเฉพาะ																
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต																
๐๐๐ ๑๓๔	วรรณกรรมพระพุทธศาสนา	●			●	●		●	●				●		●	
๐๐๐ ๑๓๕	พระไตรปิฎกศึกษา		●		●		●		●	●		●		●	●	
๐๐๐ ๑๓๖	ภาษาบาลี	●			●			●				●			●	
๐๐๐ ๑๓๗	ประวัติพระพุทธศาสนา	●		●			●	●	●				●	●		●
๐๐๐ ๒๓๘	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา		●		●		●			●	●				●	
๐๐๐ ๒๓๙	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ		●	●		●			●	●			●			●
๐๐๐ ๑๔๐	กรรมฐาน ๑	●		●			●			●		●	●		●	●
๐๐๐ ๒๔๑	กรรมฐาน ๒	●					●			●		●	●		●	●
๐๐๐ ๓๔๒	กรรมฐาน ๓	●					●			●		●	●		●	●
๐๐๐ ๔๔๓	กรรมฐาน ๔	●					●			●		●	●		●	●

๒.๕ หมวดวิชาเฉพาะด้านศาสนาและปรัชญา

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) มีความซื่อสัตย์และสุจริต
- (๒) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- (๓) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ และพระพุทธศาสนา

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) มีการสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอน
- (๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน
- (๓) เรียนรู้จากกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหาการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) ประเมินโดยผู้สอนและเพื่อน สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน
- (๒) ประเมินจากผลงานและความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย
- (๓) ประเมินคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาโดยหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต

๒) ด้านความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- (๑) มีความรู้และความเข้าใจหลักการและทฤษฎีทางศาสนาและปรัชญา
- (๒) สามารถวิเคราะห์ปัญหาทางสังคมโดยวิธีการทางศาสนาและปรัชญา
- (๓) สามารถประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือทางศาสนาและปรัชญา

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

- (๑) สอนแบบบรรยายโดยใช้ภาพประกอบ
- (๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา
- (๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ
- (๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ
- (๕) ศึกษาดูงาน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- (๑) การทดสอบย่อย
- (๒) การสอบกลางภาคและปลายภาคเรียน
- (๓) ประเมินจากรายงาน หรืองานที่มอบหมาย
- (๔) ประเมินจากการนำเสนอผลงาน

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) สามารถคิดเป็นเหตุเป็นผล และคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ
- (๒) สามารถสังเคราะห์ แปลความหมาย และสรุปประเด็นจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย
- (๓) สามารถบูรณาการความรู้ทางศาสนาและปรัชญาเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างเหมาะสม และสร้างสรรค์

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) เรียนรู้กรณีศึกษาและร่วมกันอภิปรายกลุ่ม
- (๒) รายวิชาปฏิบัติ ผู้เรียนต้องฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้
- (๓) มีการศึกษาค้นคว้าในรูปรายงาน โครงงาน และนำเสนอ
- (๔) ศึกษาดูงาน เรียนรู้จากสภาพจริงเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) การทดสอบย่อย
- (๒) การสอบกลางภาคและปลายภาคเรียน
- (๓) ประเมินจากรายงานหรืองานที่มอบหมาย
- (๔) ประเมินจากการนำเสนอผลงาน

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (๑) มีภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
- (๒) สามารถปรับตัวในสังคมที่มีความหลากหลาย
- (๓) สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับพื้นฐานของตนเองและบริบทสังคม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบ

- (๑) มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ความรับผิดชอบ และการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม
- (๒) กลยุทธ์การสอนที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน
- (๓) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ การจัดการอารมณ์ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบ

- (๑) ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้เรียนระหว่างการเรียนการสอน และการทำงานร่วมกับเพื่อน
- (๒) ประเมินจากผลงานของผู้เรียนที่นำเสนอตามที่ได้รับมอบหมาย

๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าหาความรู้และการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสม

(๒) มีตรรกะทางความคิด สามารถในการประเมินผลอย่างมีวิจารณญาณและนำแนวคิดเชิงสถิติมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม

(๓) มีทักษะในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และบุคคลอื่นในสถานการณ์ที่หลากหลาย

(๒) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบ

(๓) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล และการสื่อสารข้อมูลได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) ประเมินจากความสามารถในการนำเสนอต่อชั้นเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือคณิตศาสตร์

(๒) ประเมินจากความสามารถในการสื่อสาร การอธิบาย การอภิปรายกรณีศึกษาต่างๆ

(๓) ประเมินจากผลงานตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนมอบหมาย

๒.๖ แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ของหมวดวิชาเฉพาะด้านศาสนาและปรัชญา แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ใดบ้าง

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

(๑) มีความซื่อสัตย์และสุจริต

(๒) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

(๓) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ และพระพุทธศาสนา

๒) ด้านความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

(๑) มีความรู้และความเข้าใจหลักการและทฤษฎีทางศาสนาและปรัชญา

(๒) สามารถวิเคราะห์ปัญหาทางสังคมโดยวิธีการทางศาสนาและปรัชญา

(๓) สามารถประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือทางศาสนาและปรัชญา

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) สามารถคิดเป็นเหตุเป็นผล และคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ
- (๒) สามารถสังเคราะห์ แปลความหมาย และสรุปประเด็นจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย
- (๓) สามารถบูรณาการความรู้ทางศาสนาและปรัชญาเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างเหมาะสม และสร้างสรรค์

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (๑) มีภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
- (๒) สามารถปรับตัวในสังคมที่มีความหลากหลาย
- (๓) สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับพื้นฐานของตนเองและบริบทสังคม

๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (๑) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าหาความรู้และการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสม
- (๒) มีตรรกะทางความคิด สามารถในการประเมินผลอย่างมีวิจารณญาณและนำแนวคิดเชิงสถิติมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม
- (๓) มีทักษะในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping) หมวดวิชาเฉพาะด้านศาสนาและปรัชญา

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม			๒. ความรู้			๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ฯ			๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขฯ		
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓
๒.๒ วิชาแกนศาสนาและปรัชญา																
๑๑๒ ๓๐๑	อภิปรัชญา				●	●		●	●			●		●		●
๑๑๒ ๓๐๒	ญาณวิทยา		●		●	●		●	●			●		●		●
๑๑๒ ๓๐๓	จริยศาสตร์	●		●		●	●	●		●	●		●		●	
๑๑๒ ๓๐๔	สุนทรียศาสตร์				●		●		●			●		●		●
๑๑๒ ๓๐๕	ปรัชญาอินเดียสมัยโบราณ			●	●	●		●	●			●		●		●
๑๑๒ ๓๐๖	ปรัชญาตะวันตกสมัยโบราณ			●	●	●		●	●			●		●		●
๑๑๒ ๓๐๗	ศาสนาในจีน ญี่ปุ่นและเกาหลี	●		●	●	●			●		●		●	●		
๑๑๒ ๓๐๘	ศาสนาคริสต์	●		●	●	●			●		●		●	●		
๑๑๒ ๓๐๙	ศาสนาอิสลาม	●		●	●	●			●		●		●	●		
๑๑๒ ๓๑๐	ศาสนาพราหมณ์- ฮินดู	●		●	●	●			●		●		●	●		
๑๑๒ ๓๑๑	การเคลื่อนไหวใหม่ทางศาสนา		●				●		●	●		●			●	
๒.๓ วิชาเฉพาะด้านศาสนาและปรัชญา																
๑๑๒ ๔๑๒	พุทธปรัชญา			●	●	●		●					●			●
๑๑๒ ๔๑๓	ตรรกศาสตร์สัญลักษณ์				●	●		●					●		●	
๑๑๒ ๔๑๔	ปรัชญาวิเคราะห์					●	●	●	●				●	●		
๑๑๒ ๔๑๕	สัมมนาศาสนาและปรัชญา		●				●			●		●				●
๑๑๒ ๔๑๖	ปรัชญาศาสนา			●	●	●			●		●			●		
๑๑๒ ๔๑๗	ศึกษาอิสระทางศาสนาและปรัชญา		●	●			●			●			●	●		

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม			๒. ความรู้			๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์			๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข		
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓
๑๑๒ ๔๑๘	ศาสนากับสันติภาพ		●				●			●			●	●		
๑๑๒ ๔๑๙	ศาสนากับภาวะผู้นำ	●		●		●	●			●	●					●
๑๑๒ ๔๒๐	ศาสนากับสถานภาพของสตรี			●		●		●		●		●				●
๑๑๒ ๔๒๑	ภาษาศาสนา			●	●		●		●			●		●		
๑๑๒ ๔๒๒	ศาสนาเปรียบเทียบ		●		●	●				●		●		●		
๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขาศาสนาและปรัชญา																
๑๑๒ ๓๒๓	ปรัชญาไทย			●	●	●			●			●		●		
๑๑๒ ๓๒๔	ปรัชญาเปรียบเทียบ		●			●	●		●			●				●
๑๑๒ ๓๒๔	ปรัชญาหลังนวยุค				●	●			●			●			●	
๑๑๒ ๓๒๕	จริยศาสตร์ประยุกต์	●		●			●			●		●			●	
๑๑๒ ๓๒๖	ปรัชญาสังคมและการเมือง		●		●	●			●	●	●					●
๑๑๒ ๓๒๗	ปรัชญาการศึกษา		●		●		●	●	●				●			●
๑๑๒ ๔๒๘	ศาสตร์แห่งการตีความ		●	●	●					●			●	●		
๑๑๒ ๔๒๙	ปรัชญาอัตถิภาวนิยม				●		●	●	●				●	●		
๑๑๒ ๔๓๐	ปรัชญาประวัติศาสตร์				●	●			●		●			●		
๑๑๒ ๔๓๑	ปรัชญาอินเดียร่วมสมัย				●	●		●				●		●		
๑๑๒ ๔๓๒	ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง				●	●		●				●		●		
๑๑๒ ๔๓๔	ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่				●	●		●				●		●		
๑๑๒ ๓๓๕	ศาสนาในอาเซียน		●	●			●			●	●		●			●
๑๑๒ ๓๓๖	ศาสนากับวัฒนธรรม		●	●			●			●	●		●			●
๑๑๒ ๓๓๗	ศาสนากับภูมิปัญญาท้องถิ่น		●	●			●			●	●		●			●
๑๑๒ ๓๓๘	จิตวิทยาศาสนา	●	●				●		●	●		●				●
๑๑๒ ๓๓๙	สานเสวนาทางศาสนา		●	●		●			●	●			●			●

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม			๒. ความรู้			๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์			๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข		
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓
๑๑๒ ๓๔๐	ศาสนากับการพัฒนาวิชาชีพ	●	●		●					●	●				●	
๑๑๒ ๔๔๑	ศาสนากับรัฐศาสตร์			●		●		●			●			●		
๑๑๒ ๔๔๒	ศิลปะทางศาสนา			●	●				●			●		●		
๑๑๒ ๔๔๓	ศาสนากับโลกปัจจุบัน			●		●				●		●		●		
๑๑๒ ๔๔๔	การใช้เหตุผลทางปรัชญา		●				●		●		●					●
๑๑๒ ๔๔๕	การเผยแผ่ศาสนาในโลกปัจจุบัน		●			●			●				●	●		
๑๑๒ ๔๔๖	ศาสนากับประชาธิปไตย			●			●	●			●			●		

๔. ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา

<p>ชั้นปีที่ ๑</p>	<ul style="list-style-type: none"> -นิสิตมีความรู้พื้นฐานพระพุทธศาสนา สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ -นิสิตสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ -นิสิตมีทักษะพื้นฐานการอ่านงานศาสนาและปรัชญา -นิสิตมีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม
<p>ชั้นปีที่ ๒</p>	<ul style="list-style-type: none"> -นิสิตมีความรู้พระพุทธศาสนา สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ที่จะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาทางปรัชญา -นิสิตมีทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้ดี -นิสิตมีทักษะเบื้องต้นในการค้นคว้าประเด็นศาสนาและปรัชญา -นิสิตรู้จักควบคุมอารมณ์และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
<p>ชั้นปีที่ ๓</p>	<ul style="list-style-type: none"> -นิสิตรู้เนื้อหาวิชาพุทธปรัชญา ปรัชญาตะวันตก ปรัชญาตะวันออก และศาสนา -นิสิตมีทักษะในการวิเคราะห์ปัญหาศาสนาและปรัชญาอย่างเป็นระบบและมีเหตุผล
<p>ชั้นปีที่ ๔</p>	<ul style="list-style-type: none"> -นิสิตรู้เนื้อหาวิชาศาสนาและปรัชญาที่สำคัญครบถ้วนและประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหา -นิสิตมีทักษะในการวิพากษ์วิจารณ์ประเด็นศาสนาและปรัชญา และยอมรับความแตกต่างทางความคิดและการปฏิบัติทางศาสนา -นิสิตประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติและพระพุทธศาสนา

หมวดที่ ๕

หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต

๑. ภาวะเทียบหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาเป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑ (ตามเอกสารในภาคผนวก ค)

๒. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

การทวนสอบตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

๒.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนิตกำลังศึกษาอยู่

(๑) ให้กำหนดระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนิสิตเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องทำความเข้าใจตรงกันทั้งสถาบัน และนำไปดำเนินการจนบรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งผู้ประเมินภายนอกจะต้องสามารถตรวจสอบได้

(๒) การทวนสอบในระดับรายวิชาควรให้นิสิตประเมินการเรียนการสอนในระดับรายวิชา มีคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบให้เป็นไปตามแผนการสอน มีการประเมินข้อสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(๓) การทวนสอบในระดับหลักสูตรสามารถทำได้โดยมีระบบประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้และรายงานผล

๒.๒. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิตสำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนิสิต ควรเน้นการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพของบัณฑิต ที่ทำอย่างต่อเนื่องและนำผลวิจัยที่ได้ย้อนกลับมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของหลักสูตรและหน่วยงานโดยองค์กรระดับสากล โดยการวิจัยอาจจะทำดำเนินการดังตัวอย่างต่อไปนี้

(๑) ภาวะการณ่ได้งานทำของบัณฑิต

(๒) การตรวจสอบจากผู้บัณฑิต/ผู้ประกอบการ

(๓) การประเมินตำแหน่ง และหรือความก้าวหน้าในสายงานของบัณฑิต

(๔) การประเมินจากสถานศึกษาอื่น ที่บัณฑิตเข้าศึกษาเพื่อปริญญาที่สูงขึ้นในสถานศึกษา

นั้นๆ

(๕) การประเมินจากศิษย์เก่าที่ไปประกอบอาชีพ รวมทั้งเปิดโอกาสให้เสนอข้อคิดเห็นในการปรับหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นด้วย

(๖) ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่มาประเมินหลักสูตร หรือ เป็นอาจารย์พิเศษ ต่อความพร้อมของนิตในการเรียนและสมบัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทวนสอบ และการพัฒนาองค์ความรู้ของนิต

(๗) ผลงานของนิสิตที่วัดเป็นรูปธรรมได้ อาทิ จำนวนโครงการที่นิสิตได้จัดทำและได้รับการยอมรับจากสังคมจนได้รับการจดสิทธิบัตร จำนวนรางวัลทางสังคมและวิชาชีพ จำนวนกิจกรรมทางการกุศลเพื่อสังคมและประเทศชาติ และจำนวนกิจกรรมอาสาสมัครในองค์กรที่ทำประโยชน์ต่อสังคม

๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

การสำเร็จการศึกษาเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยนิสิตผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท่า ของเวลาการศึกษาตามหลักสูตรและมีค่าเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

(๒) ผ่านการฝึกภาคปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน การปฏิบัติศาสนกิจ หรือ การฝึกปฏิบัติงานบริการสังคม

(๓) ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทักษะด้านภาษาอังกฤษและทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

(๕) ไม่มีพันธะด้านหนี้สินใด ๆ กับมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๖

การพัฒนาคณาจารย์

๑. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

๑.๑ มีการปฐมนิเทศแนะแนวการเป็นครูแก่อาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของมหาวิทยาลัย ตลอดจนในหลักสูตรที่สอน

๑.๒ ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่องโดยผ่านการทำวิจัยสายตรงในสาขาวิชาที่ไม่ใช่วิจัยในแนวศาสนาและปรัชญาเป็นอันดับแรก การสนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ศึกษาดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่าง ๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ หรือการลาเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

๒. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

๒.๑ การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

(๑) ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่องโดยผ่านการทำวิจัยสายตรงในสาขาวิชาที่ไม่ใช่วิจัยในปรัชญาและศาสนาเป็นอันดับแรก การสนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ศึกษาดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่าง ๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ หรือการลาเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

(๒) การเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย

๒.๒. การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่น ๆ

(๑) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม

(๒) มีการกระตุ้นอาจารย์ทำผลงานทางวิชาการสายตรงในสาขาวิชาศาสนาและปรัชญา

(๓) ส่งเสริมการทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่เป็นหลักและเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ เป็นรอง

(๔) จัดสรรงบประมาณสำหรับการทำวิจัย

(๕) จัดให้อาจารย์ทุกคนเข้าร่วมกลุ่มวิจัยต่าง ๆ

(๖) จัดให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมบริการวิชาการต่าง ๆ

หมวดที่ ๗

การประกันคุณภาพหลักสูตร

๑. การกำกับมาตรฐานหลักสูตร

การบริหารจัดการหลักสูตรจัดให้ดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร จะต้องประกอบด้วย อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร โดยมีคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยเป็นผู้กำกับดูแลและคอยให้คำแนะนำตามรายละเอียดต่อไปนี้

๑.๑ จัดให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๕ รูป/คน ซึ่งมีคุณสมบัติและมีผลงานวิชาการเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ทำหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา และมีหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ผู้สอน

๑.๒ จัดให้มีอาจารย์ประจำหลักสูตร ซึ่งมีคุณสมบัติและมีผลงานวิชาการเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ทำหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษาและปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และมีหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ผู้สอน

๑.๓ กำกับภาระงานและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๔ จัดให้มีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรับผิดชอบในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องตามรอบระยะเวลา ๕ ปี

๑.๕ มีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑ - ๕ และอย่างน้อย ร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

๒. บัณฑิต

๒.๑ หลักสูตรติดตามคุณภาพของบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร โดยพิจารณาจากข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ และการมีงานทำของบัณฑิต นอกจากนี้ยังติดตามความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม

๒.๒ หลักสูตรสำรวจความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรกำหนดว่า ผู้ใช้บัณฑิตจะต้องมีคะแนนความพึงพอใจมากกว่า ๓.๕ (จากระดับ ๕)

๓. นิสิต

๓.๑ หลักสูตรวางแผนกระบวนการรับนิสิตอย่างมีระบบและกลไก โดยกำหนดคุณสมบัติของนิสิตให้สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของหลักสูตร เกณฑ์ในการคัดเลือกมีความโปร่งใส ชัดเจน มีเครื่องมือในการคัดเลือกนิสิตที่มีความพร้อมสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

๓.๒ หลักสูตรจัดกระบวนการในการส่งเสริมและพัฒนานิสิต มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบมีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและมีการประเมินผลเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนา โดยการจัดกิจกรรมการพัฒนาความรู้ในรูปแบบต่างๆ ทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียนมีกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่ดีมีจิตสำนึกสาธารณะ

๓.๓ หลักสูตรจัดกระบวนการในการดูแลให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา และมีการวางระบบการป้องกันหรือการบริหารจัดการความเสี่ยงของนิสิต เพื่อให้นิสิตสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

๓.๔ หลักสูตรรักษาอัตราความคงอยู่ อัตราความสำเร็จการศึกษา โดยการควบคุมติดตามและประเมินผลความพึงพอใจของนิสิตต่อหลักสูตร และมีการจัดรายงานผลการจัดการข้อร้องเรียนของนิสิตเพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพหลักสูตร

๔. อาจารย์

หลักสูตรมีกระบวนการบริหารและพัฒนาอาจารย์ ตั้งแต่ระบบการรับอาจารย์ใหม่ การคัดเลือกอาจารย์โดยให้ความสำคัญกับคุณสมบัติความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านศาสนาและปรัชญา และความมุ่งมั่นในการผลิตผลงานทางวิชาการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๔.๑ การรับอาจารย์ใหม่

มหาวิทยาลัยคัดเลือกอาจารย์ใหม่ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย โดยอาจารย์ใหม่จะต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกในสาขาวิชาศาสนาและปรัชญาหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์ โดยจะต้องสอบผ่านภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ทั้งนี้ การรับอาจารย์ใหม่จะต้องนำไปสู่การมีอัตรากำลังที่เหมาะสมกับจำนวนนิสิตที่รับเข้ามาศึกษาในหลักสูตร

๔.๒ การบริหารอาจารย์

หลักสูตรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างชัดเจน โดยมอบหมายภาระงานตามความเหมาะสมกับคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ ส่งเสริมจูงใจสนับสนุนในการพัฒนาผลงานทางวิชาการ มีระบบยกย่องและธำรงรักษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้อัตราการคงอยู่ของอาจารย์อยู่ในระดับสูง และมีคะแนนความพึงพอใจของอาจารย์มากกว่า ๓.๕ (จากระดับ ๕)

ทั้งนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประชุมร่วมกันในการวางแผนจัดการเรียนการสอน ประเมินผลและให้ความเห็นชอบการประเมินผลทุกรายวิชา เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมไว้สำหรับการปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนปรึกษาหารือแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดตามหลักสูตร และได้บัณฑิตเป็นไปตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

๔.๓. การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์

หลักสูตรศาสนาและปรัชญาสนับสนุนให้อาจารย์ทั้งหมด ได้รับการพัฒนาด้านวิชาการหรือวิชาชีพ ส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาตนเองในการสร้างผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยอาจารย์ทุกท่านจะต้องผลิตผลงานทางวิชาการให้ได้ ดังนี้

๑) ผลงานวิจัย จำนวน ๑ เรื่อง ในรอบ ๒ ปี หรือ

๒) บทความทางวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารที่อยู่ในฐาน TCI จำนวน ๑ เรื่องต่อปี หรือ

๓) เอกสารประกอบการสอน / หนังสือ / ตำรา / งานแปล ประเภทใดประเภทหนึ่ง จำนวน ๑ เรื่องต่อปี

ทั้งนี้ ทุกส่วนงานที่เปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา จะต้องพัฒนาระบบและกลไกภายในที่เอื้อต่อการพัฒนาผลงานทางวิชาการดังกล่าวข้างต้น ในขณะเดียวกันในด้านประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์จะต้องได้รับผลการประเมินความพึงพอใจจากนิสิตมีคะแนนความพึงพอใจมากกว่า ๓.๕ (จากระดับ ๕)

๕. หลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผู้เรียน

หลักสูตรมีการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การออกแบบหลักสูตรมีการควบคุมกำกับกับการจัดทำรายวิชา การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ในแต่ละรายวิชา มีการประเมินผู้เรียน การกำกับให้มีการประเมินตามสภาพจริง มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาโดยมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สารของรายวิชาในหลักสูตร

หลักสูตรจัดการเรียนการสอนให้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนตรงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดในรายวิชาและหลักสูตร โดยใช้กระบวนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็นเครื่องในการกำกับให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน มคอ.๒

๕.๒ การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรจัดผู้สอนให้เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน ตามความรู้ความสามารถและความชำนาญในเนื้อหา ทั้งนี้คำนึงถึงสาขาวิชา ประสบการณ์ทำงาน และผลงานทางวิชาการของผู้สอน โดยมีการกำกับให้อาจารย์ทุกท่านจะต้องมีการทำประมวลการสอนรายวิชา (มคอ. ๓) ทุกรายวิชา และมีการประเมินการจัดการเรียนการสอน (มคอ.๕) ทุกรายวิชา รวมทั้งมีการประเมินหลักสูตร (มคอ.๗) อย่างครบถ้วน ส่งเสริมให้อาจารย์จัดกิจกรรมที่เป็นกระบวนการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนเข้ากับพันธกิจด้านการวิจัย การบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างครบถ้วน

๕.๓ การประเมินผู้เรียน

หลักสูตรมีการประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิตโดยใช้การประเมินตามสภาพจริง โดยมีเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย ทั้งข้อสอบแบบปรนัย อัตนัย การบ้าน รายงานที่มอบหมาย การสอบปากเปล่า การสังเกตพฤติกรรม การวัดทักษะการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๖. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

หลักสูตรโดยการกำกับของภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ จัดเตรียมความพร้อมทางกายภาพทั้งห้องเรียนสภาพแวดล้อมด้านการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งสนับสนุนการศึกษา ประกอบด้วยห้องสมุดคณะพุทธศาสตร์ ห้องสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศ ฐานข้อมูลทรัพยากรการเรียนรู้ วารสารวิชาการเพื่อการสืบค้นให้เพียงและทันสมัย บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพียงพอและทั่วถึงตามความต้องการของนิสิต โดยมีการปรับปรุงสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้มีความทันสมัยตลอดเวลาโดยอาศัยผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มากกว่า ๓.๕ คะแนน (จากระดับ ๕)

๗. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษาเพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑-๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕
(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	X	X	X	X	X
(๒) มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	X	X	X	X	X
(๓) มีรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
(๔) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ & ๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
(๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X	X	X
(๖) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดในมคอ.๓ & ๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	X	X	X	X	X
(๗) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว		X	X	X	X
(๘) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	X	X	X	X	X
(๙) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือ วิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	X	X	X	X	X
(๑๐) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี	X	X	X	X	X
(๑๑) ระดับความพึงพอใจของนิสิตปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนน ๕.๐				X	X
(๑๒) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐					X
รวมตัวบ่งชี้ที่ต้องดำเนินการข้อ ๑ - ๕ ในแต่ละปี	๕	๕	๕	๕	๕
รวมตัวบ่งชี้ในแต่ละปี	๙	๑๐	๑๐	๑๑	๑๒

หมวดที่ ๘

การประเมิน และปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

๑. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

๑.๑. การประเมินกลยุทธ์การสอน

(๑) ช่วงก่อนการสอนควรมีการประเมินกลยุทธ์การสอนโดยทีมผู้สอน และ/หรือ การปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรหรือวิธีการสอน ส่วนช่วงหลังการสอนควรมีการวิเคราะห์ผลการประเมินการสอนโดยนิสิตและการวิเคราะห์ผลการเรียนของนิสิต

(๒) ด้านกระบวนการนำผลการประเมินไปปรับปรุง สามารถทำโดยรวบรวมปัญหา/ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและทีมผู้สอนนำไปปรับปรุงและรายงานผลต่อไป

๑.๒. การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

การประเมินทักษะดังกล่าวสามารถทำได้โดยการ

- (๑) ประเมินโดยนิสิตในแต่ละวิชา
- (๒) การสังเกตการณ์ของผู้รับผิดชอบหลักสูตร และ/หรือทีมผู้สอน
- (๓) ภาพรวมของหลักสูตรประเมินโดยบัณฑิตใหม่
- (๔) การทดสอบผลการเรียนรู้ของนิสิตเทียบเคียงกับสถาบันอื่นในหลักสูตรเดียวกัน

๒. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

กระบวนการและวิธีการประเมินหลักสูตรในภาพรวม

- ๑) จัดประชุมคณะกรรมการประจำหลักสูตรและแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร
- ๒) วางแผนการประเมินหลักสูตร ออกแบบและเตรียมการในส่วนของเครื่องมือที่จะใช้เก็บข้อมูล กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จะสำรวจโดยการแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มประกอบด้วย
 - (๑) กลุ่มบัณฑิต
 - (๒) กลุ่มผู้ใช้บัณฑิต
 - (๓) กลุ่มคณาจารย์สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
 - (๔) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ๓) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
- ๔) ประมวลผลข้อมูลดำเนินการวิเคราะห์
- ๕) นำผลที่ได้และข้อเสนอแนะมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
- ๖) จัดทำหลักสูตรปรับปรุงโดยการนำข้อมูลแนวทางการปรับปรุงมาเป็นองค์ประกอบหนึ่งในเล่มหลักสูตรที่กำลังดำเนินการปรับปรุง
- ๗) นำหลักสูตรปรับปรุงส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ

๘) จัดทำเล่มหลักสูตรฉบับสมบูรณ์เสนอคณะกรรมการประจำคณะ สาขาวิชาการและสภามหาวิทยาลัยรับรอง

๙) จัดส่ง สำนักงานคณะกรรมการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อรับรองมาตรฐาน

๑๐) นำหลักสูตรที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ในการจัดการศึกษาและบริหารหลักสูตร

๑๑) เมื่อครบ ๑ ปี หลังจากนำหลักสูตรไปใช้ เปิดโอกาสให้มีเวทีสำหรับการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและปรับปรุงย่อยในหลักสูตร

๓. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

ต้องผ่านการประกันคุณภาพหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ และตัวบ่งชี้เพิ่มเติมข้างต้น รวมทั้งการผ่านการประเมินการประกันคุณภาพภายใน (IQA) โดยคณะกรรมการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์การสอน

จากการรวบรวมข้อมูลในข้อที่ ๒ ทั้งโดยภาพรวมและรายวิชาและการวิเคราะห์ทบทวนข้อมูลข้างต้น โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จะทำให้ทราบปัญหาการบริหารหลักสูตร กรณีที่พบปัญหาสามารถดำเนินการปรับปรุงรายวิชานั้นๆ ได้ทันทีในลักษณะของการปรับปรุงย่อย สำหรับการปรับปรุงทั้งฉบับนั้นจะปรับปรุงทุก ๕ ปีเพื่อให้หลักสูตรทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต โดยดำเนินการดังนี้

(๑) รวบรวมข้อเสนอแนะ/ข้อมูล จากการประเมินจากนิสิต ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิ

(๒) วิเคราะห์ทบทวนข้อมูลข้างต้น โดยผู้รับผิดชอบหลักสูตร

(๓) เสนอการปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์

ภาคผนวก ก

คำอธิบายรายวิชา

**คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)**

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต

๑.๑ วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม (Man and Society)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมและแนวทางการแก้ไข ปัญหาสังคมแบบสันติวิธี ความเป็นพลเมือง และการสื่อสารทางสังคม ยุค New Normal	
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป (General Law)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาวิวัฒนาการของกฎหมาย ความหมายและลักษณะของกฎหมาย ที่มาของกฎหมาย ประเภทของกฎหมาย การใช้กฎหมาย การยกเลิกกฎหมาย กฎหมายเกี่ยวกับบุคคล ครอบครัว มรดก พันัยกรรม สัญญาประเภทต่างๆ ที่จำเป็น ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายอาญา ความรับผิดชอบในทางอาญา เหตุยกเว้นความผิดและเหตุยกเว้นโทษ เหตุลดโทษ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด กระบวนการยุติธรรมของไทย	
๐๐๐ ๑๐๓	คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล (Computer and Digital Technology)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล องค์ประกอบระบบคอมพิวเตอร์ แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ความปลอดภัย กฎหมาย จริยธรรมในสังคมดิจิทัล และความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคต ฝึกทักษะการใช้อินเทอร์เน็ต การสื่อสารยุคดิจิทัล เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดทำเอกสาร ตารางคำนวณ และการนำเสนอข้อมูลได้	
๐๐๐ ๒๐๔	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communications)	๓ (๓-๐-๖)
	ฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการฟังและการพูด การอ่านและการเขียนเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การทักทาย การแนะนำตัว การแสดงออกทางความรู้สึกและความคิดเห็นการแสดงบทบาทสมมติ ศึกษาโครงสร้างและการใช้ไวยากรณ์ เพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ	
๐๐๐ ๒๐๕	ปรัชญาเบื้องต้น (Introduction to Philosophy)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาความหมาย ขอบเขตของปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา สาขาปรัชญา สารระจำเป็นของปรัชญาสาขาต่าง ๆ พัฒนาการของปรัชญาตะวันออกและปรัชญาตะวันตก หลักการและวิธีให้เหตุผลทางปรัชญา	

๐๐๐ ๒๐๖	คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการวิจัย (The Mathematic and Statistic for Research)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ เขต การให้เหตุผล ระบบ และคุณสมบัติของจำนวนจริง สมการและอสมการ ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน เมทริกซ์ หลักพื้นฐานทางสถิติ การรวบรวมข้อมูล การแจกแจงความถี่ และการหาค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง สถิติแบบบรรยาย สถิติทดสอบ การทดสอบสมมติฐาน รูปแบบการวิจัย การออกแบบการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป การเขียนโครงร่างการวิจัย และการเขียนรายงานผลการวิจัย	

๑.๒ วิชาเลือก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๗	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง (Introduction to Politics and Government)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง พัฒนาการการเมือง การปกครอง สถาบันทางการเมือง กระบวนการทางการเมืองและการปกครอง การจัดระเบียบการปกครอง ปัญหาและอุปสรรคทางการเมือง และแนวคิด พระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครอง	
๐๐๐ ๑๐๘	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Economics)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ ระบบเศรษฐกิจ อุปสงค์ อุปทาน การกำหนดราคาดุลยภาพ พฤติกรรมผู้บริโภค ทฤษฎีการผลิต ตลาดในระบบเศรษฐกิจ รายได้ประชาชาติ การเงิน วัฏจักรเศรษฐกิจ ดุลการค้าและดุลการชำระเงิน การพัฒนาเศรษฐกิจ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน และเทคโนโลยีในรูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจบทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ โครงสร้างเศรษฐกิจ ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทยและแนวทางแก้ไข และศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ	
๐๐๐ ๑๐๙	จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตน (Psychology for Self-Development)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางจิตวิทยาและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถวิเคราะห์ตนเองและผู้อื่น มีทักษะในการสื่อสาร สร้างสัมพันธภาพและทำงานเป็นทีม	
๐๐๐ ๑๑๐	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Linguistics)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาความเป็นมา ความหมาย ความจำเป็น แนวคิดและทฤษฎีทางวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา สาขาวิชาภาษาศาสตร์ และวิเคราะห์ภาษาตามแนวภาษาศาสตร์	
๐๐๐ ๑๑๑	ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้ (Language Skills for Learning)	๓ (๓-๐-๖)
	ความรู้เกี่ยวกับภาษาและทักษะภาษาที่จำเป็นต่อการสื่อสาร หลักการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้และสืบค้นข้อมูล การสืบค้นข้อมูลท้องถิ่น และข้อมูล	

	สารสนเทศจากสื่อทุกประเภท การใช้ห้องสมุด วิธีการแสวงหาความรู้ การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ โดยใช้กระบวนการทักษะสัมพันธ์ทางภาษาในการสรุปความ ตีความ วิเคราะห์ วิจัยและสังเคราะห์ นำเสนอเป็นลายลักษณ์อักษร วาจา และสื่อประสม	
๐๐๐ ๑๑๒	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ (Modern Science and Technology)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคต่าง ๆ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน วิทยาศาสตร์ประยุกต์ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์หลักพื้นฐานทางเทคโนโลยี กระบวนการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ เทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรม เทคโนโลยีภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น พระพุทธศาสนากับเทคโนโลยี	
๐๐๐ ๑๑๓	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Logic)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษานิमित คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิภาค การนิยามความหมาย ญัตติ ประพจน์ในแบบต่าง ๆ การแบ่งญัตติ ความเป็นปฏิปักษ์แห่งญัตติ ญัตติผสม การให้เหตุผล ปรัตถานูมานและปฤจฉาวาที่แบบต่าง ๆ ศึกษาหลักการและวิธีการให้เหตุผลจากบทสนทนาของพระพุทธเจ้าในอนัตตลักขณสูตรหรือในสูตรอื่น ๆ บทสนทนาในคัมภีร์กถาวัตถุ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสตีวาท วิชาวาที่ของนาคคารชุน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างตรรกศาสตร์ตะวันตกกับตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกในคัมภีร์	
๐๐๐ ๑๑๔	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (Man and Environment)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย	
๐๐๐ ๑๑๕	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน (Current World Affairs)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาเหตุการณ์จำเป็นที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์จำเป็นของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลกบทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน	
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น (Basic Sanskrit)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงอักษรและเสียงการเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของนามศัพท์ การแจกรूपนามศัพท์ สระการ์ันต์ สระสนธิ บุรุษสรรพนามนิยม สรรพนาม ปฤจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบของ	

	กริยาอาขยาต การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรรตุวจากจากธาตุ การแจก รูปกริยา แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา	
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาสันสกฤตขั้นสูง (Advanced Sanskrit)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษานามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์ พยัญชนะการันต์ พยัญชนะสนธิ สังขยา ศัพท์ อพยยศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็นอาขยาต กรรตุวจากจากธาตุ กริยาอาขยาตกรรตวจาก ภาววจาก ฌิขันตกรรตุวจาก ฌิขันตกรรตวจาก การ สลับเปลี่ยนประโยคกรรตุวจากเป็นกรรตวจาก ประโยคคำถาม ประโยค ปฏิเสธ แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา	
๐๐๐ ๑๑๘	ภาษาไทยเบื้องต้น (Basic Thai)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย ฟังคำสั่ง คำบรรยาย จดบันทึกเรื่องที่ฟังพูด ทักทาย ขอบคุณ ขอโทษ ขออนุญาต แนะนำตัวเอง แนะนำผู้อื่น บอกชื่อสิ่งของที่ใช้ ในชีวิตประจำวัน สนทนาได้ทั้งคำที่แสดงความหมายรูปธรรมและนามธรรม	
๐๐๐ ๑๑๙	ภาษาไทยขั้นสูง (Advanced Thai)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาวิเคราะห์หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟังข่าวจาก วิทยุ โทรทัศน์ การพูดวาทศิลป์ การอ่านหนังสือพิมพ์และตำราวิชาการ การ เขียนบทความ และฝึกแต่งกาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ในภาษาไทย	
๐๐๐ ๒๒๐	ภาษาจีนเบื้องต้น (Basic Chinese)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีนในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน การเขียนภาษาจีน และการฝึกสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจาก สถานการณ์ปัจจุบัน	
๐๐๐ ๒๒๑	ภาษาจีนขั้นสูง (Advanced Chinese)	๓ (๓-๐-๖)
	ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน เน้นการสนทนาโดยอาศัย ข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	
๐๐๐ ๒๒๒	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น (Basic Japanese)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบ ประโยค ฝึกการอ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจาก สถานการณ์ปัจจุบัน	
๐๐๐ ๒๒๓	ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง (Advanced Japanese)	๓ (๓-๐-๖)
	ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดยอาศัย ข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	
๐๐๐ ๒๒๔	ภาษาฮินดีเบื้องต้น (Basic Hindi)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบ ประโยค ฝึกการฟัง อ่านเขียนสนทนาภาษาฮินดี และระบบไวยากรณ์พื้นฐาน ที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน	

๐๐๐ ๒๒๕	ภาษาฮินดีขั้นสูง (Advanced Hindi)	๓ (๓-๐-๖)
	ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาฮินดี เน้นการสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	
๐๐๐ ๒๒๖	วัฒนธรรมไทย (Thai Culture)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรมพระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนาผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย	
๐๐๐ ๒๒๗	มนุษย์กับอารยธรรม (Man and Civilization)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ จนถึงสมัยปัจจุบันความหมายของอารยธรรม บ่อเกิดและพัฒนาการของอารยธรรมตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของสังคมตะวันออกและตะวันตก ที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ การแลกเปลี่ยนกันระหว่างอารยธรรมตะวันออกกับตะวันตกและอิทธิพลของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	
๐๐๐ ๒๒๘	สันติศึกษา (Peace Education)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความขัดแย้ง ความรุนแรง สันติภาพและปฏิบัติการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดและแนวปฏิบัติของนักสันติวิธีทั้งตะวันออก ตะวันตกและศาสนาต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในการป้องกันแก้ไขและเปลี่ยนผ่านความขัดแย้งและความรุนแรง อีกทั้ง พัฒนาทักษะในกระบวนการการเสริมสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคมพหุวัฒนธรรมและมีขั้นตอนธรรมในการฟังและอยู่ร่วมกับศาสนาและชาติพันธุ์ต่างๆ อย่างสันติสุข	
๐๐๐ ๒๒๙	ภาวะผู้นำ (Leadership)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่นำการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์งานในศตวรรษที่ ๒๑ รวมถึงศึกษาคุณลักษณะและบทบาทของผู้นำกับการใช้การสื่อสารที่เอื้ออาทร ผู้นำกับความเห็นที่ถูกต้องดีงามและความเปลี่ยนแปลงที่สร้างสรรค์คุณธรรมและจริยธรรมของผู้นำ วิสัยทัศน์ผู้นำ ผู้นำกับการสร้างความสัมพันธ์แห่งกรุณา โดยอาศัยองค์ความรู้ภาวะผู้นำตามทฤษฎีตะวันตกและภาวะผู้นำในทางพระพุทธศาสนา ถอดบทเรียนภาวะผู้นำของบุคคลจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรทั้งในประเทศและระดับโลกที่สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและเกิดสันติสุขแก่สังคมและชุมชนทั้งในประเทศและระดับโลก	

๐๐๐ ๒๓๐	หลักธรรมาภิบาล (Good Governance)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาความหมาย องค์ประกอบ ความจำเป็นของหลักธรรมาภิบาล ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า	
๐๐๐ ๒๓๑	การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสื่อและสื่อปลอม อิทธิพลของสื่อปลอมที่มีต่อสังคม การตรวจสอบข่าว เทคนิคการรู้เท่าทันข่าวปลอม การรู้เท่าทันสื่อชวนเชื่อต่างศาสนา อันได้แก่สื่อชวนเชื่อที่บิดเบือนหลักพุทธธรรม สื่อชวนเชื่อที่ใส่ร้ายบุคคลหรือองค์กร โดยใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือจนสร้างความขัดแย้งในสังคม	
๐๐๐ ๒๓๒	ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต และ STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มุ่งเน้นให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ ด้านการป้องกันการทุจริต	
๐๐๐ ๒๓๓	ศาสนาทั่วไป (General Religions)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความจำเป็น คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการหลักในการศึกษาศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของศาสนาต่าง ๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากลร่วมกันและต่างกันของศาสนาปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลก วิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และท่าทีของศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย	

๒. หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต

๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๓๔	วรรณกรรมพระพุทธศาสนา (Buddhist Literature)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาประวัติและพัฒนากาของวรรณกรรมบาลีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่ศึกษาอยู่ในประเทศไทย โดยวิเคราะห์วรรณกรรมที่น่าสนใจ เช่น วิมุตติมรรค วิสุทธิมรรคทางวงศ์ ที่ปวงค์ศาสนวงศ์ เตภูมิกถา มังคลัตถทีปนี กาพย์มหาชาติ สังคีตยวงค์ มงคล-วิเสสกาถา แก่นพุทธศาสน์ กรรมทีปนี พุทธธรรม พุทธวิทยา และพระไตรปิฎกฉบับสากล : วิถีธรรมจากพุทธปัญญา	
๐๐๐ ๑๓๕	พระไตรปิฎกศึกษา (Tipitaka Studies)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาประวัติและพัฒนากาของคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา โยชนา โครงสร้างและเนื้อหาจำเป็นของพระไตรปิฎก เช่น มหาวิงค์ ฎีกขุณี วิงค์ และมหาวิคค์ในพระวินัยปิฎก พระสูตรจำเป็น เช่น พรหมชาลสูตร มหาปริณิพพานสูตร มหาสติปัฏฐานสูตร จูฬกัมมวิงค์สูตรในพระสุตตันตปิฎก	

	ศึกษาสาระเบื้องต้นของปรมัตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป นิพพานในพระ อภิธรรมปิฎก การสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษร ความเป็นมาของ พระไตรปิฎกในประเทศไทย พระไตรปิฎกบาลีอักษรต่างๆ และประโยชน์ที่ได้ จากการศึกษาพระไตรปิฎก	
๐๐๐ ๑๓๖	ภาษาบาลี (Pali)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาบาลีไวยากรณ์ ประกอบด้วย อักษรวิธี วจีวิภาค และหลักการแต่ง-แปล บาลีเบื้องต้น	
๐๐๐ ๒๓๗	ประวัติพระพุทธศาสนา (History of Buddhism)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาประวัติพระพุทธศาสนาในอินเดีย การเผยแผ่พระพุทธศาสนาจาก ประเทศอินเดียไปในประเทศต่างๆ ความจำเป็น ลักษณะเด่นของ พระพุทธศาสนา ฐานะและบทบาทของพระพุทธศาสนาในนานาประเทศ พระพุทธศาสนากับสังคมวัฒนธรรมในนานาประเทศ ขบวนการและองค์กร ทางพระพุทธศาสนาในปัจจุบันและทิศทางในอนาคต และบทบาทของคณะ สงฆ์ไทยกับการสืบพระพุทธศาสนาตามพุทธปณิธานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	
๐๐๐ ๒๓๘	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา (Buddhist Festival and Traditions)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่จำเป็นทางพระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาลและ สมัยหลังพุทธกาลความจำเป็น คุณค่าทางจริยธรรมของเทศกาลและพิธีกรรม เทศกาลและพิธีกรรมจำเป็นทางพระพุทธศาสนาที่ถือปฏิบัติในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อิทธิพลของเทศกาลและพิธีกรรมนั้นๆ ที่มีต่อ สังคมไทย	
๐๐๐ ๒๓๙	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ (Dhamma in English)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยมใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษ และหนังสือที่จำเป็นทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนาไว้เป็น ภาษาอังกฤษ ฝึกทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	
๐๐๐ ๑๔๐	กรรมฐาน ๑ (Buddhist Meditation I)	๓ (๒-๒-๕)
	ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ ประโยชน์และวิธีการปฏิบัติ กรรมฐาน อารมณ์ของสมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภาวนา ๓ นิमित ๓ สมภาติ ๓ รูปमान ๔ อรูปमान ๔ วสี ๕ นิ वर्ณ ๕ อุปกิเลส ๑๖ และฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดิน จงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	
๐๐๐ ๒๔๑	กรรมฐาน ๒ (Buddhist Meditation II)	๓ (๒-๒-๕)
	ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวกายานุปัสสนา สติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนา กรรมฐานทั้งแบบสมถยานิกะ และวิปัสสนายานิกะหลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดย การเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	

๐๐๐ ๓๔๒	กรรมฐาน ๓ (Buddhist Meditation III)	๓ (๒-๒-๕)
	ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับอินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ วิปลลาส ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน โดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	
๐๐๐ ๔๔๓	กรรมฐาน ๔ (Buddhist Meditation IV)	๓ (๒-๒-๕)
	ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐานและธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวน การเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	

๓. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๗๔ หน่วยกิต

๓.๑ วิชาแกนศาสนาและปรัชญา ๓๓ หน่วยกิต

๑๑๒ ๓๐๑	อภิปรัชญา (Metaphysics)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาความหมายและขอบข่ายของอภิปรัชญาในบริบททางอภิปรัชญาของนักปรัชญาตะวันตกและตะวันออก	
๑๑๒ ๓๐๒	ญาณวิทยา (Epistemology)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาวิเคราะห์ทฤษฎีญาณวิทยา ธรรมชาติ บ่อเกิด ขอบเขตของความรู้ วิธีการแสวงหาความรู้ และหลักเกณฑ์ตัดสินความรู้ของนักปรัชญาตะวันตกและตะวันออก	
๑๑๒ ๓๐๓	จริยศาสตร์ (Ethics)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาวิเคราะห์ทฤษฎีสำคัญทางจริยศาสตร์ เกี่ยวกับเกณฑ์การตัดสินความดี คุณธรรม คุณค่าของชีวิต และการประยุกต์จริยศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	
๑๑๒ ๓๐๔	สุนทรียศาสตร์ (Aesthetics)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาความหมาย ขอบข่าย ประวัติ พัฒนาการสุนทรียศาสตร์ ทฤษฎีพื้นฐาน และการตัดสินคุณค่าทางศิลปะจากยุคโบราณจนถึงปัจจุบันทั้งตะวันตกและตะวันออก	
๑๑๒ ๓๐๕	ปรัชญาอินเดียสมัยโบราณ (Ancient Indian Philosophy)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาแนวคิดทางปรัชญาของคัมภีร์พระเวท อุปนิษัต และภควัทคีตา ปรัชญา นาสติกะ และปรัชญาอัสติกะ	
๑๑๒ ๓๐๖	ปรัชญาตะวันตกสมัยโบราณ (Ancient Western Philosophy)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาประวัติและพัฒนาการแนวคิดทางปรัชญาตะวันตกยุคโบราณของนักปรัชญากรีกยุคเริ่มแรก ยุครุ่งเรือง และยุคเสื่อม	
๑๑๒ ๓๐๗	ศาสนาในจีน ญี่ปุ่นและเกาหลี (Religion in China, Japan and Korea)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาศาสนาในประเทศจีน เกาหลีและญี่ปุ่น โดยเฉพาะศาสนาพุทธ ศาสนาเต๋า ศาสนาขงจื้อ ศาสนาชินโต และอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อสังคม	

๑๑๒ ๓๐๘	ศาสนาคริสต์ (Christianity)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษากำเนิด พัฒนาการ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ ประเด็นสำคัญของคัมภีร์พันธสัญญาเดิม คัมภีร์พันธสัญญาใหม่ พิธีกรรม การเผยแผ่ และโครงสร้างการบริหารของนิกายต่างๆ ในศาสนาคริสต์	
๑๑๒ ๓๐๙	ศาสนาอิสลาม (Islam)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษากำเนิด พัฒนาการ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ ประเด็นสำคัญของคัมภีร์อัลกุรอาน พิธีกรรม การเผยแผ่ และโครงสร้างการบริหารของนิกายต่างๆ ในศาสนาอิสลาม	
๑๑๒ ๓๑๐	ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู (Brahmanism-Hinduism)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษากำเนิด พัฒนาการ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ ประเด็นสำคัญของคัมภีร์คัมภีร์พระเวท คัมภีร์อุปนิษัต ฤคเวทคีตา พิธีกรรม การเผยแผ่ และโครงสร้างการบริหารของนิกายต่างๆ ในศาสนาพราหมณ์-ฮินดู	
๑๑๒ ๓๑๑	การเคลื่อนไหวใหม่ทางศาสนา (New Religious Movements)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษารูปแบบทางศาสนาในการเคลื่อนไหวทางสังคมผ่านวัฒนธรรม องค์กร และชาติพันธุ์ และการเคลื่อนไหวใหม่ทางศาสนาที่มีอิทธิพลต่อโลกปัจจุบัน	

๓.๒ วิชาเฉพาะด้านศาสนาและปรัชญา ๓๓ หน่วยกิต

๑๑๒ ๔๑๒	พุทธปรัชญา (Buddhist Philosophy)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาวิเคราะห์มโนทัศน์สำคัญในพุทธปรัชญา ด้านอภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ ตลอดจนวิเคราะห์อิทธิพลของมโนทัศน์เหล่านี้ต่อแนวคิดสำคัญๆ ในทางปรัชญา	
๑๑๒ ๔๑๓	ตรรกศาสตร์สัญลักษณ์ (Symbolic Logic)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาความหมายลักษณะ และสัญลักษณ์ที่ใช้ในตรรกศาสตร์ ความสัมพันธ์และความแตกต่างจากตรรกศาสตร์แบบเดิม ญัตติ ข้ออ้างเหตุผล ค่าความจริง ความจริงเชิงตรรกะ ความสมเหตุสมผล การใช้สัญลักษณ์และวิธีทดสอบความสมเหตุสมผลแบบต่างๆ ตารางความจริง และข้ออ้างเหตุผลในตรรกศาสตร์ของญัตติ และตรรกศาสตร์ภาคินิเทศ	
๑๑๒ ๔๑๔	ปรัชญาวิเคราะห์ (Analytic Philosophy)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาประวัติ พัฒนาการของปรัชญาวิเคราะห์ และศึกษาวิเคราะห์ผลงานของนักปรัชญาวิเคราะห์	
๑๑๒ ๔๑๕	สัมมนาศาสนาและปรัชญา (Seminar in Religions and Philosophy)	๓ (๓-๐-๖)
	สัมมนาทางวิชาการในประเด็นปัญหาด้านศาสนาและปรัชญา ด้วยวิธีการอภิปราย เสวนาแลกเปลี่ยนทัศนคติในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน	
๑๑๒ ๔๑๖	ปรัชญาศาสนา (Philosophy of Religion)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาลักษณะ และขอบเขตของปรัชญาศาสนา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา กับศาสนา มนุษย์กับศาสนา ภาษาศาสนา ประสบการณ์ทางศาสนา ความมีอยู่ของความชั่ว สิ่งสูงสุด ความมีอยู่ของพระเจ้า	

๑๑๒ ๔๑๗	ศึกษาอิสระทางศาสนาและปรัชญา (Independent Study in Religions and Philosophy)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาค้นคว้าวิจัยทางศาสนาและปรัชญา ที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางศาสนาและปรัชญา โดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา	
๑๑๒ ๔๑๘	ศาสนากับสันติภาพ (Religion and Peace)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาแนวคิด หลักคำสอนทางศาสนาที่เกี่ยวกับสันติภาพ บทบาทของศาสนาในการส่งเสริมสร้างสรรค์สันติภาพ การประยุกต์หลักคำสอนทางศาสนาในการสร้างสันติภาพ และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศาสนา	
๑๑๒ ๔๑๙	ศาสนากับภาวะผู้นำ (Religion and Leadership)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาทฤษฎีภาวะผู้นำทั่วไป ภาวะผู้นำตามแนวคิดของศาสนา คำสอนทางศาสนาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้นำ บทบาทของศาสนาที่มีต่อการพัฒนาภาวะผู้นำ และอิทธิพลของศาสนาที่มีต่อพฤติกรรมของผู้นำ	
๑๑๒ ๔๒๐	ศาสนากับสถานภาพของสตรี (Religion and Women's Status)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาวิเคราะห์สถานภาพ ศักยภาพและบทบาทของสตรีในคัมภีร์ทางศาสนา แนวคิดสิทธิสตรีในศาสนา และวิเคราะห์บทบาทสตรีในการเข้าร่วม ส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรมหรือพิธีกรรมทางศาสนาและการธำรงรักษาศาสนา	
๑๑๒ ๔๒๑	ภาษาศาสนา (Language of Religion)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาบทบาทและความหมายของภาษาที่ใช้ในศาสนา วิเคราะห์ปัญหาทางภาษาและการตีความที่ปรากฏอยู่ในวรรณกรรมสำคัญทางศาสนาในทัศนะของนักคิดคนสำคัญ	
๑๑๒ ๔๒๒	ศาสนาเปรียบเทียบ (Comparative Religion)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของศาสนาในประเด็นสำคัญ เช่น การกำเนิด ศาสดา นิกาย พิธีกรรม หลักคำสอน การเผยแผ่ ลักษณะเด่นของศาสนา เป้าหมายสูงสุดของศาสนา เทวนิยมกับอเทวนิยม	

๓.๓ วิชาเลือกเฉพาะสาขา ๙ หน่วยกิต

๑๑๒ ๓๒๓	ปรัชญาไทย (Thai Philosophy)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดภูมิปัญญาไทยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในแต่ละยุค แนวคิดของนักปราชญ์ และภูมิปัญญาชาวบ้าน	
๑๑๒ ๓๒๔	ปรัชญาเปรียบเทียบ (Comparative Philosophy)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดทางปรัชญาด้านอภิปรัชญา ญาณวิทยา และจริยศาสตร์ ในแง่ความเหมือนและความต่างของนักปรัชญาและแนวคิดในปรัชญาตะวันตกและตะวันออก	
๑๑๒ ๓๒๕	ปรัชญาหลังนวยุค (Postmodern Philosophy)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษากระบวนทัศน์ทางปรัชญาหลังนวยุค และวิเคราะห์วรรณกรรมหลังนวยุค	

๑๑๒ ๓๒๖	จริยศาสตร์ประยุกต์ (Applied Ethics)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาวิเคราะห์ประเด็นปัญหาทางจริยศาสตร์ในการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน ทั้งในระดับบุคคลและสังคม การตัดสินใจเชิงจริยธรรมโดยการประยุกต์หลักการและทฤษฎีทางจริยศาสตร์	
๑๑๒ ๓๒๗	ปรัชญาสังคมและการเมือง (Social and Political Philosophy)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาความหมายและขอบข่ายของปรัชญาสังคมและการเมือง ทฤษฎีทางสังคมและการเมืองในทางปรัชญาทั้งตะวันตกและตะวันออก กำเนิดและพัฒนาการของสังคม การกำเนิดรัฐ ทฤษฎีสัญญาประชาคม ระบบการเมืองและการบริหารรัฐ แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค ความยุติธรรม และแนวคิดเกี่ยวกับสังคมและการเมืองในพระพุทธศาสนา	
๑๑๒ ๓๒๘	ปรัชญาการศึกษา (Philosophy of Education)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาประวัติ และแนวคิดทางการศึกษาของปรัชญาสำนักต่าง ๆ และปรัชญาการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาไทย	
๑๑๒ ๔๒๘	ศาสตร์แห่งการตีความ (Hermeneutics)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาการตีความแบบตะวันตกและตะวันออก โดยเน้นคัมภีร์ทางศาสนา และอิทธิพลแนวคิดปรัชญาที่นำไปสู่รูปแบบการตีความคำสอนทางศาสนาที่เหมาะสมกับยุคสมัย	
๑๑๒ ๔๒๙	ปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Philosophy of Existentialism)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญาที่สำคัญของนักคิดกลุ่มอัตถิภาวนิยม เช่น ภาวะมนุษย์ เสรีภาพ กาละ ในปรัชญาของเฮอเรน เกียร์เกอาร์ท, เฟดริก นิตส์เช, อันแบร์ กามูส์และฌอง-ปอล ซาทร์	
๑๑๒ ๔๓๐	ปรัชญาประวัติศาสตร์ (Philosophy of History)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาขอบข่ายและเนื้อหาปรัชญาประวัติศาสตร์ วิเคราะห์ความจริง และข้อเท็จจริงในประวัติศาสตร์ ศึกษาปรัชญาประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์ของนักปรัชญา	
๑๑๒ ๔๓๑	ปรัชญาอินเดียร่วมสมัย (Contemporary Indian philosophy)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาปรัชญาอินเดียร่วมสมัยของสวามี รามกฤษณะ สวามี วิเวกานันทะ รพินทรนาถกูร์ ศรีอรพินโท มหาตมคานธี ราธกฤษณัน กฤษณจันทะ ภัฏฐาจารย์ และอัมเบดการ์	
๑๑๒ ๔๓๒	ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง (Medieval Western Philosophy)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาปรัชญาตะวันตกสมัยกลางของเซนต์ออกัสติน เซนต์แอนเชล์ม ปีเตอร์ อเบลลาร์ด เซนต์ โทมัส อไควนัส ดุนส์ สโคตตุส และวิลเลียม แห่งออกคัม	
๑๑๒ ๔๓๓	ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ (Modern Western Philosophy)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ของเรอเน เดการ์ตส์ สปีโนซา ไลบ์นิซ ฟรานซิส เบคอน โทมัส ฮอบส์ จอห์น ล็อก เบิร์กเลีย เดวิด ฮูม ค้านท์ โชเพนเฮร์เออร์	

๑๑๒ ๓๓๕	ศาสนาในอาเซียน (Religions in Asian)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาหลักคำสอนและวิถีปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนาในประชาคมอาเซียนที่มีความเกี่ยวข้องกับชุมชนและประชาชนในประชาคมอาเซียน	
๑๑๒ ๓๓๖	ศาสนากับวัฒนธรรม (Religion and Culture)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับวัฒนธรรม บ่อเกิดของศาสนาในฐานะเป็นวัฒนธรรม ศาสนากับวัฒนธรรมในฐานะเป็นปรากฏการณ์ร่วมทางสังคม วิทยาและมานุษยวิทยา ตลอดจนอิทธิพลของศาสนาในฐานะเป็นบ่อเกิดของวัฒนธรรมด้านต่างๆ	
๑๑๒ ๓๓๗	ศาสนากับภูมิปัญญาท้องถิ่น (Religion and Local Wisdom)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาหลักคำสอนของแต่ละศาสนาที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และสอดคล้องกับภูมิปัญญาในท้องถิ่น	
๑๑๒ ๓๓๘	จิตวิทยาศาสนา (Psychology of Religion)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาแนวคิดจิตวิทยาในศาสนา ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดและทฤษฎีจิตวิทยากับหลักคำสอนในศาสนา คำสอนเกี่ยวกับกาย จิตและพฤติกรรมทางศาสนา อิทธิพลของคำสอนในศาสนาที่มีต่อวิถีคิดและพฤติกรรมของมนุษย์	
๑๑๒ ๓๓๙	สานเสวนาทางศาสนา (Religious Dialogue)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาทฤษฎี กระบวนการสานเสวนาในศาสนา และปฏิบัติการสานเสวนาระหว่างศาสนา	
๑๑๒ ๓๔๐	ศาสนากับการพัฒนาวิชาชีพ (Religions and Professional Development)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาหลักคำสอนของศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพ ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาและวิชาชีพและบทบาทขององค์กรศาสนาที่มีต่อการสร้างและส่งเสริมการพัฒนามนุษย์และสังคม	
๑๑๒ ๔๔๑	ศาสนากับรัฐศาสตร์ (Religion and Political Science)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาแนวคิดและหลักคำสอนของศาสนาที่สัมพันธ์กับแนวคิดหรือทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ บทบาท หน้าที่และอิทธิพลของศาสนาที่มีต่อการเมืองการปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับการเมืองการปกครอง และการนำหลักคำสอนทางศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการเมืองการปกครอง	
๑๑๒ ๔๔๒	ศิลปะทางศาสนา (Religious Arts)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาศรัทธาในศาสนาในฐานะที่เป็นแรงบันดาลใจของศิลปิน ปรัชญาธรรมที่แสดงออกในทางวรรณศิลป์ ศิลปวัตถุต่างๆ เชิงสัญลักษณ์ เช่น ประติมากรรม จิตรกรรม และสถาปัตยกรรม อิทธิพลของศาสนาที่มีต่อผลงานของศิลปินที่มีชื่อเสียงในอดีตจนถึงปัจจุบัน	
๑๑๒ ๔๔๓	ศาสนากับโลกปัจจุบัน (Religion and Current World)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาบทบาทของศาสนาในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา อาชีพ ศิลปวัฒนธรรม และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่มีต่อสถานการณ์ในโลกปัจจุบัน	

๑๑๒ ๔๔๔	การใช้เหตุผลทางปรัชญา (Philosophical Reasoning)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษารูปแบบการใช้เหตุผล การนิยามความหมาย ญัตติประพจน์ในแบบต่างๆ หลักการและวิธีการให้เหตุผลในพระพุทธศาสนา	
๑๑๒ ๔๔๕	การเผยแผ่ศาสนาในโลกปัจจุบัน (Propagation of Religions in Current World)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาหลักการ รูปแบบ และวิธีการเผยแผ่ของพระพุทธศาสนาเถรวาทและมหายาน ศาสนาคริสต์ อิสลาม พราหมณ์-ฮินดู ซิกข์ และลัทธิความเชื่อในสมัยปัจจุบัน	
๑๑๒ ๔๔๖	ศาสนากับประชาธิปไตย (Religion and Democracy)	๓ (๓-๐-๖)
	ศึกษาแนวคิดประชาธิปไตยในศาสนา และหลักคำสอนของศาสนาที่ส่งเสริมและสอดคล้องกับรูปแบบการปฏิบัติตามหลักการปกครองในระบบประชาธิปไตย	

ภาคผนวก ข

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตร

**ตารางเปรียบเทียบการปรับปรุงหลักสูตร
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐ กับ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕**

ชื่อหลักสูตรและชื่อปริญญา			หมายเหตุ
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐		หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕	
๑. หลักสูตร ภาษาไทย : พุทธศาสตร์ บัณฑิต สาขาวิชาศาสนา ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program in Religion	๑. ชื่อหลักสูตร ภาษาไทย : พุทธศาสตร์ บัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program in Philosophy	๑. ชื่อหลักสูตร ภาษาไทย: พุทธศาสตร์ บัณฑิต สาขาวิชาศาสนา และปรัชญา ภาษาอังกฤษ: Bachelor of Arts Program in Religion and Philosophy	รวม ๒ หลักสูตร เป็น ๑ หลักสูตร
๒. ชื่อปริญญา ชื่อเต็ม (ไทย) : พุทธศาสตร์ บัณฑิต (ศาสนา) ชื่อย่อ (ไทย) : พธ.บ.(ศาสนา) ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Bachelor of Arts (Religion) ชื่อย่อ (อังกฤษ) : B.A. (Religion)	๒.ชื่อปริญญา ชื่อเต็ม (ไทย) : พุทธศาสตร์ บัณฑิต (ปรัชญา) ชื่อย่อ (ไทย) : พธ.บ. (ปรัชญา) ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Bachelor of Arts (Philosophy) ชื่อย่อ (อังกฤษ) : B.A. (Philosophy)	๒. ชื่อปริญญา ชื่อเต็ม (ไทย) : พุทธศาสตร์ บัณฑิต (ศาสนาและ ปรัชญา) ชื่อย่อ (ไทย) : พธ.บ. (ศาสนาและปรัชญา) ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Bachelor of Arts (Religion and Philosophy) ชื่อย่อ (อังกฤษ) : B.A. (Religion and Philosophy)	รวม ๒ หลักสูตร เป็น ๑ หลักสูตร

ปรัชญา ความสำคัญของหลักสูตรและวัตถุประสงค์			หมายเหตุ
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐		หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕	
<p>๑. ปรัชญาของหลักสูตร หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนา มุ่งสืบสาน และศึกษาความสำคัญของ ศาสนาและปรัชญาของศาสนา ต่างๆ เชิงบูรณาการกับ ประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา และพัฒนาสังคมและประเทศ ต่อไป</p>	<p>๑. ปรัชญาของหลักสูตร หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา มุ่งให้ความรู้ และความเข้าใจทฤษฎีของ ปรัชญา สร้างบัณฑิตที่รับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมี เหตุผล สามารถนำความรู้ทาง ปรัชญาไปประยุกต์ใช้เพื่อ ประโยชน์ตนเองและสังคม</p>	<p>๑. ปรัชญาของหลักสูตร หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา มุ่งให้ความรู้และความเข้าใจ หลักการทางปรัชญาและ ศาสนา สร้างบัณฑิตที่รับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมี เหตุผลและเข้าใจชีวิตที่ดั่งตาม หลักศาสนา สามารถนำ ความรู้ทางปรัชญาและศาสนา ไปประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ ตนเองและสังคม</p>	ปรับปรุง และ แก้ไข
<p>๒. ความสำคัญของหลักสูตร คุณค่าและความสำคัญใน การศึกษาศาสนา มุ่งเน้น การศึกษาศาสนาให้เข้าใจ อย่างถ่องแท้ลึกซึ้ง รวมถึงการ ปฏิบัติ การจริง ด้วยการ ประยุกต์ผ่านกิจกรรมและการ วิจัยทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้น เรียน โดยเน้นเนื้อหาชีวิต ใน มิ ต ศ า ส น า ส ัง ค ม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมที่ เกี่ยวข้องกับศาสนาต่างๆ เพื่อ พัฒนาและแก้ไขปัญหาสังคม ซึ่งอาจเกิดจากความเข้าใจผิด หรือการรับรู้ ข้อมูลผิดๆ เกี่ยวกับศาสนาอื่นๆ จนเป็น เหตุให้เกิดความขัดแย้งรุนแรง สาขาวิชาศาสนามีเป้าหมาย เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญดังกล่าว จึงจำเป็นต้องเสนอการ ปรับปรุงหลักสูตรเพื่อเรียนรู้</p>	<p>๒. ความสำคัญของหลักสูตร หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา เป็นแหล่ง สร้าง บัณฑิตที่มี จิตใจ กว้างขวาง ยอมรับความ คิดเห็นของผู้อื่น ดำรงชีวิตอยู่ใน พหุวัฒนธรรมได้อย่างมี ความสุข ใช้ ความรู้ เพื่อ ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิด ขึ้นกับตนเองและผู้อื่นได้อย่าง เหมาะสม ตลอดทั้งสามารถใช้ องค์ความรู้ทางปรัชญา ใน การปฏิบัติงานและแก้ปัญหา ทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>๒. ความสำคัญของหลักสูตร หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา เป็นแหล่งสร้างบัณฑิตที่มี เหตุผลและดำเนินชีวิตที่ดั่งตาม หลักศาสนา ยอมรับความ คิดเห็นของผู้อื่น ดำรงชีวิตอยู่ ในพหุวัฒนธรรมได้อย่างมี ความสุข ใช้ ความรู้ เพื่อ ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิด ขึ้นกับตนเองและผู้อื่นได้อย่าง เหมาะสม ตลอดทั้งสามารถใช้ องค์ความรู้ทางศาสนาและ ปรัชญา ในการปฏิบัติงานและ แก้ปัญหาทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	

ทุกศาสนาอย่างปราศจากอคติ (Bias)			
<p>๓. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร</p> <p>(๑) เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในทางศาสนา สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจักษ์ และวิจัยวิชาการด้านศาสนาต่างๆ ได้อย่างแตกฉานชัดเจน</p> <p>(๒) เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำสังคมด้านจิตใจและสติปัญญา</p> <p>(๓) เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถพัฒนาชีวิต และสร้างเสริมสันติภาพแก่สังคมทุกระดับ และนำไป ประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและพัฒนาประเทศ ตามหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า</p>	<p>๓. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร</p> <p>(๑) เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในปรัชญาสามารถวิเคราะห์ วิพากษ์และวิจัยวิชาการด้านปรัชญาทั้งตะวันออกและตะวันตกได้อย่างแตกฉาน</p> <p>(๒) เพื่อผลิตบัณฑิต ให้สามารถนำปรัชญาไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับศาสตร์สมัยใหม่ ในการพัฒนาชีวิตและสังคม</p> <p>(๓) เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำสังคมด้านจิตใจและปัญญา</p>	<p>๓. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร</p> <p>(๑) เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในศาสนา และปรัชญา สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์งานวิชาการด้านปรัชญาได้อย่างแหลมคม และเข้าใจลึกซึ้งในศาสนาทั้งในด้านประวัติความเป็นมาและหลักคำสอน</p> <p>(๒) เพื่อผลิตบัณฑิต ให้สามารถนำหลักศาสนาและปรัชญาไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชีวิตและสังคม</p> <p>(๓) เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำสังคมด้านจิตใจและปัญญา</p>	ปรับปรุงและแก้ไข

โครงสร้างหลักสูตร			หมายเหตุ
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐		หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕	
หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนา	หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา	หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา	ปรับปรุง และ แก้ไข

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)			
๑.	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		๓๐ หน่วยกิต
	๑.๑	วิชาบังคับ	๑๘ หน่วยกิต
	๑.๒	วิชาเลือก	๑๒ หน่วยกิต
๒.	หมวดวิชาเฉพาะ		๑๐๔ หน่วยกิต
	๒.๑	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	๓๐ หน่วยกิต
	๒.๒	วิชาแกนศาสนา	๓๓ หน่วยกิต
	๒.๓	วิชาเฉพาะด้านศาสนา	๓๒ หน่วยกิต
	๒.๔	วิชาเลือกเฉพาะสาขาศาสนา	๙ หน่วยกิต
๓.	หมวดวิชาเลือกเสรี		๖ หน่วยกิต
รวม			๑๔๐ หน่วยกิต

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)			
๑.	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		๓๐ หน่วยกิต
	๑.๑	วิชาบังคับ	๑๘ หน่วยกิต
	๑.๒	วิชาเลือก	๑๒ หน่วยกิต
๒.	หมวดวิชาเฉพาะ		๑๐๔ หน่วยกิต
	๒.๑	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	๓๐ หน่วยกิต
	๒.๒	วิชาแกนปรัชญา	๓๓ หน่วยกิต
	๒.๓	วิชาเฉพาะด้านปรัชญา	๓๒ หน่วยกิต
	๒.๔	วิชาเลือกเฉพาะสาขาปรัชญา	๙ หน่วยกิต
๓.	หมวดวิชาเลือกเสรี		๖ หน่วยกิต
รวม			๑๔๐ หน่วยกิต

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)			
๑.	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		๓๐ หน่วยกิต
	๑.๑	วิชาบังคับ	๑๘ หน่วยกิต
	๑.๒	วิชาเลือก	๑๒ หน่วยกิต
๒.	หมวดวิชาเฉพาะ		๑๐๔ หน่วยกิต
	๒.๑	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	๓๐ หน่วยกิต
	๒.๒	วิชาแกนศาสนาและปรัชญา	๓๓ หน่วยกิต
	๒.๓	วิชาเฉพาะด้านศาสนาและปรัชญา	๓๒ หน่วยกิต
	๒.๔	วิชาเลือกเฉพาะสาขาศาสนาและปรัชญา	๙ หน่วยกิต
๓.	หมวดวิชาเลือกเสรี		๖ หน่วยกิต
รวม			๑๔๐ หน่วยกิต

ตารางเปรียบเทียบรายวิชา

๑) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		
วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต	วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม ๒ (๒-๐-๔) (Man and Society) ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคมตามหลักการทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน	๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม [๓ (๓-๐-๖)] (Man and Society) ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมและแนวทางการแก้ไขปัญหาสังคมแบบสันติวิธี ความเป็นพลเมือง และการสื่อสารทางสังคมยุค New Normal	- เพิ่มเติมหน่วยกิต - ปรับแก้ไขคำอธิบายรายวิชา
๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป ๒ (๒-๐-๔) (General Law) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป ที่มาของระบบกฎหมาย ลักษณะทั่วไปและประเภทของกฎหมาย กฎหมายมหาชน กฎหมายเอกชน ที่เกี่ยวกับพระสงฆ์ กฎหมายที่พระสงฆ์ควรรู้ เป็นการเฉพาะและกฎหมายศาสนาอื่น	๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป [๓ (๓-๐-๖)] (General Law) ศึกษาวิวัฒนาการของกฎหมาย ความหมายและลักษณะของกฎหมาย ที่มาของกฎหมาย ประเภทของกฎหมาย การใช้กฎหมาย การยกเลิกกฎหมาย กฎหมายเกี่ยวกับบุคคล ครอบครัว มรดก พินัยกรรม สัญญาประเภทต่างๆ ที่จำเป็น ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายอาญา ความรับผิดชอบในทางอาญา เหตุยกเว้น	- เพิ่มเติมหน่วยกิต - ปรับแก้ไขคำอธิบายรายวิชา

	ความผิดและเหตุยกเว้นโทษ เหตุลดโทษ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด กระบวนการยุติธรรมของไทย	
๐๐๐ ๑๐๗ เทคนิคการศึกษา ระดับอุดมศึกษา (๒)(๒-๐-๔) (Technique of Higher Learning) ศึกษาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ห้องสมุด การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต วิธีแสวงหาความรู้ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ การเขียนรายงานและภาคินิพนธ์	๐๐๐ ๑๑๑ ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้ [๓ (๓-๐-๖)] (Language Skills for Learning) ความรู้เกี่ยวกับภาษาและทักษะภาษาที่จำเป็นต่อการสื่อสาร หลักการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้ และสืบค้นข้อมูล การสืบค้นข้อมูลท้องถิ่น และข้อมูลสารสนเทศจากสื่อทุกประเภท การใช้ห้องสมุด วิธีการแสวงหาความรู้ การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ โดยใช้กระบวนการทักษะสัมพันธ์ทางภาษา ในการสรุปความ ตีความวิเคราะห์ วิวิจารณ์และสังเคราะห์ นำเสนอเป็นลายลักษณ์อักษร วาจา และสื่อประสม	-รวมรายวิชา เทคนิค การศึกษา ระดับอุดม ศึกษาและ ภาษากับการ สื่อสาร -เปลี่ยนรหัส วิชา -เปลี่ยนชื่อ รายวิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต -ย้ายเป็นวิชา เลือก
๐๐๐ ๑๑๔ ภาษากับการสื่อสาร ๒ (๒-๐-๔) (Language and Communication) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษากับการสื่อสาร การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารผ่านทักษะการเรียนรู้ภาษา ๔ ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และศึกษาระเบียบงานสารบรรณ	๐๐๐ ๒๐๔ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร [๓/(๓-๐-๖)] (English for Communications) ฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการฟังและการพูด การอ่านและการเขียนเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การทักทาย การแนะนำตัว การแสดงออกทางความรู้สึกและความคิดเห็น การแสดงบทบาทสมมติ ศึกษาโครงสร้างและการใช้ไวยากรณ์ เพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ	-รวมรายวิชา ภาษาอังกฤษ เบื้องต้นและ ภาษาอังกฤษ ชั้นสูง -เปลี่ยนรหัส วิชา -เปลี่ยนชื่อ รายวิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต
๐๐๐ ๑๐๘ ปรัชญาเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Introduction to Philosophy) ศึกษาความหมายและขอบเขตของปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา ศาสนาและวิทยาศาสตร์ สาขาปรัชญา และสาระสำคัญของปรัชญาสาขาต่างๆ พัฒนาการของปรัชญาตะวันออกและปรัชญาตะวันตก	๐๐๐ ๒๐๕ ปรัชญาเบื้องต้น [๓ (๓-๐-๖)] (Introduction to Philosophy) ศึกษาความหมาย ขอบเขตของปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา สาขาปรัชญา สาระสำคัญของปรัชญาสาขาต่าง ๆ พัฒนาการของปรัชญาตะวันออกและปรัชญาตะวันตก หลักการและวิธีให้เหตุผลทางปรัชญา	-เปลี่ยนรหัส วิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต

<p>๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Introduction to Logic)</p> <p>ศึกษานิยาม คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิชา การนิยามความหมาย ญัตติประพจน์ในแบบต่าง ๆ การแบ่งญัตติ ความเป็นปฏิปักษ์แห่งญัตติ ญัตติผสม การให้เหตุผล ปรัตธานุमान และปฤจฉาวาทิแบบต่าง ๆ ศึกษาหลักการและวิธีการให้เหตุผลจากบทสนทนาของพระพุทธเจ้าในอนัตตลักขณสูตรหรือในสูตรอื่น ๆ บทสนทนาในคัมภีร์กถาวัตถุ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสตีวาท วิชาษาวาทิของนาคารชุน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างตรรกศาสตร์ตะวันตก กับตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกในคัมภีร์</p>	<p>๐๐๐ ๑๑๓ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น [๓ (๓-๐-๖)] (Introduction to Logic)</p> <p>ศึกษานิยาม คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิชา การนิยามความหมาย ญัตติประพจน์ในแบบต่าง ๆ การแบ่งญัตติ ความเป็นปฏิปักษ์แห่งญัตติ ญัตติผสม การให้เหตุผล ปรัตธานุमानและปฤจฉาวาทิแบบต่าง ๆ ศึกษาหลักการและวิธีการให้เหตุผลจากบทสนทนาของพระพุทธเจ้าในอนัตตลักขณสูตรหรือในสูตรอื่น ๆ บทสนทนาในคัมภีร์กถาวัตถุ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสตีวาท วิชาษาวาทิของนาคารชุน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างตรรกศาสตร์ตะวันตกกับตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกในคัมภีร์</p>	<p>-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต -ย้ายเป็นวิชาเลือก</p>
<p>๐๐๐ ๑๐๙ ศาสนาทั่วไป ๒ (๒-๐-๔) (General Religions)</p> <p>ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความจำเป็น คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการหลักในการศึกษาศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของศาสนาต่าง ๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากลร่วมกันและต่างกันของศาสนาปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลกวิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และท่าทีของศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย</p>	<p>๐๐๐ ๒๓๓ ศาสนาทั่วไป [๓ (๓-๐-๖)] (General Religions)</p> <p>ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความจำเป็น คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการหลักในการศึกษาศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของศาสนาต่าง ๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากลร่วมกันและต่างกันของศาสนาปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลกวิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และท่าทีของศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย</p>	<p>-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต -ย้ายเป็นวิชาเลือก</p>
<p>๐๐๐ ๑๑๕ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Introduction to Linguistics)</p> <p>ศึกษาความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์สาขาของวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัทศาสตร์ (Phonetics) สรศาสตร์ (Phonemics) สัทอักษรสากล สัทอักษรไทย และหลักวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์</p>	<p>๐๐๐ ๑๑๐ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น [๓ (๓-๐-๖)] (Introduction to Linguistics)</p> <p>ศึกษาความเป็นมา ความหมาย ความจำเป็นแนวคิดและทฤษฎีทางวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ศึกษาและวิเคราะห์ภาษาตามแนวภาษาศาสตร์</p>	<p>-เปลี่ยนรหัสวิชา -แก้ไขคำอธิบายรายวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต -ย้ายเป็นวิชาเลือก</p>

<p>๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic Mathematics) ศึกษาหลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ข้อความ ประโยคเปิด ประพจน์ ตัวบ่งชี้ปริมาณ ค่า ความจริง ตัวเชื่อมข้อความ และนิเสธ การ หาค่าความจริง การสมมูลกันการให้เหตุผล เซต ความหมายเซต ประเภทเซต เซตย่อย การเท่ากันของเซต การดำเนินการของเซต พีชคณิตของเซต และการประยุกต์เซต จำนวนจริง ระบบจำนวนจริงคุณสมบัติของ จำนวนจริง สมการ อสมการ ค่าสัมบูรณ์ ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน ฟังก์ชันเชิงซ้อน เมตริกซ์ การดำเนินการเมตริกซ์การเท่ากัน การบวก การคูณ ดีเทอร์มิแนนต์อินเวอร์ส เมตริกซ์</p>	<p>๐๐๐ ๒๐๖ คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการวิจัย [๓ (๓-๐-๖)] (Mathematics and Statistics for Research) ศึกษาพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ตัวบ่งชี้เชิง ปริมาณ เซต การให้เหตุผล ระบบและคุณสมบัติ ของจำนวนจริง สมการและอสมการ ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน เมตริกซ์ หลักพื้นฐานทาง สถิติ การรวบรวมข้อมูล การแจกแจงความถี่ และการหาค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางสถิติแบบ บรรยาย สถิติทดสอบ การทดสอบสมมติฐาน รูปแบบการวิจัย การออกแบบการวิจัย ขั้นตอน การวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม สำเร็จรูป การเขียนโครงร่างการวิจัยและการ เขียนรายงานผลการวิจัย</p>	<p>-รวมรายวิชา คณิตศาสตร์ เบื้องต้น และ สถิติเบื้องต้น และการวิจัย -เปลี่ยนรหัส วิชา -เปลี่ยนชื่อ รายวิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต</p>
<p>๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย ๒ (๒-๐-๔)(Basic Statistics and Research) ศึกษาหลักพื้นฐานทางสถิติ การจัดเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การแจกแจงความถี่ การ หาค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การกระจาย ปกติ และความเบ้ ส่วนเบี่ยงเบนความ แปรปรวน ความน่าจะเป็น ค่าสถิติ Z T และ F ประชากรและการสุ่มตัวอย่างการทดสอบ สมมติฐาน การวิจัยลักษณะและประเภทการ วิจัย ขั้นตอนการวิจัย รูปแบบการวิจัย การ เขียนโครงร่างการวิจัยและการเขียนรายงาน ผลการวิจัย</p>		
<p>วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต</p>	<p>วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต</p>	
<p>๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของ ไทย ๒ (๒-๐-๔) (Thai Politics and Government) ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการ ปกครอง พัฒนาการการเมืองการปกครอง ของไทย สถาบันทางการเมือง และการ ปกครองของไทย กระบวนการทางการเมือง</p>	<p>๐๐๐ ๑๐๗ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง [๓ (๓-๐-๖)] (Introduction to Politics and Government) ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการ ปกครอง พัฒนาการการเมืองการปกครอง สถาบันทางการเมือง กระบวนการทางการเมือง และการปกครอง การจัดระเบียบการปกครอง</p>	<p>-เปลี่ยนรหัส วิชา -เปลี่ยนชื่อ รายวิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต -ปรับแก้ไข</p>

<p>ของไทย การจัดระเบียบการปกครองของไทยและพระพุทธ ศาสนากับการเมืองการ</p>	<p>ปัญหาและอุปสรรคทางการเมือง และแนวคิด พระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครอง</p>	<p>คำอธิบาย รายวิชา</p>
<p>๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ๒ (๒-๐-๔) (Economics in Daily Life) ศึกษาหลักการเบื้องต้นทางเศรษฐศาสตร์ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันรูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจ การทำงานของกลไกราคาในตลาดบทยาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ เงินตราและสถาบันการเงิน เน้นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันในเรื่องที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาและศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ</p>	<p>๐๐๐ ๑๐๘ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น [๓(๓-๐-๖)] (Introduction to Economics) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ ระบบเศรษฐกิจ อุปสงค์ อุปทานการกำหนดราคาดุลยภาพ พฤติกรรมผู้บริโภค ทฤษฎีการผลิต ตลาดในระบบเศรษฐกิจรายได้ประชาชาติ การเงิน วัฏจักรเศรษฐกิจ ดุลการค้าและดุลการชำระเงิน การพัฒนาเศรษฐกิจ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันและเทคโนโลยีในรูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจ บทยาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจโครงสร้างเศรษฐกิจ ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทยและแนวทางแก้ไข และศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ</p>	<p>-เปลี่ยนรหัสวิชา -ปรับเปลี่ยนชื่อรายวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต -ปรับแก้ไขคำอธิบายรายวิชา</p>
<p>๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ๒ (๒-๐-๔) (Man and Environment) ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย</p>	<p>๐๐๐ ๑๑๔ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม [๓ (๓-๐-๖)] (Man and Environment) ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย</p>	<p>-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต</p>
<p>๐๐๐ ๑๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน ๒ (๒-๐-๔) (Current World Affairs) ศึกษาเหตุการณ์จำเป็นที่เกิดขึ้นในโลกทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์จำเป็นของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไข ปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน</p>	<p>๐๐๐ ๑๑๕ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน [๓ (๓-๐-๖)] (Current World Affairs) ศึกษาเหตุการณ์จำเป็นที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์จำเป็นของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบันศึกษาเหตุการณ์จำเป็นที่เกิดขึ้น</p>	<p>-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต</p>

	ในโลก ทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์จำเป็นของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน	
๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic English) ศึกษากฎเกณฑ์และการใช้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการใช้คำนำหน้านาม (Article) การใช้กาล (Tense) การสร้างประโยค (Sentence) การใช้บุรพบท (Preposition) สันธาน (Conjunction) ฝึกทักษะเบื้องต้นในการฟัง พูด อ่านและเขียนในลักษณะที่สัมพันธ์กัน เน้นด้านการอ่านและความเข้าใจภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรูปประโยคและคำศัพท์ต่างๆ		-รวมเป็นรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร -ย้ายเป็นวิชาบังคับ
๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาอังกฤษขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) (Advanced English) ศึกษาโครงสร้างประโยคตามหลักไวยากรณ์ และฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เน้นการอ่าน การเขียนและความเข้าใจข้อความภาษาอังกฤษ ซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างประโยคสัมพันธ์กับเอกสารที่ใช้ศึกษา		-รวมเป็นรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร -ย้ายเป็นวิชาบังคับ
๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic Sanskrit) ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงอักษรและเสียง การเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของนามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์ สรรพนาม นิยมสรรพนาม ปฤจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบของกริยาอาชยาต การประกอบรูปเป็นอาชยาต การตรวจจากจกธาต การแจกกรุปกริยา แปล	๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น [๓ (๓-๐-๖)] (Basic Sanskrit) ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงอักษรและเสียง การเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของนามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์ สรรพนาม นิยมสรรพนาม ปฤจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบของกริยาอาชยาต การประกอบรูปเป็นอาชยาต การตรวจจากจกธาต	-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต

และแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับ ไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา	การแจกรูปกริยา แผลและแต่งประโยคสันสกฤต ที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา	
๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาสันสกฤตขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) (Advanced Sanskrit) ศึกษานามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์ พจน์กัณฑ์ พจน์สนธิ สังขยาศัพท์ อรรถศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็น อาขยาตกรตุจากจากธาตุ กริยาอาขยาต กรรมวาก ภาววาก ฌันตกรตุวาก ฌ ันตกรรมวาก การสลับเปลี่ยนประโยค กรตุวากเป็นกรรมวาก ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ แผลและแต่งประโยค สันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา	๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาสันสกฤตขั้นสูง [๓ (๓-๐-๖)] (Advanced Sanskrit) ศึกษานามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์ พจน์ กัณฑ์ พจน์สนธิ สังขยาศัพท์ อรรถศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็นอาขยาต กรตุจากจากธาตุ กริยา อาขยาตกรรมวาก ภาววาก ฌันตกรตุวาก ฌันตกรรมวาก การสลับเปลี่ยนประโยคกรตุวากเป็นกรรม วาก ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ แผลและ แต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ ที่ได้ศึกษา	-เปลี่ยนรหัส วิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต
๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาไทยเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic Thai) ศึกษาหน่วยเสียงพยางค์ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำระบบ ไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะ การฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยฟังคำสั่ง คำ บรรยาย จดบันทึกเรื่องที่ฟัง พูด ทักทาย ขอบคุณ ขอโทษ ขออนุญาต แนะนำตัวเอง แนะนำผู้อื่น บอกชื่อ สิ่งของที่ใช้ใน ชีวิตประจำวัน สนทนาได้ทั้งคำที่แสดง ความหมายรูปธรรมและนามธรรม	๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาไทยเบื้องต้น [๓ (๓-๐-๖)] (Basic Thai) ศึกษาหน่วยเสียงพยางค์ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยฟังคำสั่ง คำบรรยาย จด บันทึกเรื่องที่ฟัง พูด ทักทาย ขอขอบคุณ ขอโทษ ขออนุญาต แนะนำตัวเอง แนะนำผู้อื่น บอกชื่อ สิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สนทนาได้ทั้งคำที่ แสดงความหมายรูปธรรมและนามธรรม	-เปลี่ยนรหัส วิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต
๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) (Advanced Thai) ศึกษาวิเคราะห์หน่วยเสียงพยางค์ หน่วย เสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึก ทักษะการฟังข่าวจากวิทยุโทรทัศน์ การพูด วาทศิลป์ การอ่านหนังสือพิมพ์และตำรา วิชาการ การเขียนบทความและฝึกแต่งภาพ กลอน โคลง ฉันทในภาษาไทย	๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาไทยขั้นสูง [๓ (๓-๐-๖)] (Advanced Thai) ศึกษาวิเคราะห์หน่วยเสียงพยางค์ หน่วยเสียง สระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์หน่วยคำ ระบบ ไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะ การฟังข่าวจากวิทยุโทรทัศน์ การพูดวาทศิลป์ การอ่านหนังสือพิมพ์และตำราวิชาการ การ เขียนบทความและฝึกแต่งภาพ กลอน โคลง ฉันท ในภาษาไทย	-เปลี่ยนรหัส วิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต
๐๐๐ ๑๒๔ ภาษาจีนเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic Chinese) ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีนในเรื่องระบบ เสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการ	๐๐๐ ๒๒๐ ภาษาจีนเบื้องต้น [๓ (๓-๐-๖)] (Basic Chinese) ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีนในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่านการ	-เปลี่ยนรหัส วิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต

อ่านการเขียนภาษาจีน และการฝึกสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	เขียนภาษาจีน และการฝึกสนทนาโดยอาศัย ข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	
๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) (Advanced Chinese) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาจีน เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูล จากสถานการณ์ปัจจุบัน	๐๐๐ ๒๒๑ ภาษาจีนขั้นสูง [๓ (๓-๐-๖)] (Advanced Chinese) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ ปัจจุบัน	-เปลี่ยนรหัส วิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต
๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic Japanese) ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ในเรื่อง ระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยคฝึก การอ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น และการสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	๐๐๐ ๒๒๒ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น [๓ (๓-๐-๖)] (Basic Japanese) ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ในเรื่องระบบ เสียง ระบบคำ และระบบประโยคฝึกการอ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น และการสนทนาโดยอาศัย ข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	-เปลี่ยนรหัส วิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต
๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) (Advanced Japanese) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูล จากสถานการณ์ปัจจุบัน	๐๐๐ ๒๒๓ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง [๓ (๓-๐-๖)] (Advanced Japanese) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจาก สถานการณ์ปัจจุบัน	-เปลี่ยนรหัส วิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต
๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) (Basic Hindi) ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่องระบบ เสียง ระบบคำ และระบบประโยคฝึกการฟัง- อ่าน-เขียน-สนทนาภาษาฮินดี และระบบ ไวยากรณ์พื้นฐานที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน	๐๐๐ ๒๒๔ ภาษาฮินดีเบื้องต้น [๓ (๓-๐-๖)] (Basic Hindi) ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่องระบบ เสียง ระบบคำ และระบบประโยคฝึกการฟัง- อ่าน-เขียน-สนทนาภาษาฮินดี และระบบ ไวยากรณ์พื้นฐานที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน	-เปลี่ยนรหัส วิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต
๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาฮินดีขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔) (Advanced Hindi) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษา ฮินดี เน้นการสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจาก สถานการณ์ปัจจุบัน	๐๐๐ ๒๒๕ ภาษาฮินดีขั้นสูง [๓ (๓-๐-๖)] (Advanced Hindi) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษา ฮินดี เน้นการสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจาก สถานการณ์ปัจจุบัน	-เปลี่ยนรหัส วิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต
๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย ๒ (๒-๐-๔) (Thai Culture) ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทยประเภทของ วัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์ วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา	๐๐๐ ๒๒๖ วัฒนธรรมไทย [๓ (๓-๐-๖)] (Thai Culture) ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทยประเภทของ วัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การ อนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา ผลกระทบ ของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย	-เปลี่ยนรหัส วิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต

<p>ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย</p>		
<p>๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม ๒ (๒-๐-๔) (Man and Civilization) ศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยปัจจุบัน ความหมายของอารยธรรม บ่อเกิดและพัฒนาการของอารยธรรมตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของสังคมตะวันออกและตะวันตก ที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ การแลกเปลี่ยนกันระหว่าง อารยธรรมตะวันออกกับตะวันตก และอิทธิพลของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน</p>	<p>๐๐๐ ๒๒๗ มนุษย์กับอารยธรรม [๓ (๓-๐-๖)] (Man and Civilization) ศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยปัจจุบัน ความหมายของอารยธรรม บ่อเกิดและพัฒนาการของอารยธรรมตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของสังคมตะวันออกและตะวันตก ที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ การแลกเปลี่ยนกันระหว่าง อารยธรรมตะวันออกกับตะวันตก และอิทธิพลของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน</p>	<p>-เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต</p>
<p>๐๐๐ ๒๐๑ ชีวิตกับจิตวิทยา ๒ (๒-๐-๔) (Life and Psychology) ศึกษาพัฒนาการและองค์ประกอบของชีวิต ความสัมพันธ์ของจิตวิทยากับการดำรงชีวิต วิเคราะห์คุณสมบัติของจิตใจลักษณะต่างๆ ผลของสุขภาพจิตที่มีต่อพฤติกรรมของมนุษย์และการดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>๐๐๐ ๑๐๙ จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตน [๓ (๓-๐-๖)] (Psychology for Self-Development) ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางจิตวิทยาและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถวิเคราะห์ตนเองและผู้อื่น มีทักษะในการสื่อสาร สร้างสัมพันธ์ภาพและทำงานเป็นทีม</p>	<p>-เปลี่ยนรหัสวิชา -ปรับเปลี่ยนชื่อรายวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต -ปรับแก้ไขคำอธิบายรายวิชา</p>
<p>๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพ และประยุกต์วิทยา ๒ (๒-๐-๔) (Physical Science and Technology) ศึกษาหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคสมัยต่างๆ ความคิดเกี่ยวกับเอกภพ ระบบสุริยะ เทคโนโลยี เทคโนโลยีทางการเกษตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรม การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การขนส่ง การสื่อสาร เทคโนโลยีภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>	<p>๐๐๐ ๑๑๒ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สมัยใหม่ [๓ (๓-๐-๖)] (Modern Science and Technology) ศึกษาหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคต่างๆ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน วิทยาศาสตร์ประยุกต์ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ หลักพื้นฐานทางเทคโนโลยี กระบวนการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ เทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยี</p>	<p>-เปลี่ยนรหัสวิชา -ปรับเปลี่ยนชื่อรายวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต - ปรับแก้ไขคำอธิบายรายวิชา</p>

วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวันพระพุทธ- ศาสนากับวิทยาศาสตร์	อุตสาหกรรม เทคโนโลยีภูมิปัญญาไทยและภูมิ ปัญญาท้องถิ่น พระพุทธศาสนากับเทคโนโลยี	
๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ ๒ (๒-๐-๔) (Introduction to Computer and Information Technology) ศึกษาบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร ประวัติของคอมพิวเตอร์และการ สื่อสารองค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ ระบบ ดิจิทัล ภาษาคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ ประเภทต่างๆ แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ ระบบการประมวลผล การวิเคราะห์ ออกแบบและพัฒนาระบบข้อมูลและการ บริหารข้อมูล เครือข่ายและการสื่อสาร อินเทอร์เน็ตและเวปไซด์เว็บบ ภัยคุกคาม และความมั่นคงของระบบ จริยธรรมและ สังคมไซเบอร์	๐๐๐ ๑๐๓ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล [๓ (๓-๐-๖)] (Computer and Digital Technology) มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีดิจิทัล องค์ประกอบระบบ คอมพิวเตอร์ แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ ความ ปลอดภัย กฎหมาย และจริยธรรมในสังคมดิจิทัล มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต สื่อ และการ สื่อสารยุคดิจิทัล และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการ จัดหาเอกสาร ตารางคำนวณ การนำเสนอข้อมูล ได้ และรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคต	-เปลี่ยนรหัส วิชา -ปรับเปลี่ยน ชื่อรายวิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต -ปรับแก้ไข คำอธิบาย รายวิชา -ย้ายเป็นวิชา บังคับ
๐๐๐ ๒๖๔ สันติศึกษา ๒ (๒-๐-๔) (Peace Education) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความ ขัดแย้ง ความรุนแรง สันติภาพและ ปฏิบัติการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดและแนวปฏิบัติของ นักสันติวิธีทั้งตะวันออก ตะวันตกและศาสนา ต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจใน การป้องกันแก้ไขและเปลี่ยนผ่านความ ขัดแย้งและความรุนแรง อีกทั้งพัฒนาทักษะ ในกระบวนการการเสริมสร้างความ ปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคมพหุวัฒนธรรม และมีขันติธรรมในการฟังและอยู่ร่วมกับ ศาสนาและชาติพันธุ์ต่างๆอย่างสันติสุข	๐๐๐ ๒๒๘ สันติศึกษา [๓ (๓-๐-๖)] (Peace Education) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความขัดแย้ง ความรุนแรง สันติภาพและปฏิบัติการจัดการ ความขัดแย้งโดยสันติวิธี ซึ่งประกอบด้วยแนวคิด และแนวปฏิบัติของนักสันติวิธีทั้งตะวันออก ตะวันตกและศาสนาต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้และ ความเข้าใจในการป้องกันแก้ไขและเปลี่ยนผ่าน ความขัดแย้งและความรุนแรง อีกทั้งพัฒนา ทักษะในกระบวนการการเสริมสร้างความ ปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคมพหุวัฒนธรรมและมี ขันติธรรมในการฟังและอยู่ร่วมกับศาสนาและ ชาติพันธุ์ต่างๆอย่างสันติสุข	-เปลี่ยนรหัส วิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต
๐๐๐ ๒๖๕ หลักธรรมาภิบาล ๒(๒-๐-๔) (Good Governance) ศึกษาความหมาย องค์ประกอบ ความจำเป็น ของหลักธรรมาภิบาล ๖ ประการ คือหลัก นิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส	๐๐๐ ๒๓๐ หลักธรรมาภิบาล [๓ (๓-๐-๖)] (Good Governance) ศึกษาความหมาย องค์ประกอบ ความจำเป็น ของหลักธรรมาภิบาล ๖ ประการ คือ หลักนิติ ธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความ	-เปลี่ยนรหัส วิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต

หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า	มีส่วนร่วม ร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า	
๐๐๐ ๒๖๖ ภาวะผู้นำ ๒ (๒-๐-๔) (Leadership) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่นำ การเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์งานใน ศตวรรษที่ ๒๑ รวมถึงศึกษา คุณลักษณะ และบทบาทของผู้นำกับการใช้การสื่อสารที่ เอื้ออาทร ผู้นำกับความเห็นที่ถูกต้องดีงาม และความเปลี่ยนแปลงที่สร้างสรรค์คุณธรรม และจริยธรรมของผู้นำ วิสัยทัศน์ผู้นำ ผู้นำ กับการสร้างความสัมพันธ์แห่งกรุณา โดย อาศัยองค์ความรู้ภาวะผู้นำตามทฤษฎี ตะวันตกและภาวะผู้นำในทางพระพุทธ ศาสนา ถอดบทเรียนภาวะผู้นำของบุคคล จำเป็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรทั้งใน ประเทศและระดับโลกที่สามารถนำองค์กร ไปสู่ความสำเร็จและเกิดสันติสุขแก่สังคม และชุมชนทั้งในประเทศและระดับโลก	๐๐๐ ๒๒๙ ภาวะผู้นำ [๓ (๓-๐-๖)] (Leadership) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่นำ การเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์งานในศตวรรษที่ ๒๑ รวมถึงศึกษา คุณลักษณะและบทบาทของ ผู้นำกับ การใช้การสื่อสารที่เอื้ออาทร ผู้นำกับ ความเห็น ที่ถูกต้องดีงามและความเปลี่ยนแปลง ที่สร้างสรรค์คุณธรรมและจริยธรรมของผู้นำ วิสัยทัศน์ผู้นำ ผู้นำกับการสร้างความสัมพันธ์ แห่งกรุณา โดยอาศัยองค์ความรู้ภาวะผู้นำตาม ทฤษฎีตะวันตกและภาวะผู้นำในทางพระพุทธ ศาสนา ถอดบทเรียนภาวะผู้นำของบุคคลจำ เป็น ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรทั้งในประเทศ และระดับโลกที่สามารถนำองค์กรไปสู ความสำเร็จและเกิด สันติสุขแก่สังคมและ ชุมชนทั้งในประเทศและระดับโลก	-เปลี่ยนรหัส วิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต
	๐๐๐ ๒๓๑ การรู้เท่าทันสื่อ [๓ (๓-๐-๖)] (Media Literacy) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสื่อและสื่อปลอม อิทธิพล ของสื่อปลอมที่มีต่อสังคม การตรวจสอบข่าว เทคนิคการรู้เท่าทันข่าวปลอม การรู้เท่าทันสื่อ ชวนเชื่อต่างศาสนา อันได้แก่สื่อชวนเชื่อ ที่บิดเบือนหลักพุทธธรรม สื่อชวนเชื่อ ที่ใส่ร้าย บุคคลหรือองค์กร โดยใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือ จนสร้างความขัดแย้งในสังคม	-เพิ่มเติม รายวิชา
	๐๐๐ ๒๓๒ ความรับผิดชอบต่อสังคม [๓ (๓-๐-๖)] (Social Responsibility) ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมความละเอียด และความไม่ทนต่อการทุจริต รู้หน้าที่ของ พลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้าน การทุจริต และ STRONG : จิตพอเพียงต่อต้าน การทุจริต โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	-เพิ่มเติม รายวิชา

	หลากหลาย มุ่งเน้นให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ ด้านการป้องกันการทุจริต	
๒) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา		
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕	
<p>๑. กลุ่มวิชาภาษาบาลีและพุทธศาสนา จำนวน ๑๔ หน่วยกิต</p> <p>๒. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาทั่วไป จำนวน ๑๒ หน่วยกิต</p> <p>๓. กลุ่มวิชาวิปัสสนาธุระ จำนวน ๔ หน่วยกิต</p>	<p>วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต</p>	<p>- ปรับโครงสร้างเป็นไม่มีกลุ่มย่อย</p>
<p>๐๐๐ ๑๔๔ วรรณคดีบาลี ๒ (๒-๐-๔) (Pali Literature)</p> <p>ศึกษาประวัติความหมายประเภทและพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎกอรุทธกถา สฎีกา อนุสฎีกา โยชนาและปกรณ์วิเสสวรรณกรรมบาลีในประเทศไทยและคุณค่าของวรรณกรรมบาลี ต่อสังคมไทย</p>	<p>๐๐๐ ๑๓๔ วรรณกรรมพระพุทธศาสนา [๓ (๓-๐-๖)] (Buddhist Literature)</p> <p>ศึกษาประวัติและพัฒนาการของวรรณกรรมบาลีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่ศึกษาอยู่ในประเทศไทย โดยวิเคราะห์วรรณกรรมที่น่าสนใจ เช่น วิมุตติมรรค วิสุทธิมรรค มหาวงศ์ ที่ปวงค์ศาสนวงศ์ เตฎุมิกถามังคลัตถทีปนี กาพย์มหาชาติ สังคีตยวงค์ มงคลวิเสสกถา แก่นพุทธศาสน์ กรรมทีปนี พุทธธรรม พุทธวิทยา และพระไตรปิฎกฉบับสากล: วิถีธรรมจากพุทธปัญญา</p>	<p>- รวบรวมวิชาวรรณคดีบาลี/งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา</p>
<p>๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔) (Research and Literary Works on Buddhism)</p> <p>ศึกษางานวิจัยทางพระพุทธศาสนา และวรรณกรรม ทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิเคราะห์วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่น่าสนใจ เช่น เตฎุมิกถาของ พญาลิไท มังคลัตถทีปนีของพระสิริมังคลาจารย์ กาพย์มหาชาติของพระเจ้าทรงธรรม สังคีตยวงค์ของสมเด็จพระวันรัต (แก้ว) วัดพระเชตุพน พระมงคลวิเสสกถาของสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส แก่นพุทธศาสน์ ของพุทธทาส กรรมทีปนีของพระพรหมโมลี (วิลาส ญาณวโร) พุทธธรรมของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) พุทธวิทยาของอาจารย์พร รัตนสุวรรณ และงานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธ-</p>		

<p>ศาสนา ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย</p>		
<p>๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา ๒ (๒-๐-๔) (Tipitaka Studies) ศึกษากำเนิด ความเป็นมาและพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก การจำแนกโครงสร้างและเนื้อหาสาระพระไตรปิฎก คำอธิบายโดยย่อของพระอรรถกถาจารย์ การรักษาสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษร ลำดับคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ความเป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทย และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระไตรปิฎก</p>	<p>๐๐๐ ๑๓๕ พระไตรปิฎกศึกษา [๓ (๓-๐-๖)] (Tipitaka Studies) ศึกษาประวัติ และพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกาอนุฎีกา โยชนา โครงสร้างและเนื้อหาสำคัญของพระไตรปิฎก เช่น มหาวิภังค์ภิกขุณีวิภังค์ และมหาวัคค์ในพระวินัยปิฎก พระสูตรสำคัญ เช่น พรหมชาลสูตรมหาปรินิพพานสูตร มหาสติปัฏฐานสูตร จุฬกัมมวิภังคสูตร ในพระสุตตันตปิฎก ศึกษาสาระเบื้องต้นของปรมัตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป นิพพาน ในพระอภิธรรมปิฎก การสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษร ความเป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทย พระไตรปิฎกบาลีอักษรต่างๆ และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาพระไตรปิฎก</p>	<p>- รวบรวมรายวิชา พระไตรปิฎกศึกษา/ พระวินัยปิฎก/ พระสุตตันตปิฎก/ พระอภิธรรมปิฎก -เปลี่ยนรหัสวิชา -เพิ่มเต็มหน่วยกิต</p>
<p>๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก ๒ (๒-๐-๔) (Vinaya Pitaka) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระวินัยปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่สำคัญในคัมภีร์มหาวิภังค์ ภิกขุณีวิภังค์ มหาวรรค จุลวรรค และปริวาร โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระวินัยปิฎก</p>		
<p>๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก ๒ (๒-๐-๔) (Suttanta Pitaka) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระสุตตันตปิฎกเลือกศึกษาวิเคราะห์พระสูตรที่สำคัญ คือ พรหมชาลสูตร มหาปรินิพพานสูตรอัครคัมภีร์สูตร รวมทั้งประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ จากนิกายทั้ง ๕ นิกาย คือ ทีฆนิกาย มัชฌิมนิกาย สังยุตตนิกาย อังคุตตรนิกาย และขุททกนิกาย โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ</p>		
<p>๐๐๐ ๒๕๐ พระอภิธรรมปิฎก ๒ (๒-๐-๔)(Abhidhamma Pitaka) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระอภิธรรมปิฎกเนื้อหา</p>		

<p>สาระ ประเด็นที่น่าสนใจในพระอภิธรรมปิฎกทั้ง ๗ คัมภีร์ โดยเน้นให้เข้าใจหลักปรมาัตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป และนิพพาน โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ</p>		
<p>๐๐๐ ๑๔๕ บาลีไวยากรณ์ ๒ (๒-๐-๔) (Pali Grammar) ศึกษาการเขียน การอ่านภาษาบาลี ฐานกรณ์ การออกเสียงพยัญชนะสังโยค การเชื่อมอักษรด้วยสนธิกริโยปกรณ์ ประเภทและวิธีแจกค่านาม สังขยาอภัยยศัพท์ กิริยาอาขยาต นามกิตก์ กิริยากิตก์ สมาสและศัพท์ิต</p>	<p>๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาบาลี [๓ (๓-๐-๖)] (Pali) ศึกษาบาลีไวยากรณ์ ประกอบด้วย อักษรวิธีวิจิวิภาค และหลักการแต่ง-แปลบาลีเบื้องต้น</p>	<p>-รวมรายวิชาบาลี ไวยากรณ์/ แต่งแปลบาลี -เปลี่ยนรหัสวิชา -เปลี่ยนชื่อวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต</p>
<p>๐๐๐ ๑๔๖ แต่งแปลบาลี ๒ (๒-๐-๔) (Pali Composition and Translation) ศึกษาการแต่งบาลี การแปลบาลีทั้งโดยอรรถและโดยพยัญชนะให้ถูกต้องตามหลักภาษา การแต่งและการแปลประโยคพิเศษและสานวนที่ควรทราบ การแปลบาลีเป็นไทยและแปลไทยเป็นบาลีจากหนังสือที่กำหนด</p>		
<p>๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔)(History of Buddhism) ศึกษาประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความสำคัญและลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา การแยกนิกายของพระพุทธศาสนา การขยายตัวของพระพุทธศาสนาเข้าไปในนานาประเทศ และอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ รวมทั้งศึกษาขบวนการและองค์การใหม่ๆ ในวงการพระพุทธศาสนา ยุคปัจจุบันและอนาคต</p>	<p>๐๐๐ ๑๓๗ ประวัติพระพุทธศาสนา [๓ (๓-๐-๖)] (History of Buddhism) ศึกษาประวัติพระพุทธศาสนาในอินเดีย การเผยแผ่พระพุทธศาสนาจากประเทศอินเดียไปในประเทศต่างๆ ความสำคัญ ลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนาฐานะและบทบาทของพระพุทธศาสนาในนานาประเทศ พระพุทธศาสนากับสังคมวัฒนธรรมในนานาประเทศ ขบวนการและองค์กรทางพระพุทธศาสนาในปัจจุบันและทิศทางในอนาคต และบทบาทของคณะสงฆ์ไทยกับการสืบพระพุทธศาสนาตามพุทธปณิธานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน</p>	<p>-ปรับรายวิชาประวัติ พระพุทธศาสนา/ การปกครองคณะสงฆ์ไทย -เปลี่ยนรหัสวิชา -เปลี่ยนชื่อวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต</p>
<p>๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย ๒ (๒-๐-๔) (Thai Sangha Administration)</p>		

<p>ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครอง คณะสงฆ์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบัน ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติ คณะสงฆ์ฉบับต่างๆ กฎระเบียบ คำสั่งและ ประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์ การ ประยุกต์ การปกครองและการบริหารใน ปัจจุบันสำหรับคณะสงฆ์ไทย</p>		
<p>๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรม- พระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔) (Buddhist Festival and Traditions) ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทาง พระพุทธศาสนา ความหมายคุณค่าของ เทศกาลและพิธีกรรมนั้น ๆ ให้สามารถ ปฏิบัติได้ถูกต้อง</p>	<p>๐๐๐ ๒๓๘ เทศกาลและพิธีกรรม- พระพุทธศาสนา [๓ (๓-๐-๖)] (Buddhist Festival and Traditions) ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธ- ศาสนาในสมัยพุทธกาลและสมัย หลังพุทธกาล ความสำคัญ คุณค่าทางจริยธรรมของเทศกาลและ พิธีกรรม เทศกาล และพิธีกรรมสำคัญทาง พระพุทธศาสนาที่ถือปฏิบัติในประเทศไทยตั้งแต่ อดีตจนถึงปัจจุบัน อิทธิพลของเทศกาลและ พิธีกรรมนั้นๆ ที่มีต่อสังคมไทย</p>	<p>-เปลี่ยนรหัส วิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>
<p>๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ ๒ (๒-๐-๔) (Dhamma in English) ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่ นิยมใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษ และ หนังสือที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่ นักปราชญ์ได้รจนาไว้ในภาษาอังกฤษ</p>	<p>๐๐๐ ๒๓๙ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ [๓ (๓-๐-๖)] (Dhamma in English) ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยมใช้กัน แพร่หลายในภาษาอังกฤษ และหนังสือที่สำคัญ ทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนาไว้เป็น ภาษาอังกฤษ ฝึกทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และ เขียนธรรมะภาคภาษาอังกฤษ</p>	<p>-เปลี่ยนรหัส วิชา -เพิ่มเติม หน่วยกิต -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>
<p>๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ ๒ (๒-๐-๔) (Dhamma Communications) ศึกษาหลักการและวิธีการเผยแพร่ พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพ เกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดง ปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อ ประกอบการบรรยาย</p>		<p>-ตัดออก</p>
<p>๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑ (๒) (๑-๒-๔) (Buddhist Meditation I) ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ วิธีการ และประโยชน์ของการปฏิบัติ กรรมฐาน อารมณ์ของสมถกรรมฐาน ๔๐</p>	<p>๐๐๐ ๑๔๐ กรรมฐาน ๑//[๓ (๒-๒-๕)] (Buddhist Meditation I) ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ ประโยชน์และวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์ของ สมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔</p>	<p>-ปรับปรุง รายวิชา -เปลี่ยนรหัส วิชา</p>

<p>วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภาวนา ๓ นิमित ๓ สมภาติ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นิวรรณ์ ๕ อุกกิลเส ๑๖ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติและนำไปใช้ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๑ ระยะ นั่งกำหนด ๑ ระยะ หรือ ๒ ระยะ</p>	<p>หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภาวนา ๓ นิमित ๓ สมภาติ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นิวรรณ์ ๕ อุกกิลเส ๑๖ และฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์</p>	<p>-เปลี่ยนชื่อวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต</p>
<p>๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒ ๑ (๑-๒-๔) (Buddhist Meditation II) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติกายานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร และ อานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบสมถยานิกะและวิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๒ ระยะ นั่งกำหนด ๒ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์</p>	<p>๐๐๐ ๒๔๑ ธรรมฐาน ๒//[๓ (๒-๒-๕)] (Buddhist Meditation II) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวกายานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบสมถยานิกะ และวิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์</p>	<p>-ปรับปรุงรายวิชา -เปลี่ยนรหัสวิชา -เปลี่ยนชื่อวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต</p>
<p>๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓ (๒) (๑-๒-๔) (Buddhist Meditation III) ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับอินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปลาส ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๓ ระยะ นั่งกำหนด ๓ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์</p>	<p>๐๐๐ ๓๔๒ ธรรมฐาน ๓//[๓ (๒-๒-๕)] (Buddhist Meditation III) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับอินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปลาส ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน โดยการเดินจงกรม นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์</p>	<p>-ปรับปรุงรายวิชา -เปลี่ยนรหัสวิชา -เปลี่ยนชื่อวิชา -เพิ่มเติมหน่วยกิต</p>
<p>๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔ ๑ (๑-๒-๔) (Buddhist Meditation IV) ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๔</p>	<p>๐๐๐ ๔๔๓ ธรรมฐาน ๔//[๓ (๒-๒-๕)] (Buddhist Meditation IV) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน และธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตรกระบวนการเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ วิปัสสนูปกิเลส ๑๐</p>	<p>-รวมรายวิชาธรรมะ ภาคปฏิบัติ ๕/ ธรรมะ ภาคปฏิบัติ ๖ -เปลี่ยนรหัสวิชา</p>

<p>ระยะ นิ่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบ อารมณ์</p>	<p>วิปัสสนาญาณ ๑๖ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน โดยการเดินจงกรม นิ่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์</p>	<p>-เปลี่ยนชื่อ วิชา</p>
<p>๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕ (๒) (๑-๒-๔)(Buddhist Meditation V) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนา กรรมฐาน ตามแนวธัมมานุปัสสนาสติปัฏ ฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการ เกิดดับของรูปนามตามแนวปฏิจสมุขปาห หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ โภธิปักขิยธรรม ๓๗ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการ เดินจงกรม ๕ ระยะ นิ่งกำหนด ๕ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์</p>		<p>-เพิ่มเติมหน่วย กิต</p>
<p>๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖ ๑ (๑-๒-๔)(Buddhist Meditation VI) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนา กรรมฐานในพระสูตรที่เชื่อมโยงกับมหาสติ ปัฏฐานสูตร เช่น อปัลลภกสูตร สติสูตร อาการบรรลุมรรคผลและคุณธรรมของ พระอริยบุคคล ฝึกปฏิบัติวิปัสสนา กรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๖ระยะ นิ่ง กำหนด ๖ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์</p>		<p>-ตัดออก</p>
<p>๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗ ๑ (๑-๒-๔) (Buddhist Meditation VII) ศึกษาวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน สภาวธรรมที่ เกิดดับในขณะ ปฏิบัติฯ วิธีแก้สภาวธรรม ของสำนักปฏิบัติธรรมในสมัยปัจจุบัน เปรียบเทียบกับมหาสติปัฏฐานสูตรฝึก ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดิน จงกรม และนิ่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์</p>		<p>-ตัดออก</p>

วิชาแกนปรัชญาและศาสนา ๓๓ หน่วยกิต

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕	หมายเหตุ
๑๐๔ ๓๐๘ อภิปรัชญา ๓ (๓-๐-๖) (Metaphysics) ศึกษาความหมาย และขอบข่ายของอภิปรัชญา เน้น ทฤษฎีจิตนิยม วัตถุนิยม และธรรมชาตินิยม ทั้งตะวัน ออกและตะวันตก	๑๑๒ ๓๐๑ อภิปรัชญา ๓ (๓-๐-๖) (Metaphysics) ศึกษาความหมายและขอบข่ายของอภิปรัชญาในบริบททางอภิปรัชญาของนักปรัชญาตะวันตกและตะวันออก	-เปลี่ยนรหัสวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา
๑๐๔ ๓๒๗ ญาณวิทยา ๓ (๓-๐-๖) (Epistemology) ศึกษาความหมายและขอบข่ายของญาณวิทยา ความสัมพันธ์ระหว่างญาณวิทยากับอภิปรัชญา แนวคิดทางญาณวิทยานับจากอดีตถึงปัจจุบัน เน้นประสบการณ์นิยม เหตุผลนิยม วิมัตินิยม และปฏิบัตินิยม	๑๑๒ ๓๐๒ ญาณวิทยา ๓ (๓-๐-๖) (Epistemology) ศึกษาวิเคราะห์ทฤษฎีญาณวิทยา ธรรมชาติ บ่อเกิด ขอบเขตของความรู้ วิธีการแสวงหา ความรู้ และหลักเกณฑ์ตัดสินความรู้ของนักปรัชญาตะวันตกและตะวันออก	-เปลี่ยนรหัสวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา
๑๐๔ ๓๒๖ จริยศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) (Ethics) ศึกษาแนวคิดทางจริยศาสตร์นับจากสมัยโบราณถึงปัจจุบัน เน้นแนว ความคิดของ อริสโตเติล, คานต์, มิลล์ สำนักสุขนิยม และอสุขนิยม แบบต่างๆ	๑๑๒ ๓๐๓ จริยศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) (Ethics) ศึกษาวิเคราะห์ทฤษฎีสำคัญทางจริยศาสตร์ เกี่ยวกับเกณฑ์การตัดสินความดี คุณธรรม คุณค่าของชีวิต และการประยุกต์จริยศาสตร์ ในชีวิตประจำวัน	-เปลี่ยนรหัสวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา
๑๐๔ ๓๒๘ สุนทรียศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) (Aesthetics) ศึกษาแนวคิดทางสุนทรียศาสตร์ที่สำคัญสองแขนงคือ ทฤษฎีศิลปะและทฤษฎีความงาม นับตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงสมัยปัจจุบันทั้ง ตะวันออกและตะวันตก	๑๑๒ ๓๐๔ สุนทรียศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) (Aesthetics) ศึกษาความหมาย ขอบข่าย ประวัติ พัฒนาการสุนทรียศาสตร์ ทฤษฎีพื้นฐาน และการตัดสินคุณค่าทางศิลปะจากยุคโบราณจนถึงปัจจุบันทั้งตะวันตกและ ตะวันออก	-เปลี่ยนรหัสวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา
๑๐๔ ๓๐๙ ปรัชญาอินเดีย สมัยโบราณ (Ancient Indian Philosophy) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาแนวคิดทางปรัชญาของคัมภีร์พระเวท อุpanishad และภควัทคีตา ประวัติ และหลัก ปรัชญานาสติกะ ๓ สำนัก และอาสติกะ ๖ สำนัก	๑๑๒ ๓๐๕ ปรัชญาอินเดีย สมัยโบราณ (Ancient Indian Philosophy) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาแนวคิดทางปรัชญาของคัมภีร์พระเวท อุpanishad และภควัทคีตา ปรัชญานาสติกะ และปรัชญาอาสติกะ	-เปลี่ยนรหัสวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา

<p>๑๐๔ ๔๑๑ ปรัชญาตะวันตก ๓ (๓-๐-๖) สมัยโบราณ (Ancient Western Philosophy)</p>	<p>๑๑๒ ๓๐๖ ปรัชญาตะวันตก ๓ (๓-๐-๖) สมัยโบราณ (Ancient Western Philosophy)</p>	<p>-เปลี่ยนรหัส วิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>
<p>ศึกษาความหมายของคำว่า ปรัชญา และ philosophy ประวัติแนวคิดของนักปรัชญากรีกสมัยโบราณ ได้แก่ ธาเลส (Thales) อานักซีมานเดออร์ (Anaximander) อานักซีเมเนส (Anaximenes) พิทากอรัส (Pythagoras) เฮราคลิตุส (Heraclitus) ปาร์มินิเดส (Parmenides) เซโนแห่งเอเลีย (Zeno of Elea) เอ็มเปโดเคลส (Empedocles) อานักซากอรัส (Anaxagoras) เดมอคริตุส (Democritus) โพรแทกอรัส (Protagoras) โซคราติส (Socrates) พลาโต (Plato) อาริสโตเติล (Aristotle) ลัทธิไซนิค (Cynicism) ลัทธิเอพิคิวเรียน (Epicurianism) ลัทธิสโตอิก (Stoicism) ลัทธิวิมตินิยม (Scepticism) และลัทธินีโอพลาโตนิสม์ (Neo-Platonism)</p>	<p>ศึกษาประวัติและพัฒนาการแนวคิดทางปรัชญาตะวันตกยุคโบราณของนักปรัชญากรีกยุคเริ่มแรก ยุครุ่งเรือง และยุคเสื่อม</p>	
<p>๑๐๔ ๓๐๑ พุทธจริยศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) (Buddhist Ethics)</p> <p>ศึกษาแนวคิดทางจริยศาสตร์ในระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูงสุด ของพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับคุณค่าแห่งพฤติกรรม เกณฑ์การตัดสินความดี-ชั่ว จุดหมายสูงสุด เพื่อเป็นพื้นฐานในการอธิบายตอบปัญหาทางจริยศาสตร์และปัญหาศีลธรรมในสังคม</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>๑๐๔ ๔๑๐ ศาสนาในจีน ๓ (๓-๐-๖) เกาหลี และญี่ปุ่น (Philosophy in China, Korea and Japan)</p> <p>ศึกษาประวัติและแนวคิดทางปรัชญาของจีน ,เกาหลี และญี่ปุ่น ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบันเน้นความคิดของขงจื้อ, ชางจื้อ, เม้งจื้อ, ชุนจื้อ, มอจื้อ, อั่นเฟอยจื้อ ,เหมาเซตุง พระพุทธศาสนานิกายเซ็น</p>	<p>๑๑๒ ๓๐๗ ศาสนาในจีน ๓ (๓-๐-๖) ญี่ปุ่นและเกาหลี (Religion in China, Japan and Korea)</p> <p>ศึกษาศาสนาในประเทศจีน ญี่ปุ่นและเกาหลี โดยเฉพาะศาสนาพุทธ ศาสนาเต๋า ศาสนาขงจื้อ ศาสนาชินโต และอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อสังคม</p>	<p>-เปลี่ยนรหัส วิชา -เปลี่ยนรายชื่อ วิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>

<p>๑๐๓ ๓๐๖ พระพุทธศาสนาเถรวาท (Theravada Buddhism)</p> <p>ศึกษาประวัติ พัฒนาการ และหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาเถรวาท ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>๑๐๓ ๓๐๗ พระพุทธศาสนา มหายาน (Mahayana Buddhism)</p> <p>ศึกษาประวัติ พัฒนาการ และหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา มหายาน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน</p>		
<p>๑๐๓ ๓๐๘ ศาสนาคริสต์ (Christianity)</p> <p>ศึกษาความหมาย และขอบข่ายของอภิปราย เน้น ทฤษฎีจิตนิยม วัตถุนิยม และธรรมชาตินิยม ทั้งตะวันออกและตะวันตก</p>	<p>๑๑๒ ๓๐๘ ศาสนาคริสต์ (Christianity)</p> <p>ศึกษากำเนิด พัฒนาการ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ ประเด็นสำคัญของคัมภีร์พันธสัญญาเดิม คัมภีร์พันธสัญญาใหม่ พิธีกรรม การเผยแผ่ และโครงสร้างการบริหารของนิกายต่างๆ ในศาสนาคริสต์</p>	<p>-เปลี่ยนรหัสวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>
<p>๑๐๓ ๔๐๙ ศาสนาอิสลาม (Islamism)</p> <p>ศึกษากำเนิด พัฒนาการ โครงสร้าง เนื้อหาสาระจากคัมภีร์ทางศาสนา รวมถึงพิธีกรรมและวันสำคัญ ประเด็นสำคัญของคัมภีร์อัลกุรอาน พิธีกรรม เช่น พิธีชะกาต การถือศีลอด ฮัจญ์ พิธีศพ และการบริหาร</p>	<p>๑๑๒ ๓๐๙ ศาสนาอิสลาม (Islam)</p> <p>ศึกษากำเนิด พัฒนาการ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ ประเด็นสำคัญของคัมภีร์อัลกุรอาน พิธีกรรม การเผยแผ่ และโครงสร้างการบริหารของนิกายต่างๆ ในศาสนาอิสลาม</p>	<p>-เปลี่ยนรหัสวิชา -เปลี่ยนชื่อ ภาษาอังกฤษ -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>
<p>๑๐๓ ๔๑๐ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู (Brahmanism-Hinduism)</p> <p>ศึกษากำเนิด พัฒนาการ โครงสร้าง เนื้อหาสาระจากคัมภีร์ทางศาสนา รวมถึงพิธีกรรมและวันสำคัญ ประเด็นสำคัญของคัมภีร์พระเวทสังหิตา คัมภีร์ พราหมณะ อาร์ณยกะ อุปนิษัท ภควัทคีตา พิธีกรรม วันสำคัญและการบริหาร</p>	<p>๑๑๒ ๓๑๐ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู (Brahmanism-Hinduism)</p> <p>ศึกษากำเนิด พัฒนาการ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ ประเด็นสำคัญของคัมภีร์คัมภีร์พระเวท คัมภีร์อุปนิษัท ภควัทคีตา พิธีกรรม การเผยแผ่ และโครงสร้างการบริหารของนิกายต่างๆ ในศาสนาพราหมณ์-ฮินดู</p>	<p>-เปลี่ยนรหัสวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>

<p>๑๐๓ ๔๑๑ แนวคิดใหม่ทางศาสนา (New Religion Movement)</p> <p>ศึกษาแนวคิดใหม่ของศาสนาต่างๆ ทั้ง ตะวันออกและตะวันตกที่มีอิทธิพลต่อสังคมโลกปัจจุบัน</p>	<p>๑๑๒ ๓๑๑ การเคลื่อนไหวใหม่ทางศาสนา (New Religious Movement)</p> <p>ศึกษารูปแบบทางศาสนาในการเคลื่อนไหวทางสังคมผ่านวัฒนธรรม องค์กรและชาติพันธุ์ และการเคลื่อนไหวใหม่ทางศาสนาที่มีอิทธิพลต่อโลกปัจจุบัน</p>	<p>-เปลี่ยนรหัสวิชา -เปลี่ยนชื่อวิชาภาษาไทย -แก้ไขคำอธิบายรายวิชา</p>
<p>๑๐๓ ๓๑๓ ศาสนาเต๋า กับ ศาสนาขงจื้อ (Tao and Confucianism)</p> <p>ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมทางศาสนาเต๋ากับหลักธรรมทางศาสนาขงจื้อที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตในสังคม</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>๑๐๓ ๔๑๕ ศาสนาโบราณ (Primitive Religions)</p> <p>ศึกษาความหมาย กำเนิด และการพัฒนาการของศาสนายุคแรกของมนุษย์ การนับถือธรรมชาติความเชื่ออำนาจลึกลับ มายาศาสตร์ ข้อน้ำ พิธีกรรม การนับถือผี การบูชาสัตว์ บูชาบรรพบุรุษ เครื่องรางและศึกษาศาสนาของกลุ่มเมโสโปเตเมีย ศาสนาของชาวอียิปต์ และศาสนากรีก-โรมัน</p>		<p>ตัดออก</p>

วิชาเฉพาะด้านปรัชญาและศาสนา ๓๓ หน่วยกิต

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕	หมายเหตุ				
<p>๑๐๔ ๓๐๖ ปรัชญาพุทธ ๓ (๓-๐-๖) เถรวาท (Theravada Buddhist Philosophy)</p> <p>ศึกษาประวัติ วรรณคดีและการพัฒนาปรัชญาพุทธเถรวาทในเรื่องอภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ สังคม การเมือง และลัทธิปรัชญาธรรมสมัยของพระพุทธเจ้า</p>	<p>๑๑๒ ๔๑๒ พุทธปรัชญา ๓ (๓-๐-๖) (Buddhist Philosophy)</p> <p>ศึกษาวิเคราะห์หมโนทัศน์สำคัญในพุทธปรัชญา ด้านอภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ ตลอดจนวิเคราะห์อิทธิพลของหมโนทัศน์เหล่านี้ ต่อแนวคิดสำคัญๆ ในทางปรัชญา</p>	<p>-เปลี่ยนชื่อวิชาโดยรวมรายวิชาปรัชญาพุทธเถรวาท/ปรัชญาพุทธมหายาน -แก้ไขคำอธิบายรายวิชา -เปลี่ยนรหัสวิชา</p>				
<p>๑๐๔ ๓๐๗ ปรัชญาพุทธ ๓ (๓-๐-๖) มหายาน (Mahayana Buddhist Philosophy)</p> <p>ศึกษาประวัติพัฒนาการและหลักปรัชญาพุทธมหายาน สำนักต่าง ๆ ที่มีกำเนิดในอินเดียทิเบต จีน และญี่ปุ่น</p>			<p>๑๐๔ ๔๑๘ ตรรกศาสตร์สัญลักษณ์ ๓ (๓-๐-๖) (Symbolic Logic)</p> <p>ศึกษาความหมายและลักษณะของตรรกศาสตร์สัญลักษณ์ความสัมพันธ์และความแตกต่างจากตรรกศาสตร์แบบเดิม ญัตติ ข้ออ้างเหตุผล ค่าความจริง ความจริงเชิงตรรก ความสมเหตุสมผล การใช้สัญลักษณ์ และวิธีทดสอบความสมเหตุสมผลแบบต่างๆ เช่นตารางความจริง ของญัตติเชิงซ้อน และข้ออ้างเหตุผลในตรรกศาสตร์ของญัตติ และตรรกศาสตร์ภาคนิเทศ</p>	<p>๑๑๒ ๔๑๓ ตรรกศาสตร์สัญลักษณ์ ๓ (๓-๐-๖) (Symbolic Logic)</p> <p>ศึกษาความหมายลักษณะ และสัญลักษณ์ที่ใช้ในตรรกศาสตร์ ความสัมพันธ์และความแตกต่างจากตรรกศาสตร์แบบเดิม ญัตติ ข้ออ้างเหตุผล ค่าความจริง ความจริงเชิงตรรก ความสมเหตุสมผล การใช้สัญลักษณ์ และวิธีทดสอบความสมเหตุสมผลแบบต่างๆ ตารางความจริง และข้ออ้างเหตุผลในตรรกศาสตร์ของญัตติ และตรรกศาสตร์ภาคนิเทศ</p>	<p>-เปลี่ยนรหัสวิชา -แก้ไขคำอธิบายรายวิชา</p>	<p>๑๐๔ ๔๒๕ ปรัชญาวิเคราะห์ ๒ (๒-๐-๔) (Analytical Philosophy)</p> <p>ศึกษาประวัติและพัฒนาการของปรัชญาวิเคราะห์สมัยปัจจุบัน เน้นงานของวิตก์เกนสไตน์, อันเฟรด แอร์, ชลิก เฟรเก เบร์ทรันด์ รัสเซลล์</p>
<p>๑๐๔ ๔๑๘ ตรรกศาสตร์สัญลักษณ์ ๓ (๓-๐-๖) (Symbolic Logic)</p> <p>ศึกษาความหมายและลักษณะของตรรกศาสตร์สัญลักษณ์ความสัมพันธ์และความแตกต่างจากตรรกศาสตร์แบบเดิม ญัตติ ข้ออ้างเหตุผล ค่าความจริง ความจริงเชิงตรรก ความสมเหตุสมผล การใช้สัญลักษณ์ และวิธีทดสอบความสมเหตุสมผลแบบต่างๆ เช่นตารางความจริง ของญัตติเชิงซ้อน และข้ออ้างเหตุผลในตรรกศาสตร์ของญัตติ และตรรกศาสตร์ภาคนิเทศ</p>	<p>๑๑๒ ๔๑๓ ตรรกศาสตร์สัญลักษณ์ ๓ (๓-๐-๖) (Symbolic Logic)</p> <p>ศึกษาความหมายลักษณะ และสัญลักษณ์ที่ใช้ในตรรกศาสตร์ ความสัมพันธ์และความแตกต่างจากตรรกศาสตร์แบบเดิม ญัตติ ข้ออ้างเหตุผล ค่าความจริง ความจริงเชิงตรรก ความสมเหตุสมผล การใช้สัญลักษณ์ และวิธีทดสอบความสมเหตุสมผลแบบต่างๆ ตารางความจริง และข้ออ้างเหตุผลในตรรกศาสตร์ของญัตติ และตรรกศาสตร์ภาคนิเทศ</p>	<p>-เปลี่ยนรหัสวิชา -แก้ไขคำอธิบายรายวิชา</p>				
<p>๑๐๔ ๔๒๕ ปรัชญาวิเคราะห์ ๒ (๒-๐-๔) (Analytical Philosophy)</p> <p>ศึกษาประวัติและพัฒนาการของปรัชญาวิเคราะห์สมัยปัจจุบัน เน้นงานของวิตก์เกนสไตน์, อันเฟรด แอร์, ชลิก เฟรเก เบร์ทรันด์ รัสเซลล์</p>	<p>๑๑๒ ๔๑๔ ปรัชญาวิเคราะห์ ๓ (๓-๐-๖) (Analytical Philosophy)</p> <p>ศึกษาประวัติ พัฒนาการของปรัชญาวิเคราะห์ และศึกษาวิเคราะห์ผลงานของนักปรัชญาวิเคราะห์</p>	<p>-แก้ไขคำอธิบายรายวิชา -เพิ่มหน่วยกิต -เปลี่ยนรหัสวิชา</p>				

<p>๑๐๔ ๔๑๖ สัมมนาปัญหาปรัชญา ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Seminar on Problem of Philosophy)</p> <p>สัมมนาปัญหาทั่วไป และปัญหาปรัชญาในสังคมไทย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญหรืออยู่ในความสนใจในปัจจุบัน</p>	<p>๑๑๒ ๔๑๕ สัมมนาปัญหาศาสนาและปรัชญา ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Seminar in Religions and Philosophy)</p> <p>สัมมนาทางวิชาการในประเด็นปัญหาด้านปรัชญาและศาสนา ด้วยวิธีการอภิปรายเสวนาแลกเปลี่ยนทัศนะในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน</p>	<p>-แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา --เปลี่ยนชื่อ วิชาโดย รวมรายวิชา สัมมนา ปรัชญาและ สัมมนา ศาสนา -เปลี่ยนรหัส วิชา</p>
<p>๑๐๓ ๔๑๖ สัมมนาศาสนา ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Seminar on Religions)</p> <p>สัมมนาเกี่ยวกับความหมายศาสนา กำเนิดของศาสนา มูลเหตุของศาสนา จากศาสนาโบราณจนถึงความเชื่อเรื่องศาสนาปัจจุบัน หน้าที่และบทบาทของศาสนาที่มีต่อสังคม</p>	<p>๑๑๒ ๔๑๖ ปรัชญาศาสนา ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Philosophy of Religion)</p> <p>ศึกษาลักษณะและขอบเขตของปรัชญาศาสนา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาศาสนา มนุษย์กับศาสนา ภาษาศาสนา ประสบการณ์ทางศาสนา อมตภาพของวิญญาณ ปัญหาความชั่วร้าย ปัญหาเรื่องสิ่งสูงสุด</p>	<p>-เปลี่ยนรหัส วิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>
<p>๑๐๔ ๓๐๒ พระพุทธศาสนากับปรัชญา ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Buddhism and Philosophy)</p> <p>ศึกษาลักษณะและขอบเขตของปรัชญาศาสนา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาศาสนา มนุษย์กับศาสนา ภาษาศาสนา ประสบการณ์ทางศาสนา อมตภาพของวิญญาณ ปัญหาความชั่วร้าย ปัญหาเรื่องสิ่งสูงสุด</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>๑๐๔ ๔๐๓ พุทธปรัชญากับสิ่งแวดล้อม ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Buddhist Philosophy and Environment)</p> <p>ศึกษาลักษณะและขอบเขตของปรัชญาศาสนา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาศาสนา มนุษย์กับศาสนา ภาษาศาสนา ประสบการณ์ทางศาสนา อมตภาพของวิญญาณ ปัญหาความชั่วร้าย ปัญหาเรื่องสิ่งสูงสุด</p>		<p>ตัดออก</p>

<p>๑๐๔ ๔๐๔ พุทธปรัชญากับการ บริหารจัดการ (Buddhist Philosophy and Management)</p> <p>ศึกษาลักษณะและขอบเขตของปรัชญาศาสนา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาศาสนา มนุษย์กับ ศาสนา ภาษาศาสนา ประสบการณ์ทางศาสนา อมตภาพของวิญญาณ ปัญหาความชั่วร้าย ปัญหาเรื่องสิ่งสูงสุด</p>		ตัดออก
<p>๑๐๑ ๔๑๗ ศึกษาอิสระทาง ปรัชญา (Independent Study on Philosophy)</p> <p>ศึกษาค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางปรัชญา ที่ สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางปรัชญา โดย ความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ ปรึกษา</p>	<p>๑๑๒ ๔๑๗ ศึกษาอิสระทาง ศาสนาและ ปรัชญา (Independent Study in Religions and Philosophy)</p> <p>ศึกษาค้นคว้าวิจัยทางศาสนาและปรัชญา ที่ สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางศาสนาและ ปรัชญา โดยความเห็นชอบและควบคุมดูแล ของอาจารย์ที่ปรึกษา</p>	-แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา --เปลี่ยนชื่อ วิชาโดย รวมรายวิชา สัมมนา ปรัชญาและ สัมมนา ศาสนา
<p>๑๐๓ ๔๑๗ ศึกษาอิสระทาง ศาสนา (Independent Study on Religions)</p> <p>ศึกษาค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางศาสนา ที่ สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธ- ศาสนาโดยความเห็นชอบและอยู่ในการ ควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา</p>		-เปลี่ยนรหัส วิชา
<p>๑๐๓ ๓๒๑ ศาสนากับสันติภาพ (Religion and Peace)</p> <p>ศึกษาทฤษฎีสันติภาพ แนวคิด และหลักคำสอน ของศาสนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสันติภาพ และ บทบาทของศาสนาในการดำรง และส่งเสริม สันติภาพ</p>	<p>๑๑๒ ๔๑๘ ศาสนากับ สันติภาพ (Religion and Peace)</p> <p>ศึกษาแนวคิด หลักคำสอนทางศาสนาที่ เกี่ยวกับสันติภาพ บทบาทของศาสนาในการ ส่งเสริมสร้างสรรค์สันติภาพ การประยุกต์หลัก คำสอนทางศาสนาในการสร้างสันติภาพ และ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศาสนา</p>	-เปลี่ยนรหัส วิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา

<p>๑๐๓ ๓๒๓ ศาสนากับภาวะผู้นำ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Religion and Leadership)</p> <p>ศึกษาทฤษฎีภาวะผู้นำ แนวคิด คุณลักษณะ บทบาทขององค์กรศาสนาในการพัฒนาผู้นำ เช่น แรงแบบคัลเลอร์ทางศาสนากับภาวะผู้นำ คุณลักษณะของผู้นำตามหลักศาสนา บทบาทขององค์กรศาสนาในการพัฒนาผู้นำและการประยุกต์ศาสนาเพื่อสร้างภาวะผู้นำ</p>	<p>๑๑๒ ๔๑๙ ศาสนากับภาวะผู้นำ ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Religion and Leadership)</p> <p>ศึกษาทฤษฎีภาวะผู้นำทั่วไป ภาวะผู้นำตามแนวคิดของศาสนา คำสอนทางศาสนาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้นำ บทบาทของศาสนาที่มีต่อการพัฒนาภาวะผู้นำ และอิทธิพลของศาสนาที่มีต่อพฤติกรรมของผู้นำ</p>	<p>-แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา -แก้ไขหน่วย กิต -เปลี่ยนรหัส วิชา</p>
<p>๑๐๓ ๔๓๐ ศาสนากับสถานภาพของสตรี ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Religion and Women's Status)</p> <p>ศึกษาวิเคราะห์สถานภาพ ศักยภาพและบทบาทของสตรีในการเข้าร่วม ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมหรือพิธีกรรมทางศาสนาและการธำรงรักษาศาสนา</p>	<p>๑๑๒ ๔๒๐ ศาสนากับสถานภาพของสตรี ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Religion and Women's Status)</p> <p>ศึกษาวิเคราะห์สถานภาพ ศักยภาพและบทบาทของสตรีในคัมภีร์ทางศาสนา แนวคิด สิทธิสตรีในศาสนา และวิเคราะห์บทบาทสตรีในการเข้าร่วม ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมหรือพิธีกรรมทางศาสนาและการธำรงรักษาศาสนา</p>	<p>-เปลี่ยนรหัส วิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>
<p>๑๐๓ ๓๑๙ ภาษาศาสนา ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Language of Religion)</p> <p>ศึกษาบทบาทและความหมายของภาษาที่ใช้ในศาสนา วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับภาษาศาสนา และการตีความ ภาษาศาสนาในทัศนะของนักคิดสำคัญ เช่น ลุควิก วิตเคนสไตน์ กิลเบิร์ตสไล และพุทธทาสภิกขุ เป็นต้น</p>	<p>๑๑๒ ๔๒๑ ภาษาศาสนา ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Language of Religion)</p> <p>ศึกษาบทบาทและความหมายของภาษาที่ใช้ในศาสนา วิเคราะห์ปัญหาทางภาษาและการตีความที่ปรากฏอยู่ในวรรณกรรมสำคัญทางศาสนาในทัศนะของนักคิดคนสำคัญ</p>	<p>-เปลี่ยนรหัส วิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>
<p>๑๐๓ ๓๑๔ ศาสนาเปรียบเทียบ ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Comparative Religion)</p> <p>ศึกษาเปรียบเทียบกำเนิดศาสนา ศาสดา นิกาย พิธีกรรม หลักคำสอน การเผยแผ่ของศาสนาหลักคำสอนของศาสนาเทวนิยมกับอเทวนิยม ในประเด็นสำคัญ เช่น กำเนิดศาสนา ศาสดา นิกาย พิธีกรรม และหลักคำสอนที่มีอิทธิพลต่อสังคม</p>	<p>๑๑๒ ๔๒๒ ศาสนาเปรียบเทียบ ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Comparative Religion)</p> <p>ศึกษาเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของศาสนาในประเด็นสำคัญ เช่น การกำเนิด ศาสดา นิกาย พิธีกรรม หลักคำสอน การเผยแผ่ ลักษณะเด่นของศาสนา เป้าหมายสูงสุดของศาสนาเทวนิยมกับอเทวนิยม</p>	<p>-เปลี่ยนรหัส วิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>

<p>๑๐๓ ๓๐๑ พระพุทธศาสนากับ ศาสนาพราหมณ์- ฮินดู (Buddhism and Brahmanism-Hinduism)</p> <p>ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมทาง พระพุทธศาสนากับหลักธรรมทางศาสนา พราหมณ์ -ฮินดู ที่มีอิทธิพลและมีบทบาทต่อ การดำเนินชีวิตในสังคมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน</p>		ตัดออก
<p>๑๐๓ ๓๐๒ พระพุทธศาสนากับ ศาสนาคริสต์ (Buddhism and Christianity)</p> <p>ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมทาง พระพุทธศาสนา กับหลักธรรมทางศาสนาคริสต์ ที่มีอิทธิพลและบทบาทต่อการดำเนินชีวิตใน สังคม</p>		ตัดออก
<p>๑๐๓ ๓๐๓ พระพุทธศาสนากับ ศาสนาอิสลาม (Buddhism and Islam)</p> <p>ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างหลักธรรมทาง พระพุทธศาสนากับหลักธรรมทางศาสนา อิสลามที่มีอิทธิพลและมีบทบาทต่อการดำเนิน ชีวิตในสังคม</p>		ตัดออก
<p>๑๐๓ ๔๐๔ พระพุทธศาสนากับ ศาสนาขงจื้อ (Buddhism and Confucianism)</p> <p>ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมทาง พระพุทธศาสนากับหลักธรรมทาง ศาสนาขงจื้อ ที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตในสังคม</p>		ตัดออก
<p>๑๐๓ ๔๐๕ พระพุทธศาสนากับ แนวคิดใหม่ทาง ศาสนา (Buddhism and New Religion Movement)</p> <p>ศึกษาหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา เพื่อ นำมาเปรียบเทียบและประยุกต์กับแนวคิดและ ความเชื่อใหม่ทางศาสนาตะวันออกและ</p>		ตัดออก

ตะวันตก ที่มีวิวัฒนาการเป็นลัทธิ ที่มีอิทธิพลในปัจจุบัน		
๑๐๓ ๔๒๙ ศาสนากับคนรุ่นใหม่ (Religion and New Generations) ศึกษาวิเคราะห์ความคิด ความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม วิถีชีวิตของคนรุ่นใหม่ จากสถานการณ์ตามยุคสมัย ที่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับหลักศาสนา ตลอดถึงมิติของศาสนาที่จะช่วยพัฒนาคนรุ่นใหม่ และแนวโน้มการเข้าถึง นับถือศาสนาของคนรุ่นใหม่ในปัจจุบัน		ตัดออก
๑๐๓ ๓๓๖ ศาสนากับปรัชญา (Religion and Philosophy) ศึกษาความเหมือนและความต่างระหว่างศาสนากับปรัชญา ทำที่ของศาสนาต่อปรัชญา ทศนะของนักปรัชญาที่มีต่อศาสนา และบูรณาการที่สอดคล้องระหว่างศาสนากับปรัชญา		ตัดออก

วิชาเลือกเฉพาะสาขาวิชาศาสนาและปรัชญา ๙ หน่วยกิต

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕	หมายเหตุ
๑๐๔ ๔๒๑ ปรัชญาไทย (Thai Philosophy) ศึกษาแนวคิดภูมิปัญญาไทยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เช่นแนวคิดของนักปราชญ์ท้องถิ่น และภูมิปัญญาชาวบ้านที่ได้รับอิทธิพลจากคำสอนของศาสนาพราหมณ์และพระพุทธศาสนา	๑๑๒ ๓๒๓ ปรัชญาไทย (Thai Philosophy) ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดภูมิปัญญาไทยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในแต่ละยุค แนวคิดของนักปราชญ์ และภูมิปัญญาชาวบ้าน	-เปลี่ยนรหัสวิชา -แก้ไขคำอธิบายรายวิชา
๑๐๔ ๔๑๕ ปรัชญาเปรียบเทียบ (Comparative Philosophy) ศึกษาเปรียบเทียบปรัชญาตะวันตกกับปรัชญาตะวันออกด้านอภิปรัชญาญาณวิทยาและจริยศาสตร์ ในแง่ความเหมือนและความต่าง	๑๑๒ ๓๒๔ ปรัชญาเปรียบเทียบ (Comparative Philosophy) ศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดทางปรัชญาด้านอภิปรัชญา ญาณวิทยา และจริยศาสตร์ ในแง่ความเหมือนและความต่างของนักปรัชญาและแนวคิดในปรัชญาตะวันตกและตะวันออก	-เปลี่ยนรหัสวิชา -แก้ไขคำอธิบายรายวิชา

<p>๑๐๔ ๓๒๐ ปรัชญาหลังนวยุค ๓ (๓-๐-๖) (Post Modern Philosophy)</p> <p>ศึกษากระบวนการทัศน์ทางปรัชญาในยุคต่างๆ เช่น ปรัชญายุคโบราณ ปรัชญา ยุคกลางปรัชญายุคใหม่ และปรัชญาร่วมสมัย ในฐานะเป็นระบบเครือข่ายทางแนวคิดที่ไม่มีการแบ่งแยก แต่เป็นการค้นคว้าเพื่อแสวงหาจุดร่วมของโลกแห่งความคิดและความจริงทางปรัชญา</p>	<p>๑๑๒ ๓๒๕ ปรัชญาหลังนวยุค ๓ (๓-๐-๖) (Postmodern Philosophy)</p> <p>ศึกษากระบวนการทัศน์ทางปรัชญาหลังนวยุค และวิเคราะห์วรรณกรรมหลังนวยุค</p>	<p>-เปลี่ยน รหัสวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>
<p>๑๐๔ ๓๒๓ จริยศาสตร์ ประยุกต์ ๓ (๓-๐-๖) (Applied Ethics)</p> <p>ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาทางจริยศาสตร์ ที่สำคัญในสังคมปัจจุบัน เช่น ปัญหาความผิดปกติทางเพศปัญหาโสเภณี ปัญหาการทำแท้ง ปัญหาการทำกรณฆาต ปัญหาการซื้อขายอวัยวะ ปัญหาการใช้สัตว์เป็นเครื่องทดลอง ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาโคลนนิ่ง และเกณฑ์ตัดสินทางจริยศาสตร์ในปัจจุบัน</p>	<p>๑๑๒ ๓๒๖ จริยศาสตร์ ประยุกต์ ๓ (๓-๐-๖) (Applied Ethics)</p> <p>ศึกษาวิเคราะห์ประเด็นปัญหาทางจริยศาสตร์ ในการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน ทั้งในระดับบุคคลและสังคม การตัดสินใจเชิงจริยธรรมโดยการประยุกต์หลักการและทฤษฎีทางจริยศาสตร์</p>	<p>-เปลี่ยน รหัสวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>
<p>๑๐๔ ๓๒๒ ปรัชญาสังคมและ การเมือง ๓ (๓-๐-๖) (Social and Political Philosophy)</p> <p>ศึกษาความหมายและขอบข่ายของปรัชญาสังคมและการเมือง ทฤษฎีทางสังคมและการเมืองของตะวันตกและตะวันออก ปัญหาเรื่องรัฐ ระบบการเมือง สิทธิ เสรีภาพ ความยุติธรรม และทัศนะพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับสังคมและการเมือง</p>	<p>๑๑๒ ๓๒๗ ปรัชญาสังคมและ การเมือง ๓ (๓-๐-๖) (Social and Political Philosophy)</p> <p>ศึกษาความหมายและขอบข่ายของปรัชญาสังคมและการเมือง ทฤษฎีทางสังคมและการเมืองในทางปรัชญาทั้งตะวันตกและตะวันออก กำเนิดและพัฒนาการของสังคม การกำเนิดรัฐ ทฤษฎีสัญญาประชาคม ระบบการเมือง และการบริหารรัฐ แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค ความยุติธรรม และแนวคิดเกี่ยวกับสังคมและการเมืองในพระพุทธศาสนา</p>	<p>-เปลี่ยน รหัสวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>
<p>๑๐๔ ๓๓๑ ปรัชญาการศึกษา ๓ (๓-๐-๖) (Philosophy of Education)</p> <p>ศึกษาประวัติและแนวคิดทางการศึกษาของปรัชญาสำนักต่างๆ และปรัชญาการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาไทย</p>	<p>๑๑๒ ๓๒๘ ปรัชญาการศึกษา ๓ (๓-๐-๖) (Philosophy of Education)</p> <p>ศึกษาประวัติ และแนวคิดทางการศึกษาของปรัชญาสำนักต่าง ๆ และปรัชญาการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาไทย</p>	<p>-เปลี่ยน รหัสวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>

<p>๑๐๔ ๔๐๕ แนวคิดปรัชญา พอเพียงใน พระพุทธศาสนา (Concept of Sufficient Philosophy in Buddhism)</p> <p>ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับ อิทธิพลจากพุทธปรัชญาซึ่งปรากฏในหลักธรรม ต่าง ๆ เช่น หลักมัชฌิมาปฏิปทา หลักสันโดษ หลักพึ่งตนเอง หลักมัตตัญญูตา</p>	<p>๑๑๒ ๔๒๘ ศาสตร์แห่งการ ตีความ (Hermeneutics)</p> <p>ศึกษาการตีความแบบตะวันตกและตะวันออก โดยเน้นคัมภีร์ทางศาสนา และอิทธิพลแนวคิด ปรัชญาที่นำไปสู่รูปแบบการตีความคำสอนทาง ศาสนาที่เหมาะสมกับยุคสมัย</p>	<p>-เปลี่ยน ชื่อวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา -แก้ไขชื่อ วิชา -เปลี่ยน รหัสวิชา</p>
<p>๑๐๔ ๔๓๐ ปรัชญา วิทยาศาสตร์ (Philosophy of Science)</p> <p>ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญากับ วิทยาศาสตร์ ความหมาย ความรู้ทาง วิทยาศาสตร์ การค้นพบ ทฤษฎี กฎวิทยาศาสตร์ ทัศนะของนักปรัชญาที่มีต่อวิทยาศาสตร์ ปฏิจักษ์อุปาทกับทฤษฎีสัมพัทธ์ของไอส์ไตน์ และหลักรังสีเอกซ์ กับทฤษฎีควอนตัม</p>	<p>๑๑๒ ๔๒๙ ปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Philosophy of Existentialism)</p> <p>ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญาที่สำคัญของ นักคิดกลุ่มอัตถิภาวนิยม เช่น ภาวะมนุษย์ เสรีภาพ กาละ ในปรัชญาของเฮอเรน เกียร์เก คาร์ด, เฟดริก นิตส์เซ, อันแบร์ กามูส์และฌอง-ปอล ซาทร์</p>	<p>-เปลี่ยน ชื่อวิชา -เปลี่ยน รหัสวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>
<p>๑๐๔ ๓๓๒ ปรัชญา ประวัติศาสตร์ (Philosophy of History)</p> <p>ศึกษาขอบข่ายและเนื้อหาปรัชญาประวัติศาสตร์ วิเคราะห์ ความจริงและข้อเท็จจริงใน ประวัติศาสตร์ ศึกษาปรัชญาประวัติศาสตร์เชิง วิเคราะห์ ตามแนวความคิดของคานท์, เฮอ เดอร์,เฮเกิล, คาร์ล มาร์กซ์ และ คาร์ล ปอบ เปอร์</p>	<p>๑๑๒ ๔๓๐ ปรัชญา ประวัติศาสตร์ (Philosophy of History)</p> <p>ศึกษาขอบข่ายและเนื้อหาปรัชญา ประวัติศาสตร์ วิเคราะห์ความจริง และ ข้อเท็จจริงในประวัติศาสตร์ ศึกษาปรัชญา ประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์ของนักปรัชญา</p>	<p>-เปลี่ยน รหัสวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>
<p>๑๐๔ ๔๑๔ ปรัชญาอินเดีย ร่วมสมัย (Contemporary Indian Philosophy)</p> <p>แนวคิดทางปรัชญาและปรัชญาของสวามีราม กฤษณะ, วิเวกานันดะ, รพินทรนาถกูร์, ศรี อรพินโท ,มหาตมคานธี, ราธกฤษณัน, กฤษณ จันทะ, ภักภูภาจารย์ และอัมเบตการ์</p>	<p>๑๑๒ ๔๓๑ ปรัชญาอินเดียร่วม สมัย (Contemporary Indian Philosophy)</p> <p>ศึกษาปรัชญาอินเดียร่วมสมัยของสวามี รา มกฤษณะ สวามี วิเวกานันดะ รพินทรนาถกู รุร์ ศรีอรพินโท มหาตมคานธี ราธกฤษณัน กฤษณจันทะ ภักภูภาจารย์ และอัมเบตการ์</p>	<p>-เปลี่ยน รหัสวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>

<p>๑๐๔ ๓๑๒ ปรัชญาตะวันตก ๓ (๓-๐-๖) สมัยกลาง (Medieval Western Philosophy)</p> <p>ศึกษาปรัชญาของเซนต์ ออกัสติน (St. Augustine) เจริเยนา (John Scotus Erigena) เซนต์ แอนเซลม (St. Anselm) ปีเตอร์ ออบบาร์ท (Peter Abelard) เซนต์ โทมัส อากวินัส (St. Thomas Aquinas) ดุนส์ สโคตัส (Duns Scotus) และวิลเลียม แห่งออกคัม (William of Ockham)</p>	<p>๑๑๒ ๔๓๒ ปรัชญาตะวันตก ๓ (๓-๐-๖) สมัยกลาง (Medieval Western Philosophy)</p> <p>ศึกษาปรัชญาตะวันตกสมัยกลางของเซนต์ ออกัสติน เซนต์ แอนเซลม ปีเตอร์ ออบบาร์ท เซนต์ โทมัส อากวินัส ดุนส์ สโคตัส และวิลเลียม แห่งออกคัม</p>	<p>-เปลี่ยน รหัสวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>
<p>๑๐๔ ๔๑๓ ปรัชญาตะวันตก ๓ (๓-๐-๖) สมัยใหม่ (Modern Western Philosophy)</p> <p>ศึกษาประวัติแนวคิดของนักปรัชญา ในลัทธิ เหตุผลนิยม ได้แก่ เรอเน เดการ์ต สปีโนซา และไลน์ นิซ นักปรัชญาในลัทธิประสบการณ์นิยม ได้แก่ ฟรานซิส เบคอน โทมัส ฮอบส์ จอห์น ล็อก เบิร์กเลีย และเดวิด ฮูม ประวัติและแนวคิดของคานท์ โชเพนเฮร์ และนิตเช และศึกษาประวัติและแนวคิดของนักปรัชญาร่วมสมัยในสำนักจิตนิยมอังกฤษ สำนักจิตนิยมอิตาลี และอเมริกัน สำนักปฏิบัตินิยม สำนักวิวัฒนาการนิยม สำนักสัญนิยม และสำนักอัตถิภาวนิยม</p>	<p>๑๑๒ ๔๓๔ ปรัชญาตะวันตก ๓ (๓-๐-๖) สมัยใหม่ (Modern Western Philosophy)</p> <p>ศึกษาปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ของเรอเน เดการ์ต สปีโนซา ไลน์นิซ ฟรานซิส เบคอน โทมัส ฮอบส์ จอห์น ล็อก เบิร์กเลีย เดวิด ฮูม คานท์ โชเพนเฮร์เออร์</p>	<p>-เปลี่ยน รหัสวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา</p>
<p>๑๐๓ ๓๒๔ ปรัชญาภาษา ๓ (๓-๐-๖) (Philosophy of Language)</p> <p>ศึกษาปรัชญาภาษาของนักปรัชญาคนสำคัญ เช่น วิทท์เกินสไตน์ เบอร์ทรันด์ รัสเซลล์ กิลเบิร์ต โรล์ อัลเฟรด จูสส์ แอร์ ทินนาคะ และธรรมกิริติ</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>๑๐๓ ๔๒๙ ปรัชญาคริสต์และ ๓ (๓-๐-๖) อิสลาม (Christian and Islamic Philosophy)</p> <p>ศึกษาประวัติปรัชญาและปัญหาเชิงปรัชญาของชาวคริสต์และอิสลามในยุคเริ่มแรก ยุคกลาง และยุคใหม่ เช่น ปัญหาเรื่องความมีอยู่ของพระเจ้า</p>		<p>ตัดออก</p>

<p>เจ้า การสร้างโลก อมตภาพ การฟื้นคืนชีพ เจต งานเสรี ธรรมชาติของศีลธรรม มนุษย์กับการ กระทำและความรับผิดชอบ ความขัดแย้ง ระหว่างศรัทธากับเหตุผล</p>		
<p>๑๐๓ ๔๓๓ มนุษย์ปรัชญา ๓ (๓-๐-๖) (Philosophy of Man) ศึกษาธรรมชาติพื้นฐานของมนุษย์ สิทธิหน้าที่ และเสรีภาพทั้งในฐานะปัจเจกชนและสัตว์สังคม อุดมการณ์ของชีวิตของปรัชญาสำนักต่าง ๆ เปรียบเทียบกับทัศนะในพุทธปรัชญา</p>		ตัดออก
<p>๑๐๓ ๔๓๔ ตรรกศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) ตะวันออก (Eastern Logic) ศึกษาแนวคิดทางตรรกศาสตร์ของพุทธปรัชญา เช่น ไวยาชิกะ เสตรานติกะ มาธยมิกะ และ ตรรกศาสตร์ของปรัชญาฮินดู เช่น ปรัชญา นยายะ เวทานตะ</p>		ตัดออก
<p>๑๐๓ ๓๓๕ วิเคราะห์ปัญหา ๓ (๓-๐-๖) ปัจจุบันเชิง ปรัชญา (Philosophical Analysis of Current Problems) ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาในปัจจุบันด้วยวิธีทาง ปรัชญา ประยุกต์ทฤษฎีทางปรัชญาเพื่อการ แก้ปัญหา</p>		ตัดออก
<p>๑๐๓ ๓๓๖ ปัญหาปรัชญา ๓ (๓-๐-๖) ภาคภาษาอังกฤษ (The Problems of Philosophy in English) ศึกษาปัญหาปรัชญาจากหนังสือภาษาอังกฤษที่ กำหนดให้</p>		ตัดออก
<p>๑๐๓ ๓๓๗ ปรัชญาจิต ๓ (๓-๐-๖) (Philosophy of Mind) ประเด็นทางอภิปรัชญา และญาณวิทยาที่ เกี่ยวข้องกับธรรมชาติของจิต ได้แก่ แนวคิดทวิ นิยม แนวคิดสารนิยมในรูปแบบต่างๆ โดยเน้น เรื่องการรู้จิตอื่น ธรรมชาติของจิตสำนึก ธรรมชาติของการคิด</p>		ตัดออก

<p>๑๐๓ ๓๓๘ ชีวจริยศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) (Bioethics) มโนทัศน์ทางจริยศาสตร์ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางชีวภาพและการแพทย์ รวมทั้งประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางสังคม</p>		ตัดออก
<p>๑๐๓ ๓๓๙ ปรัชญาจิตวิทยา ๓ (๓-๐-๖) (Philosophy of Psychology) ปัญหาทางปรัชญาที่เกิดขึ้นจากทฤษฎีทางจิตวิทยา โดยเน้นเรื่องจิตวิทยาแห่งการรู้คิด</p>		ตัดออก
<p>๑๐๓ ๓๔๐ ปรัชญาสังคมศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) (Philosophy of Social Science) ปรัชญาทางสังคมศาสตร์ ได้แก่ ธรรมชาติของความรู้ ทางสังคม ปรัชญาการมองสังคมทั้งในแง่ปัจเจกบุคคลและองค์รวม การอธิบายทางสังคม ความเชื่อและการกระทำทางสังคม</p>		ตัดออก
<p>๑๐๓ ๓๔๑ ปรัชญาอาเซียน ๓ (๓-๐-๖) (Philosophy of Asean) ศึกษาแนวคิดและมโนทัศน์ชุมชนชาวอาเซียนที่มีต่อการมองโลกและจักรวาลวิทยา เป้าหมาย ความหมาย และจริยวิถีแห่งชีวิต ตลอดจนภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชนชาวอาเซียนที่มีลักษณะเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่ง มีวิถีแห่งการบูรณาการแนวคิดของชุมชนเข้ากับแนวคิดใหม่ทั้งจากปฐมิตศและปัจฉิมทิศ เกิดเป็นภูมิปัญญาเฉพาะของชุมชน อันจะนำมาซึ่งความเข้าใจและร่วมมือมีอันดีระหว่างชุมชนชาวอาเซียนในโลกยุคไร้พรมแดน</p>		ตัดออก
<p>๑๐๓ ๔๔๔ ศาสนาในอาเซียน ๓ (๓-๐-๖) (Religion in Asean) ศึกษาหลักคำสอนและวิถีปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนาในประชาคมอาเซียนที่มีความเกี่ยวข้องกับชุมชนและประชาชนในประเทศนั้นๆ</p>	<p>๑๑๒ ๓๓๕ ศาสนาในอาเซียน ๓ (๓-๐-๖) (Religion in Asean) ศึกษาหลักคำสอนและวิถีปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนาในประชาคมอาเซียนที่มีความเกี่ยวข้องกับชุมชนและประชาชนในประเทศอาเซียน</p>	-เปลี่ยนรหัสวิชา -แก้ไขคำอธิบายรายวิชา

๑๐๓ ๔๒๒	ศาสนากับ วัฒนธรรม (Religion and Culture)	๓ (๓-๐-๖)	๑๑๒ ๓๓๖	ศาสนากับ วัฒนธรรม (Religion and Culture)	๓ (๓-๐-๖)	-เปลี่ยน รหัสวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา
ศึกษากำเนิดและพัฒนาการของวัฒนธรรมศาสนา ในฐานะเป็นบ่อเกิดที่สำคัญของวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ของศาสนาและวัฒนธรรมรวมถึงอิทธิพลศาสนาที่มีต่อวัฒนธรรมด้านต่างๆ ในสังคมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน			ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับวัฒนธรรม บ่อเกิดของศาสนาในฐานะเป็นวัฒนธรรม ศาสนากับวัฒนธรรมในฐานะเป็นปรากฏการณ์ร่วมทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ตลอดถึงอิทธิพลของศาสนาในฐานะเป็นบ่อเกิดของวัฒนธรรมด้านต่างๆ			
๑๐๓ ๔๓๗	ศาสนากับภูมิ ปัญญาท้องถิ่น (Religion and Local Wisdom)	๒ (๒-๐-๔)	๑๑๒ ๓๓๗	ศาสนากับภูมิ ปัญญาท้องถิ่น (Religion and Local Wisdom)	๓ (๓-๐-๖)	-แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา -เพิ่ม หน่วยกิต -เปลี่ยน รหัสวิชา
ศึกษาหลักคำสอนของแต่ละศาสนาที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และสอดคล้องกับภูมิปัญญาในท้องถิ่น			ศึกษาหลักคำสอนของแต่ละศาสนาที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และสอดคล้องกับภูมิปัญญาในท้องถิ่น			
๑๐๓ ๔๒๐	จิตวิทยาศาสนา (Psychology of Religion)	๓ (๓-๐-๖)	๑๑๒ ๓๓๘	จิตวิทยาศาสนา (Psychology of Religion)	๓ (๓-๐-๖)	-เปลี่ยน รหัสวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา
ศึกษาทฤษฎีจิตวิทยาในศาสนา และพฤติกรรมเชิงจิตวิทยาของมนุษย์เกี่ยวกับความเชื่อและพิธีกรรมทางศาสนา เช่น ทฤษฎีของฟรอยด์, จุง, ฟรอม, อิริกสัน เป็นต้น			ศึกษาแนวคิดจิตวิทยาในศาสนา ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดและทฤษฎีจิตวิทยากับหลักคำสอนในศาสนา คำสอนเกี่ยวกับกาย จิตและพฤติกรรมทางศาสนา อิทธิพลของคำสอนในศาสนาที่มีต่อวิถีคิดและพฤติกรรมของมนุษย์			
๑๐๓ ๓๒๔	สานเสวนาทาง ศาสนา (Religious Dialogue)	๓ (๓-๐-๖)	๑๑๒ ๓๓๙	สานเสวนาทาง ศาสนา (Religious Dialogue)	๓ (๓-๐-๖)	-เปลี่ยน รหัสวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา
จัดเสวนาทางศาสนาในประเด็นหรือหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดให้ในลักษณะการจัดกิจกรรมระหว่างองค์กร หน่วยงานทางศาสนา			ศึกษาทฤษฎี กระบวนการสานเสวนาในศาสนา และปฏิบัติการสานเสวนาระหว่างศาสนา			
๑๐๓ ๓๒๗	ศาสนากับการ พัฒนาวิชาชีพ (Religions and Professional Development)	๒ (๒-๐-๔)	๑๑๒ ๓๔๐	ศาสนากับการ พัฒนาวิชาชีพ (Religions and Professional Development)	๓ (๓-๐-๖)	-แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา -เพิ่ม หน่วยกิต -เปลี่ยน รหัสวิชา
ศึกษาหลักคำสอนของศาสนาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพของมนุษยชาติและบทบาทขององค์กรศาสนาที่มีต่อการสร้างและส่งเสริมการพัฒนาคนุษย์และสังคม			ศึกษาหลักคำสอนของศาสนาที่เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาและวิชาชีพและบทบาทขององค์กรศาสนาที่มีต่อการสร้างและส่งเสริมการพัฒนาคนุษย์และสังคม			

<p>๑๐๓ ๔๓๔ ศาสนากับรัฐศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Religion and Political Science)</p> <p>ศึกษาแนวคิดและหลักคำสอนของศาสนาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองและการบริหารรัฐ ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรศาสนากับอำนาจรัฐ บทบาทและอิทธิพลของศาสนาที่มีพัฒนาการทางการเมือง การปกครอง และการบริหารรัฐในประเทศต่างๆ</p>	<p>๑๑๒ ๔๔๑ ศาสนากับรัฐศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Religion and Political Science)</p> <p>ศึกษาแนวคิดและหลักคำสอนของศาสนาที่สัมพันธ์กับแนวคิดหรือทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ บทบาท หน้าที่และอิทธิพลของศาสนาที่มีต่อการเมืองการปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับการเมืองการปกครอง และการนำหลักคำสอนทางศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการเมืองการปกครอง</p>	<p>-เปลี่ยนรหัสวิชา</p> <p>-แก้ไขคำอธิบายรายวิชา</p>
<p>๑๐๓ ๓๑๒ ศิลปะทางศาสนา ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Religious Arts)</p> <p>ศึกษาศรัทธาในศาสนาในฐานะที่เป็นแรงบันดาลใจของศิลปิน ปรัชญาธรรมที่แสดงออกในทางวรรณศิลป์ ศิลปวัตถุต่างๆ เช่น ด้านประติมากรรม จิตรกรรม และสถาปัตยกรรม อิทธิพลของศาสนาที่มีต่อผลงานของศิลปินที่มีชื่อเสียงในอดีตจนถึงปัจจุบัน</p>	<p>๑๑๒ ๔๔๒ ศิลปะทางศาสนา ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Religious Arts)</p> <p>ศึกษาศรัทธาในศาสนาในฐานะที่เป็นแรงบันดาลใจของศิลปิน ปรัชญาธรรมที่แสดงออกในทางวรรณศิลป์ ศิลปวัตถุต่างๆ เช่น ประติมากรรม จิตรกรรม และสถาปัตยกรรม อิทธิพลของศาสนาที่มีต่อผลงานของศิลปินที่มีชื่อเสียงในอดีตจนถึงปัจจุบัน</p>	<p>-เปลี่ยนรหัสวิชา</p> <p>-แก้ไขคำอธิบายรายวิชา</p>
<p>๑๐๓ ๔๔๒ ศาสนากับเหตุการณ์ปัจจุบัน ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Religion and Current Affairs)</p> <p>ศึกษาบทบาทของศาสนาในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา อาชีพ ศิลปะ วัฒนธรรม และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่มีต่อสถานการณ์ในประชาคมอาเซียน และประชาคมโลกปัจจุบัน</p>	<p>๑๑๒ ๔๔๓ ศาสนากับโลกปัจจุบัน ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Religion and Current World)</p> <p>ศึกษาบทบาทของศาสนาในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา อาชีพ ศิลปะ วัฒนธรรม และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่มีต่อสถานการณ์ในโลกปัจจุบัน</p>	<p>-แก้ไขคำอธิบายรายวิชา</p> <p>-เปลี่ยนชื่อวิชา</p> <p>-เพิ่มหน่วยกิต</p> <p>-เปลี่ยนรหัสวิชา</p>
<p>๑๐๓ ๔๔๕ ปรากฏการณ์วิทยาทางศาสนา ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Phenomenology of Religion)</p> <p>การศึกษาเรื่องปรากฏการณ์ทางศาสนา คือ การศึกษาทางศาสนวิทยาในแง่ของประสบการณ์สารพัดแบบโดยเฉพาะที่ดูเสมือนเหนือธรรมชาติ (supernatural/paranormal) ที่เกิดขึ้นเป็นที่ประจักษ์ในยุคปัจจุบัน(มิใช่แค่</p>	<p>๑๑๒ ๔๔๔ การใช้เหตุผลทางปรัชญา ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Philosophical Reasoning)</p> <p>ศึกษารูปแบบการใช้เหตุผล การนิยามความหมาย ญาติติประพจน์ในแบบต่างๆ หลักการและวิธีการให้เหตุผลในพระพุทธศาสนา</p>	<p>-เปลี่ยนชื่อวิชา</p> <p>-เปลี่ยนรหัสวิชา</p> <p>-แก้ไขคำอธิบายรายวิชา</p>

<p>บันทึกในคัมภีร์โบราณ) อันเป็นผลมาจากการเชื่อและปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนาและประโยชน์จากปรากฏการณ์วิทยาศาสตร์</p>		
<p>๑๐๓ ๓๒๘ การเผยแผ่ศาสนา ๒ (๒-๐-๔) (Propagation of Religions)</p> <p>ศึกษาเปรียบเทียบ หลักการ และวิธีการเผยแผ่ของพระพุทธศาสนาเถรวาทและมหายาน กับศาสนาคริสต์ อิสลาม ฮินดู ซิกข์ เต๋า และขงจื้อ</p>	<p>๑๑๒ ๔๔๕ การเผยแผ่ศาสนา ๓ (๓-๐-๖) (Propagation of Religions in Current World)</p> <p>ศึกษาหลักการ รูปแบบ และวิธีการเผยแผ่ของพระพุทธศาสนาเถรวาทและมหายาน ศาสนาคริสต์ อิสลาม พราหมณ์-ฮินดู ซิกข์ และลัทธิความเชื่อในสมัยปัจจุบัน</p>	<p>-เปลี่ยนชื่อ รายวิชา -แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา -เพิ่ม หน่วยกิต -เปลี่ยนรหัสวิชา</p>
<p>๑๐๓ ๔๔๓ ศาสนากับประชาธิปไตย ๒ (๒-๐-๔) (Religion and Democracy)</p> <p>ศึกษาแนวคิดประชาธิปไตย และหลักคำสอนของศาสนาที่ส่งเสริมสนับสนุนหลักการและวิถีปฏิบัติตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยทั้งในประเทศไทย และประชาคมโลก</p>	<p>๑๑๒ ๔๔๖ ศาสนากับประชาธิปไตย ๓ (๓-๐-๖) (Religion and Democracy)</p> <p>ศึกษาแนวคิดประชาธิปไตยในศาสนา และหลักคำสอนของศาสนาที่ส่งเสริมและสอดคล้องกับรูปแบบการปฏิบัติตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย</p>	<p>-แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา -เพิ่ม หน่วยกิต -เปลี่ยนรหัสวิชา</p>
<p>๑๐๓ ๔๒๕ ศาสนาเชน ๓ (๓-๐-๖) (Jainism)</p> <p>ศึกษากำเนิด พัฒนาการ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ ประเด็นสำคัญของคัมภีร์หลัก พิธีกรรมวันสำคัญ และการบริหารของศาสนาเชน</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>๑๐๓ ๔๒๖ ศาสนาซิกข์ ๓ (๓-๐-๖) (Sikhism)</p> <p>ศึกษากำเนิด พัฒนาการ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ ประเด็นสำคัญของคัมภีร์หลัก พิธีกรรมวันสำคัญ และการบริหารของศาสนาซิกข์</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>๑๐๓ ๓๓๑ มานุษยวิทยา ศาสนา ๓ (๓-๐-๖) (Anthropology of Religion)</p> <p>ศึกษาศาสนาในแง่มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม เน้นหนักมานุษยวิทยาปัจจุบันที่ศึกษาพระพุทธศาสนา คริสต์ศาสนา ศาสนาอิสลาม และศาสนาของชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ในประเทศไทย</p>		<p>ตัดออก</p>

<p>๑๐๓ ๓๓๒ ศาสนากับสังคม ๓ (๓-๐-๖) วิทยา (Religion and Sociology)</p> <p>ศึกษาแนวคิดและคำสอนของศาสนาต่างๆ ที่เกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรทางศาสนากับสังคม บทบาท อิทธิพลของศาสนาที่มีต่อการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมของมนุษย์</p>		ตัดออก
<p>๑๐๓ ๓๓๓ ศาสนากับ เศรษฐศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) Religion and Economics)</p> <p>ศึกษาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ แนวคิด และหลักคำสอนของศาสนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์และบทบาทของศาสนาที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิต</p>		ตัดออก
<p>๑๐๓ ๔๓๕ ศาสนากับวิทยาศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) (Religion and Science)</p> <p>ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับวิทยาศาสตร์ เปรียบเทียบวิธีการแสวงหาความรู้ในทางวิทยาศาสตร์ อิทธิพลของศาสนาที่มีวิทยาศาสตร์และอิทธิพลของนักวิทยาศาสตร์ที่มีต่อศาสนา</p>		ตัดออก
<p>๑๐๓ ๔๓๘ รหัสนิยม ๓ (๓-๐-๖) (Mysticism)</p> <p>ศึกษาเชิงวิเคราะห์รหัสนิยมในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะรหัสนิยมที่เกิดขึ้นทั้งในศาสนาโบราณและในศาสนาปัจจุบัน รวมถึงแนวคิดการตีความรหัสนิยมในปัจจุบัน รหัสลัทธิหรือลัทธิรหัสนิยม (mysticism) คือลัทธิหรือความเชื่อที่ว่า มีรหัสสภาวะ (mystery) เป็นภาวะความจริงหรือคุณค่าบางอย่างซึ่งบุคคลจะรู้ได้ด้วยการใช้ความสามารถพิเศษเหนือกว่าการรับรู้โดยทั่วไปของมนุษย์ เช่น การเข้าฌาน การเข้าถึงพระเจ้าเป็นต้น ผู้ที่เข้าถึงรหัสสภาวะนี้ได้เรียกว่ารหัสสิก(mystic)</p>		ตัดออก
<p>๑๐๓ ๓๓๙ พุทธจักรวาล ๓ (๓-๐-๖) วิทยา (Buddhist Cosmology)</p> <p>ศึกษาวิเคราะห์บริบท กำเนิดแนวคิดเรื่องจักรวาลวิทยาในพระพุทธศาสนาทั้งในระดับคัมภีร์ ตำรา และอิทธิพลที่มีต่อสังคม</p>		ตัดออก

<p>๑๐๓ ๓๔๐ ศาสนากับ ๓ (๓-๐-๖) ภาษาศาสตร์ (Religion and Linguistics) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษาที่ใช้อธิบาย หลักธรรม ความเชื่อ ความเป็นจริง และความรู้ของ ศาสนา เช่น ประเด็นภาษาคน ภาษาธรรมของ พุทธทาสภิกขุ ทฤษฎีตีความภาษาสัญลักษณ์ทาง ศาสนา การวิเคราะห์ภาษาของวิตเคนส์ไตน์ ภาษา กับความรู้ความจริง การใช้ภาษาวิเคราะห์ปัญหา ศาสนา</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>๑๐๓ ๔๔๑ ศาสนากับ ๓ (๓-๐-๖) สังคมไทย (Religion and Thai Society) ศึกษาหลักคำสอนของศาสนาที่มีอิทธิพลต่อ สังคมไทยและในมิติที่มีอิทธิพลต่อสังคมไทยตั้งแต่ อดีตจนถึงปัจจุบัน</p>		<p>ตัดออก</p>

ภาคผนวก ค

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศคำสั่ง
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี
พ.ศ. ๒๕๖๑

เพื่อให้การบริหารงานจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยบรรลุวัตถุประสงค์ จึงเห็นสมควรออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตที่รับเข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

๓.๑ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒

๓.๒ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐

๓.๓ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๑

ข้อ ๔ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๕ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

“นิสิต” หมายความว่า ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีเรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือวิธีการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับ

หมวด ๑
คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา

ข้อ ๗ ผู้สมัครเข้าศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังนี้

๗.๑ คุณสมบัติของพระภิกษุสามเณรผู้สมัครเข้าศึกษา

๗.๑.๑ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ

๗.๑.๒ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

๗.๑.๓ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๑.๔ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หรือ

๗.๑.๕ เป็นพระสังฆาธิการ หรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

๗.๑.๖ เป็นพระสังฆาธิการ หรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สอบได้นักธรรมชั้นเอก และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือ

๗.๑.๗ เป็นผู้สอบได้นักธรรมชั้นเอก และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และเมื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้วต้องศึกษาวิชาบาลี ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๑.๘ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และเมื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว ต้องศึกษาวิชาบาลีไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๑.๙ เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษเพื่อขอรับปริญญาตามเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด

๗.๑.๑๐ ไม่เคยถูกคัดชื่อออก หรือถูกไล่ออกจากสถานศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางความประพฤติ หรือวินัย

๗.๑.๑๑ ผู้เข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ ต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๗.๑.๔, ๗.๑.๖, ๗.๑.๗, ๗.๑.๘ และข้อ ๗.๑.๑๐

๗.๒ คุณสมบัติของคฤหัสถ์ผู้สมัครเข้าศึกษา

๗.๒.๑ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม หรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ

๗.๒.๒ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม หรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

๗.๒.๓ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๒.๔ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หรือ

๗.๒.๕ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือผู้ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และเมื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้วต้องศึกษาวิชาบาลีไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๒.๖ เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ เพื่อขอรับปริญญาตามเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด

๗.๒.๗ ไม่เคยถูกคัดชื่อออก หรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางความประพฤติ หรือวินัย

๗.๒.๘ ผู้เข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ ต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๗.๒.๔, ๗.๒.๕ และข้อ ๗.๒.๗

ข้อ ๘ มหาวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีในแต่ละปีการศึกษา

ข้อ ๙ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตเพื่อเข้าศึกษาในอีกสาขาวิชาหนึ่งได้ ทั้งนี้ ให้มีการโอนหรือเทียบโอนผลการศึกษาดังกล่าว และวิธีการที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด และต้องมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต และมีเวลาศึกษาอีกไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ

ข้อ ๑๐ การนับวันต่าง ๆ ตามข้อบังคับนี้ มหาวิทยาลัยจะประกาศให้ทราบเป็นปี ๆ ไป

หมวด ๒

การจัดและวิธีการศึกษา

ข้อ ๑๑ การจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยให้ใช้ระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๑ ภาคการศึกษาที่ ๑ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

๑๑.๒ ภาคการศึกษาที่ ๒ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

นอกจากนั้น จะจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ต่อจากภาคการศึกษาที่ ๒ อีก ๑ ภาคก็ได้ โดยมีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคการศึกษาปกติ ภาคการศึกษาฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ

ข้อ ๑๒ ระยะเวลาการศึกษาระดับปริญญาตรี

๑๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา รวมการปฏิบัติงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษา และการปฏิบัติงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้นับเข้าในปีการศึกษาที่ ๕ ยกเว้นในกรณีข้อ ๙ ให้เป็นไปตามระยะเวลาการศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๓ หลักสูตรระดับปริญญาตรี ให้ศึกษารายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๔ การคิดหน่วยกิต

๑๔.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยาย หรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๔.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึก หรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๔.๓ การฝึกงาน หรือฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๔.๔ การทำโครงการ หรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

ข้อ ๑๕ ให้แต่ละคณะ หรือวิทยาลัยกำหนดหลักสูตร และจำนวนหน่วยกิตที่จะต้องเรียน โดยต้องมีหมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรีตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร

ข้อ ๑๖ การเลือกและการขอเปลี่ยนสาขาวิชา หรือวิชาเอกให้เป็นหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะ หรือวิทยาลัยที่จะออกประกาศ หรือกำหนดหลักเกณฑ์

ข้อ ๑๗ ให้แต่ละคณะ หรือวิทยาลัยส่งชื่อรายวิชาที่จะเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียน

ภายหลังจากวันลงทะเบียนรายวิชาแล้วหากคณะ หรือวิทยาลัยจำเป็นต้องเปิดสอนรายวิชาใหม่เพิ่มขึ้นหรือไม่เปิดสอนรายวิชาใดที่ได้แจ้งไว้ก็ให้ดำเนินการได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย และต้องแจ้งให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบ ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๑๕ วันนับจากวันเปิดภาคการศึกษา

ข้อ ๑๘ ให้สำนักทะเบียนและวัดผลออกประกาศ หรือกำหนดหลักเกณฑ์ ซึ่งไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ในการรับนิสิตที่จะขอย้ายจากคณะ หรือวิทยาลัยต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย หรือโอนจากสถาบันการศึกษาอื่นโดยจะต้องมีเวลาการศึกษาต่อเนื่องในคณะ หรือวิทยาลัยที่เข้าศึกษาใหม่ไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ และต้องมีหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต

ข้อ ๑๙ การเทียบฐานะชั้นปีที่ของนิสิตในมหาวิทยาลัยกำหนดจำนวนหน่วยกิตที่นิสิตลงทะเบียนเรียนและสอบได้ตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเป็นเกณฑ์พิจารณา และกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค

ข้อ ๒๐ สภาพนิสิตแบ่งออกได้ ดังนี้

๒๐.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ ได้แก่ นิสิตที่สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป

๒๐.๒ นิสิตสภาพพรอพินิจ ได้แก่ นิสิตที่สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐

การจำแนกสภาพนิสิตจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค ทั้งนี้ ยกเว้นนิสิตที่เข้าศึกษาเป็นปีแรก ซึ่งการจำแนกสภาพจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่ ๒ นับแต่เริ่มเข้าศึกษา

สำนักทะเบียนและวัดผลจะต้องแจ้งสภาพพรอพินิจให้นิสิตที่มีสภาพเช่นนั้น และอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตผู้นั้นทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๒๑ การลาพัก และการขอกลับเข้าศึกษาต่อ นิสิตอาจยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาต่อ คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๒๑.๑ ถูกเกณฑ์ หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๒๑.๒ ได้รับทุนการศึกษาระหว่างประเทศ หรือทุนอื่นใดที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควรสนับสนุน

๒๑.๓ เจ็บป่วยต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งของแพทย์โดยมีใบรับรองแพทย์มาแสดงต่อมหาวิทยาลัย

๒๑.๔ มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยอื่นที่สำคัญ

ในกรณีที่นิสิตขอลาพักก่อนลงทะเบียนรายวิชา หรือก่อนเปิดภาคการศึกษา นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ต้นสังกัดอย่างช้าภายใน ๗ วันนับจากวันเปิดภาคการศึกษา

และต้องเสียค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสถานภาพการเป็นนิสิตไว้ หากไม่ปฏิบัติตามมหาวิทยาลัยจะถอนชื่อนิสิตผู้นั้นออกจากทะเบียนนิสิต และให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตทันที

อนึ่ง ถ้านิสิตขอลาพักการศึกษาหลังจากที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาแล้ว หรือในระหว่างภาคการศึกษา นิสิตต้องยื่นคำร้องโดยเร็วที่สุด และจะต้องมีเวลาศึกษาโดยสม่ำเสมอในระยะก่อนการยื่นคำร้องขอลาพัก หากรายวิชาใดที่นิสิตขาดเรียนเกินกว่าร้อยละ ๒๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้ถือว่าได้ผลการศึกษาระดับ F เฉพาะรายวิชานั้น และให้นำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยด้วย

ข้อ ๒๒ ให้คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดอนุมัติให้นิสิตลาพักได้ครั้งละไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ ถ้านิสิตยังมีความจำเป็นที่จะต้องขอลาพักต่อไปอีก ให้ยื่นคำร้องขอลาพักใหม่ตามวิธีการดังกล่าวแล้ว

นิสิตที่ได้รับอนุญาตให้ลาพักหรือถูกสั่งพักการศึกษา เมื่อจะกลับเข้าศึกษาต่อ จะต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าศึกษาต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดก่อนวันเปิดภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน หากไม่ปฏิบัติตามจะไม่มีสิทธิ์ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเห็นว่ามีความสำคัญ และจำเป็นที่ทำให้นิสิตผู้นั้นไม่สามารถยื่นคำร้องขอกลับเข้าศึกษาได้ทันตามกำหนด จะอนุมัติให้เป็นกรณีพิเศษก็ได้

ข้อ ๒๓ คณะหรือวิทยาลัยต้องแจ้งรายชื่อนิสิตที่ได้รับอนุญาตให้ลาพักหรือถูกสั่งพักการศึกษา และรายชื่อนิสิตที่ขอกลับเข้าศึกษาต่อให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

หมวด ๓

การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต การลงทะเบียน การเพิ่มและการถอนรายวิชา

ข้อ ๒๔ การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

๒๔.๑ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตต้องนำหลักฐานที่มหาวิทยาลัยกำหนดมายื่นต่อสำนักทะเบียนและวัดผลด้วยตนเองตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๒๔.๒ ผู้ไม่สามารถมายื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามวันที่กำหนดต้องแจ้งเหตุขัดข้องให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรภายใน ๗ วัน หลังจากวันที่กำหนดไว้ มิฉะนั้น จะถือว่าสละสิทธิ์

ในกรณีที่ได้แจ้งให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบตามความในวรรคแรกแล้ว ต้องมาขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วยตนเอง ยกเว้นในกรณีที่คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเห็นว่ามีความสำคัญจึงอนุญาตให้มอบหมายผู้แทนมาขึ้นทะเบียนได้ ทั้งนี้ ต้องทำให้เสร็จเรียบร้อยภายใน ๗ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

๒๔.๓ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตจะศึกษาเกินกว่า ๑ สาขาวิชาในขณะเดียวกันไม่ได้

ข้อ ๒๕ การลงทะเบียนรายวิชา

๒๕.๑ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาตามที่ประสงค์จะศึกษาตามรูปแบบ และหลักเกณฑ์ที่สำนักทะเบียนและวัดผลกำหนด

๒๕.๒ ให้มีการลงทะเบียนรายวิชาทุกภาคการศึกษา และการลงทะเบียนทุกครั้ง ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๕.๓ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาด้วยตนเองตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียม และส่วนที่ค้างชำระ (ถ้ามี) ให้เรียบร้อยจึงถือว่าลงทะเบียนนั้นสมบูรณ์ และนิสิตจะได้รับรายงานผลการศึกษารวมเมื่อสิ้นภาคการศึกษาเฉพาะรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น

๒๕.๔ นิสิตที่ลงทะเบียนรายวิชาหลังจากวันที่สำนักทะเบียนและวัดผลกำหนดให้ถือว่าลงทะเบียนซ้ำ ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเป็นพิเศษตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

๒๕.๕ นิสิตไม่ลงทะเบียนรายวิชาภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือ ๗ วันแรกของภาคการศึกษาภาคฤดูร้อน ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยให้ลงทะเบียนเรียนได้เป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ ระยะเวลาที่พ้นกำหนดนั้นต้องไม่เกิน ๗ วัน และต้องชำระค่าธรรมเนียมตามข้อ ๒๕.๔

ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนรายวิชาเป็นกรณีพิเศษเช่นนี้ ถ้าเวลาเรียนนับจากวันที่ลงทะเบียนรายวิชาเหลืออยู่ไม่ถึงร้อยละ ๘๐ ของภาคการศึกษานั้นก็ให้มีสิทธิ์เข้าสอบในรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนด้วย แต่ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาที่เหลือ

๒๕.๖ นิสิตที่ไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติภาคใดภาคหนึ่ง ที่มหาวิทยาลัยเปิดทำการสอนจะต้องลาพักการศึกษาภายในเงื่อนไขที่ได้ระบุไว้ในข้อ ๒๑ หากไม่ปฏิบัติตามมหาวิทยาลัยจะถอนชื่อนิสิตผู้นั้นออกจากทะเบียนนิสิต และให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตทันที

๒๕.๗ ถ้าไม่เกินกำหนด ๒ ปีการศึกษาปกตินับจากวันที่มหาวิทยาลัยถอนชื่อนิสิตออกจากทะเบียนนิสิตตามข้อ ๒๑.๔ ข้อ ๒๕.๖ และข้อ ๕๘.๓.๑๓ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตผู้นั้นกลับเข้าเป็นนิสิตใหม่ได้เมื่อมีเหตุอันสมควรโดยให้ถือระยะเวลานั้นเป็นระยะเวลาพักการศึกษา

ในกรณีเช่นนี้ นิสิตต้องเสียค่าธรรมเนียมเสมือนเป็นผู้ลาพักการศึกษา รวมทั้งค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ที่ค้างชำระ (ถ้ามี) ด้วย

ข้อ ๒๖ จำนวนหน่วยกิตที่นิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนได้ มีดังนี้

๒๖.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ให้ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติได้ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ส่วนในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้ลงทะเบียนรายวิชาได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต

๒๖.๒ นิสิตสภาพพรอพีนิจในภาคการศึกษาปกติ ให้ลงทะเบียนรายวิชาได้ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ส่วนภาคฤดูร้อนให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๒๖.๓ นิสิตพิเศษที่มหาวิทยาลัยอนุมัติรับเข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษให้ลงทะเบียนรายวิชาตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๖.๔ หลักสูตรระดับปริญญาตรีให้สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดในข้อ ข้อ ๑๒

ข้อ ๒๗ นิสิตที่ประสงค์จะลงทะเบียนรายวิชา นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๖ ต้องยื่นคำร้องเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๒๘ การขอเพิ่ม หรือการขอลดอนรายวิชา

๒๘.๑ การขอเพิ่มรายวิชาจะกระทำได้ภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือภายใน ๗ วันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อนโดยได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๘.๒ การขอลดอนรายวิชา ต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษาภายในเงื่อนไข และให้มีผล ดังต่อไปนี้

๒๘.๒.๑ ถ้าขอลดอนภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือ ๗ วันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน หรือนิสิตที่ถูกสั่งพักการศึกษา รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏสัญลักษณ์ W ในทะเบียน

๒๘.๒.๒ ถ้าขอลดอนเมื่อพ้นกำหนด ๑๔ วันแรก แต่ยังคงอยู่ภายใน ๔๕ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือเมื่อพ้นกำหนด ๗ วันแรก แต่ยังคงอยู่ภายใน ๒๐ วันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน

ถือว่านิสิตถอนตัวจากการศึกษารายวิชานั้น และจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชานั้น ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒๘.๒.๓ การขอลอนเมื่อพ้นกำหนด ตามข้อ ๒๘.๒.๒ นั้นจะกระทำมิได้ เว้นแต่คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติด้วยเหตุผลพิเศษ ในกรณีเช่นนี้ นิสิตจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ถอนนั้น

๒๘.๒.๔ นิสิตจะถอนรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนแล้วจนเหลือจำนวนหน่วยกิตต่ำกว่า ๙ หน่วยกิตในภาคการศึกษาปกติไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย

ข้อ ๒๙ มหาวิทยาลัยจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ รวมทั้งสิทธิ์การได้รับค่าธรรมเนียมคืนในบางกรณี ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

หมวด ๔

การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๓๐ ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษา

ข้อ ๓๑ การวัดผลการศึกษาอาจทำได้หลายวิธี ในระหว่างภาคการศึกษาจะมีการสอบทุกรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ในภาคการศึกษานั้น ถ้ารายวิชาใดไม่มีการสอบให้คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยประกาศให้นิสิตทราบก่อนการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๓๒ นิสิตต้องมีเวลาศึกษาในแต่ละรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาที่ทำกรเรียนการสอนทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้น จึงจะมีสิทธิ์เข้าสอบในรายวิชานั้น ยกเว้นกรณีตามข้อ ๒๕.๕

นิสิตผู้ที่มีเวลาศึกษาในรายวิชาใดไม่ครบเกณฑ์กำหนดดังกล่าว และมีได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย จะได้รับระดับ F ในรายวิชานั้น และให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยด้วย

ข้อ ๓๓ การประเมินผลการศึกษา ระบบการประเมินผลการศึกษา

ระบบการประเมินผลการศึกษาในแต่ละรายวิชานั้นให้มีผลการศึกษาระดับ (Grade) และค่าระดับ (Grade-point) ดังนี้

	ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม	(Excellent)	A	๔.๐
ดีมาก	(Very Good)	B+	๓.๕
ดี	(Good)	B	๓.๐
ค่อนข้างดี	(Very Fair)	C+	๒.๕
พอใช้	(Fair)	C	๒.๐
ค่อนข้างพอใช้	(Quite Fair)	D+	๑.๕
อ่อน	(Poor)	D	๑.๐
ตก	(Failed)	F	๐

ทั้งนี้ เกณฑ์คะแนนต่ำสุด ที่ถือว่าผ่านในรายวิชานั้น ๆ คือระดับ D

ข้อ ๓๔ การให้ระดับ F ให้กระทำในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๓๔.๑ นิสิตเข้าสอบ และสอบตก

๓๔.๒ นิสิตขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุญาตจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย

๓๔.๓ นิสิตไม่มีสิทธิ์เข้าสอบ ตามข้อ ๓๒

๓๔.๔ นิสิตขอลอนรายวิชาในกรณีอื่น นอกจากที่ไม่ระบุไว้ในข้อ ๒๘.๒.๔

๓๔.๕ นิสิตไม่แก่ผลการศึกษาที่ไม่สมบูรณ์ (1) ตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในข้อ ๓๗ วรรค ๒

๓๔.๖ นิสิตกระทำผิดระเบียบการสอบไล่ และได้รับการตัดสินให้สอบตก

ข้อ ๓๕ นอกจากการวัดผลเป็นระดับตามข้อ ๓๓ แล้ว รายงานผลการศึกษอาจแสดงได้ด้วยสัญลักษณ์อื่นอีก ดังนี้

สัญลักษณ์	ผลการศึกษา
I (Incomplete)	ไม่สมบูรณ์
S (Satisfactory)	สอบได้ไม่กำหนดระดับ
U (Unsatisfactory)	สอบตกไม่กำหนดระดับ
W (Withdrawal)	ถอนรายวิชาที่ศึกษา
AU (Audit)	ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

ข้อ ๓๖ ในการศึกษารายวิชาตามหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย หรือรายวิชา ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย อาจมีการวัดผลโดยไม่มีค่าระดับก็ได้ และให้แสดงผลการศึกษาโดยใช้สัญลักษณ์ S หรือ U

ข้อ ๓๗ การให้สัญลักษณ์ I สำหรับรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง ให้กระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๓๗.๑ นิสิตไม่ส่งงานมอบหมาย หรือไม่เข้าทดสอบย่อยให้ครบเกณฑ์ตามกำหนดที่อาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้นสั่ง หรือดำเนินการในภาคการศึกษา

๓๗.๒ นิสิตป่วยไม่อาจกระทำการสอบระหว่างการสอบรายวิชานั้นโดยมีใบรับรองแพทย์มาแสดงต่อมหาวิทยาลัย

๓๗.๓ นิสิตขาดสอบโดยได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือด้วยเหตุสุดวิสัยบางประการซึ่งทำให้นิสิตนั้นยังปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำหรับรายวิชานั้นไม่สมบูรณ์ และอาจารย์ผู้สอนเห็นว่าไม่สมควรประเมินผลการศึกษาขั้นสุดท้ายของนิสิตผู้นั้น

ในกรณีดังกล่าว ตามข้อ ๓๗.๑, ๓๗.๒ และข้อ ๓๗.๓ นิสิตจะต้องทำการสอบ และปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้สอนให้เรียบร้อยเพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่สมบูรณ์อย่างช้าภายใน ๑๕ วัน หลังจากวันลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติถัดไป มิฉะนั้นสัญลักษณ์ I จะถูกปรับเป็น F ทันที

นิสิตที่ได้รับผลการศึกษามบูรณ์ตามเงื่อนไขในวรรคแรก จะได้รับระดับคะแนนไม่สูงกว่า C เว้นแต่ผลไม่สมบูรณ์ (1) นั้น เกิดเนื่องมาแต่เหตุสุดวิสัยอาจให้ระดับสูงกว่า C ได้ ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๓๘ การให้สัญลักษณ์ S จะให้เฉพาะรายวิชาซึ่งนิสิตสอบได้ และหลักสูตรระบุว่าเป็นรายวิชาที่นิสิตต้องเรียน และสอบให้ได้โดยไม่กำหนดระดับ

ข้อ ๓๙ การให้สัญลักษณ์ U จะให้เฉพาะรายวิชาที่นิสิตสอบตก และหลักสูตรระบุว่าเป็นรายวิชาที่นิสิตต้องเรียน และสอบให้ได้โดยไม่กำหนดระดับ ในกรณีนี้ นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนใหม่จนกว่าจะสอบได้สัญลักษณ์ S

ข้อ ๔๐ การให้สัญลักษณ์ Au ให้กระทำเฉพาะรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้ และแจ้งความ
จำนงในวันลงทะเบียนว่าจะเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต และไม่ประสงค์จะให้มีการวัดผล

ข้อ ๔๑ การให้สัญลักษณ์ W ให้กระทำเฉพาะรายวิชาในกรณีที่ระบุไว้ในข้อ ๒๘.๒.๒ และข้อ
๒๘.๒.๓

ข้อ ๔๒ นิสิตที่ผลการสอบในรายวิชาใดไม่ต่ำกว่าระดับ D ให้ถือว่าสอบได้รายวิชานั้น ยกเว้น
ในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดว่าจะต้องสอบให้ได้สูงกว่าระดับ D

หากรายวิชาที่สอบตกเป็นวิชาบังคับในหลักสูตรนิสิตจะต้องลงทะเบียนเรียนวิชานั้น
จนสอบได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในวรรคแรก

หากรายวิชาที่สอบตกเป็นวิชาเลือกนิสิตอาจลงทะเบียนเรียนซ้ำ ในรายวิชานั้น หรือ
อาจลงทะเบียนเรียนวิชาอื่นแทนก็ได้

ข้อ ๔๓ การเรียนเพื่อเปลี่ยนระดับคะแนน

๔๓.๑ รายวิชาที่จะขอเรียนเพื่อเปลี่ยนระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ถ้าเป็นการเรียนซ้ำ
จะต้องเป็นรายวิชาที่ได้รับระดับคะแนนต่ำกว่า C หรือ ๒.๐ ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ที่ปรึกษา

๔๓.๒ ในแต่ละภาคการศึกษา นิสิตลงทะเบียนเรียนซ้ำได้โดยต้องลงทะเบียนรายวิชา
อื่น ๆ ในหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต ยกเว้นในกรณีที่นิสิตเรียนครบหน่วยกิตตามหลักสูตรปริญญาตรี
แล้ว แต่คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึงเกณฑ์ ตามข้อ ๒๔.๑ สามารถเรียนซ้ำเฉพาะรายวิชาที่เรียนเพื่อยกระดับ
คะแนนได้

ข้อ ๔๔ การนับหน่วยกิตสะสมให้นับรวมเฉพาะ ของรายวิชาที่นิสิตสอบได้ตามเกณฑ์ข้อ ๓๘
และข้อ ๔๒ เท่านั้น

๔๔.๑ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดมากกว่าหนึ่งครั้ง ให้นับจำนวนของ
หน่วยกิตของรายวิชานั้นไปคิดเป็นหน่วยกิตสะสมได้เพียงครั้งเดียว

๔๔.๒ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนวิชาที่ระบุไว้ว่าเป็นวิชาที่เทียบเท่ากันให้นับ
หน่วยกิตเฉพาะรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งเท่านั้นเป็นหน่วยกิตสะสม

ข้อ ๔๕ ให้มีการประเมินผลการศึกษา เมื่อสิ้นการศึกษาทุกภาคโดยคำนวณหา “ค่าระดับ
เฉลี่ย” ของรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้สำหรับภาคการศึกษานั้น คำนับเรียกว่า “ค่าระดับเฉลี่ยประจำ
ภาค” (SEMESTER GRADE POINT AVERAGE = SGPA) และให้คิดค่าระดับเฉลี่ยสำหรับรายวิชาทั้งหมดทุกภาค
การศึกษาตั้งแต่เริ่มเป็นนิสิตจนถึงภาคการศึกษาปัจจุบัน คำนับเรียกว่า “ค่าระดับเฉลี่ยสะสม” (CUMMULATIVE
GRADE POINT AVERAGE = CUM GPA)

ข้อ ๔๖ การคิดค่าระดับเฉลี่ยประจำภาค (SGPA) คำนวณได้จากการนำผลบวกของผลคูณ
ระหว่างค่าระดับต่อหน่วยกิตกับจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้นตั้งแล้วหาร
ด้วยหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๔๗ การคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสม (CUM GPA) คำนวณได้จากการนำผลบวกของผลคูณ
ระหว่างค่าระดับต่อหน่วยกิตกับจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาที่ลงทะเบียนไว้ทั้งหมดตั้งแล้วหารด้วย
จำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ได้ลงทะเบียนไว้ ไม่ว่ารายวิชานั้นจะซ้ำกัน หรือแทนกันก็ตาม

ข้อ ๔๘ รายวิชาที่มีรายงานผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ I, S, W, Au จะไม่นำมาคำนวณหา
ค่าระดับเฉลี่ยตามข้อ ๔๖ และข้อ ๔๗

ข้อ ๔๙ การหาค่าระดับเฉลี่ยให้คิดทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษ

หมวด ๕ การเตือนและการรอฟินิจ

ข้อ ๕๐ มหาวิทยาลัยจะนำผลการศึกษาของนิสิตแต่ละรายมาพิจารณาทุกภาคการศึกษา รวมทั้งภาคการศึกษาภาคฤดูร้อนนิสิตจะต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมถึงภาคการศึกษานั้น ๆ ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ มิฉะนั้น จะได้รับการเตือน หรืออยู่ในภาวะรอฟินิจในต้นภาคการศึกษาถัดไป หรือถูกถอนชื่อออกจากทะเบียน นิสิตแล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๑ ในภาคแรกที่ได้อ่านศึกษาในมหาวิทยาลัยนิสิตผู้ใดได้ค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาค การศึกษานั้นต่ำกว่า ๑.๕๐ จะได้รับการเตือนจากมหาวิทยาลัยซึ่งไม่นับเป็นการเตือนตามข้อ ๕๓

ข้อ ๕๒ นิสิตต้องได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมเมื่อสิ้น ๒ ภาคแรกที่ได้อ่านศึกษาในมหาวิทยาลัยไม่ต่ำ กว่า ๑.๗๕ มิฉะนั้น จะต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต

ข้อ ๕๓ หากได้รับการเตือน ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกัน โดยยังได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐ อยู่เช่นเดิม ให้อยู่ในภาวะรอฟินิจในภาคการศึกษาถัดไป และให้บันทึกภาวะรอฟินิจนั้นลงในระเบียบ เรียนด้วย

ข้อ ๕๔ ในภาคการศึกษาที่อยู่ในภาวะรอฟินิจหากนิสิตยังได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม เมื่อจบภาค การศึกษานั้นต่ำกว่า ๒.๐๐ อยู่อีก นิสิตผู้นั้นจะถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต ยกเว้นกรณีตามข้อ ๕๕

ข้อ ๕๕ นิสิตที่ได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕ แต่ไม่ถึง ๒.๐๐ ตามเกณฑ์สมบูรณ์ มหาวิทยาลัยอาจให้นิสิตผู้นั้นศึกษา ต่อไปตามที่เห็นสมควร โดยจะให้ศึกษาต่อในคณะเดิม หรือเปลี่ยนสาขาวิชา หรือย้ายโอนคณะสังกัดภายใต้ข้อ ๖๒.๑ และข้อ ๖๒.๕

ข้อ ๕๖ กรณีข้อ ๕๕ นิสิตจะต้องศึกษาให้ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมถึงเกณฑ์ ๒.๐๐ ภายใน ระยะเวลา ๓ ภาคการศึกษาถัดไป ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองเท่า (๘ ปี) สำหรับการศึกษาภาคปกติ นับแต่วันที่ขึ้น ทะเบียนเป็นนิสิต

ข้อ ๕๗ ภายใต้ข้อ ๕๖ การเปลี่ยนสาขาวิชา กิจ การย้ายโอนคณะสังกัด กิจ การพักการศึกษา กิจ ไม่มีผลทำให้การเตือน และภาวะรอฟินิจเปลี่ยนแปลง

หมวด ๖ การพ้นสภาพนิสิตและวินัยของนิสิต

ข้อ ๕๘ นิสิตต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิตในกรณี ดังต่อไปนี้

๕๘.๑ สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและได้รับปริญญาตามข้อ ๖๔

๕๘.๒ ได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยให้ลาออก

๕๘.๓ ถูกถอนชื่อออกจากมหาวิทยาลัย ในกรณีดังต่อไปนี้

๕๘.๓.๑ ไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาใดภาคการศึกษานั้นตามข้อ ๒๕.๖

๕๘.๓.๒ เมื่อพ้นกำหนดเวลา ๑ ภาคการศึกษาแล้ว ไม่ชำระค่าบำรุง มหาวิทยาลัยเพื่อรักษาสถานภาพการเป็นนิสิตภาคปกติ

๕๘.๓.๓ เมื่อตรวจพบว่าขาดคุณวุฒิ หรือคุณสมบัติตามข้อ ๗ อย่างใดอย่าง หนึ่งตามแต่กรณี

๕๘.๓.๔ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคในภาคการศึกษาแรก ของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ต่ำกว่า ๑.๒๕ หรือสอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม ๒ ภาคการศึกษาแรกของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยต่ำกว่า ๑.๗๕

๕๘.๓.๕ ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ ๓ ของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นต้นไปสอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๕๐

๕๘.๓.๖ ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๗๕ เป็นเวลา ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกัน

๕๘.๓.๗ ไม่พ้นสภาพรอพินิจตามความในข้อ ๕๔

๕๘.๓.๘ สอบได้ไม่ครบตามหลักสูตรของแต่ละคณะ หรือได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ถึง ๒.๐๐ ภายในระยะเวลา ๒ เท่า ของเวลาการศึกษาตามหลักสูตร

๕๘.๓.๙ ทำการทุจริตอย่างร้ายแรงในการสอบ

๕๘.๓.๑๐ ไม่สามารถเลือกวิชาเอก - โท (ถ้ามี) ภายในระยะเวลาตามหลักเกณฑ์ที่แต่ละคณะกำหนดไว้ในหลักสูตร

๕๘.๓.๑๑ ถูกสั่งพักการศึกษารวมกันเกินกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๕๘.๓.๑๒ ประพฤติผิดอย่างร้ายแรง และได้รับการพิจารณาโทษให้พ้นสภาพ

การเป็นนิสิต

๕๘.๓.๑๓ โอนไปศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่น

๕๘.๓.๑๔ มรณภาพ หรือตาย

ข้อ ๕๙ นิสิตที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตแล้ว หากกลับมาศึกษาใหม่อาจเทียบโอนรายวิชาที่เคยศึกษาในหลักสูตรที่ศึกษาใหม่อีกก็ได้ ทั้งนี้ การโอนหรือเทียบโอนผลการศึกษาต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด ยกเว้นการพ้นสภาพตามข้อ ๕๘.๓.๙ และข้อ ๕๘.๓.๑๒

ข้อ ๖๐ ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นของมหาวิทยาลัยต้องได้รับการพิจารณาโทษกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้

๖๐.๑ ภาคทัณฑ์

๖๐.๒ พักการศึกษา

๖๐.๓ พ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๖๑ การลงโทษนิสิตที่กระทำผิดระเบียบการสอบในการสอบประจำภาค หรือการสอบระหว่างภาคให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่นิสิตผู้นั้นสังกัดอยู่ร่วมกับกรรมการคุมสอบเป็นผู้พิจารณาว่าเป็นความผิดประเภททุจริต หรือ سوءเจตนาทุจริต หรือเป็นความผิดอื่น

๖๑.๑ ถ้าเป็นความผิดประเภททุจริตให้ลงโทษนิสิตผู้กระทำผิด ดังต่อไปนี้

๖๑.๑.๑ ให้นิสิตผู้นั้นได้รับระดับ F ในรายวิชานั้น และ

๖๑.๑.๒ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่

นิสิตผู้นั้นสังกัดอยู่ พิจารณาสั่งพักการศึกษาอย่างน้อย ๑ ภาคการศึกษาปกติ หรืออาจให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตได้ การพักการศึกษาของนิสิตผู้กระทำผิดนั้นให้เริ่มในภาคการศึกษาปกติถัดจากภาคการศึกษาที่กระทำผิด และให้นับระยะเวลาที่ถูกสั่งพักการศึกษาเป็นระยะเวลาการศึกษาด้วย

๖๑.๒ ถ้าเป็นความผิดประเภทผิดระเบียบการสอบอย่างอื่นนอกเหนือจากข้อ

๖๑.๑ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาการลงโทษตามควรแก่กรณีความผิด แต่จะต้องไม่เกินกว่าที่ระบุไว้ในข้อ ๖๑.๑.๑

ทั้งนี้ ให้คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตผู้กระทำผิดนั้นสังกัดอยู่ ดำเนินการลงโทษตามมติของคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยแล้วแจ้งให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบทันที

หมวด ๗

การย้ายโอนสังกัดและหน่วยกิต

ข้อ ๖๒ การย้ายโอนสังกัดคณะ หรือวิทยาลัยอาจทำได้ในกรณี ต่อไปนี้

๖๒.๑ นิสิตจะมีสิทธิ์ขอย้ายโอนสังกัดคณะ หรือวิทยาลัยที่ได้ศึกษาอยู่ไปอยู่ในสังกัดอีกคณะหนึ่งได้ต่อเมื่อได้ศึกษาในคณะ หรือวิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษา ปกติไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพัก ถูกสั่งพัก หรือถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต และต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕

๖๒.๒ การขอย้ายโอนสังกัดคณะ หรือวิทยาลัยให้นิสิตผู้ประสงค์จะขอย้ายโอนสังกัด แสดงความจำเป็นเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมเหตุผลประกอบยื่นต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ต้นสังกัด อย่างช้า ๑๕ วัน ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

ให้คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดอยู่ส่งคำขอย้ายโอนพร้อม ข้อคิดเห็นประกอบไปยังคณะ หรือวิทยาลัย ที่นิสิตขอย้ายโอนไปสังกัดเพื่อศึกษานั้น

การจะอนุมัติหรือไม่ ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการประจำคณะ หรือ คณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง เมื่อได้รับอนุมัติให้ย้ายโอนสังกัดแล้วต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่ มหาวิทยาลัยกำหนด

๖๒.๓ การย้ายโอนคณะ หรือวิทยาลัยต้องดำเนินการให้เสร็จก่อนการลงทะเบียน รายวิชาเว้นแต่อธิการบดีจะประกาศ หรือสั่งการเป็นอย่างอื่น

๖๒.๔ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่รับย้าย โอนมีอำนาจพิจารณาเทียบรายวิชา และหน่วยกิตที่นิสิตผู้นั้นได้ศึกษาไว้แล้วเพื่อกำหนดเงื่อนไขการศึกษา และจำนวนหน่วยกิตที่จะต้องศึกษาใหม่ในคณะ หรือวิทยาลัยที่รับย้ายโอน

ให้คณะ หรือวิทยาลัยที่รับย้ายโอนดำเนินการตามความในวรรคแรกให้เสร็จสิ้น และ แจ้งผลให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียนเรียนของภาคการศึกษานั้น ๆ

๖๒.๕ การนับระยะเวลาศึกษาตามข้อ ๕๖, ๕๘.๓ และข้อ ๖๔.๑ ให้นับระยะเวลา การศึกษาในคณะเดิมรวมด้วย

ข้อ ๖๓ สำหรับนิสิตที่ย้ายโอนคณะ หรือวิทยาลัยภายในมหาวิทยาลัยให้นำผลการศึกษารายวิชาต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาจากคณะ หรือวิทยาลัยเดิมมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสมด้วย แม้รายวิชาที่นิสิตผู้ ย้ายโอนคณะได้ศึกษาจะไม่ตรงกับหลักสูตรของคณะ หรือวิทยาลัยที่สังกัดใหม่ก็ตาม สำหรับนิสิตที่โอนคณะ หรือวิทยาลัยมาจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นให้ทำการประเมินผล เฉพาะรายวิชาที่ได้ศึกษาใน มหาวิทยาลัยนี้เท่านั้น

ในกรณีนิสิต ได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ต้นสังกัดให้ ลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ให้นำผลการศึกษาของรายวิชานั้น ๆ มาคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยด้วย

หมวด ๘ การสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๖๔ นิสิตผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๖๔.๑ สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท่าของเวลาการศึกษาตามหลักสูตร และมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

๖๔.๒ ผ่านการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน และการปฏิบัติศาสนกิจ หรือการปฏิบัติงานบริการสังคม หรือการฝึกประสบการณ์การฝึกสอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๖๔.๓ ไม่มีพันธุอื่นใดกับมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖๕ นิสิตที่จะได้รับปริญญาเกียรตินิยม ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๖๕.๑ เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

๖๕.๑.๑ สอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้น ๆ

๖๕.๑.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐

๖๕.๑.๓ ไม่มีรายวิชาใดสอบได้ระดับคะแนนต่ำกว่า C หรือได้สัญลักษณ์ U

๖๕.๑.๔ ไม่เคยเรียนซ้ำรายวิชาใด ๆ เพื่อปรับค่าระดับคะแนน

๖๕.๑.๕ ไม่มีประวัติในระเบียบการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่าง

ร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา

๖๕.๒ เกียรตินิยมอันดับสอง

๖๕.๒.๑ สอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้น ๆ

๖๕.๒.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕

๖๕.๒.๓ ไม่มีรายวิชาใดสอบได้ระดับคะแนนต่ำกว่า D หรือได้สัญลักษณ์ U

๖๕.๒.๔ ไม่เคยเรียนซ้ำรายวิชาใด ๆ เพื่อปรับค่าระดับคะแนน

๖๕.๒.๕ ไม่มีประวัติในระเบียบการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่าง

ร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา

ข้อ ๖๖ นิสิตที่โอนหรือเทียบโอนผลการศึกษาไม่มีสิทธิ์ได้รับปริญญาเกียรตินิยม

ข้อ ๖๗ นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย เพื่อขอสำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษาสุดท้ายที่นิสิตจะสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตร

ข้อ ๖๘ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย และผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและวัดผล เป็นผู้พิจารณาคำร้องของนิสิตเบื้องต้นแล้วเสนอต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณาเสนอ สภามหาวิทยาลัยอนุมัติปริญญา หรือปริญญาเกียรตินิยมต่อไป

ข้อ ๖๙ สภามหาวิทยาลัยจะพิจารณาอนุมัติปริญญาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๗๐ มหาวิทยาลัยจัดให้มีพิธีประสาทปริญญาปีละ ๑ ครั้ง ซึ่งจะประกาศกำหนดวันให้ทราบ เป็นปี ๆ ไป

~ ๑๔ ~

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๗๑ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีก่อนปีการศึกษา ๒๕๖๑ ยังคงปฏิบัติตาม
ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อบังคับ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐
และข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓)
พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

(พระธรรมปัญญาบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง อนุมัติเปิดสอนหลักสูตร
พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๕)

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง อนุมัติหลักสูตรและเปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕) คณะพุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เพื่อให้การบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความ
เรียบร้อยมีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๖) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๖
พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

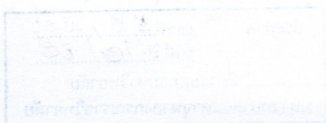
“สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรและเปิดสอนหลักสูตร
พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕) คณะพุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”

ทั้งนี้ ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(พระพรหมวชิราธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย
ที่ ๔๓ / ๒๕๖๔
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาศาสนา

เพื่อให้การจัดการศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนา (หลักสูตรปรับปรุงปี พ.ศ. ๒๕๖๔) ภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งให้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการประเมินและพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนา (หลักสูตรปรับปรุงปี พ.ศ.๒๕๖๔) ภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย:-

๑. พระราชปรีดีมินี, รศ. ดร.	ประธานกรรมการ
๒. พระเมธีวราญาณ, ผศ. ดร.	รองประธาน
๓. รศ. ดร.ณัฏฐ์ ศรีดี	รองประธาน
๔. พระครูวินัยธรสมุทฺธ ถาวรธมโม, ผศ. ดร.	กรรมการ
๕. พระโสภณวชิราภรณ์	กรรมการ
๖. พระศรีรัตโนบล, ผศ. ดร.	กรรมการ
๗. ผศ. ดร.คงสุภฎ์ แพงทรัพย์	กรรมการ
๘. ผศ. ดร.วรยุทธ์ ศรีวรกุล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๙. ผศ. ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๐. พระมหาชวัญชัย กิตติเมธี, ดร.	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการชุดนี้ มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑. ดำเนินการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนา ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สภาพเศรษฐกิจ สังคมและนโยบายของมหาวิทยาลัย

๒. นำเสนอผลการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(พระราชปรีดีทิวี, ศ. ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย
ที่ ๔๕ / ๒๕๖๔
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญา

เพื่อให้การจัดการศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุงปี พ.ศ. ๒๕๖๔) ภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการประเมินและพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุงปี พ.ศ. ๒๕๖๔) ภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย:-

๑. พระราชปรีดีธำมณี, รศ. ดร.	ประธานกรรมการ
๒. พระเมธีวราญาณ, ผศ. ดร.	รองประธาน
๓. รศ. ดร.ณัฏฐ์ ศรีดี	รองประธาน
๔. พระศรีศาสนบัณฑิต, ผศ.	กรรมการ
๕. พระมหามงคลกานต์ จิตธมโม, ผศ. ดร.	กรรมการ
๖. พระมหาจรรยา กิตติปโย, ดร.	กรรมการ
๗. ผศ. ดร.สมบุญ วัฒนนะ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๘. รศ. ดร.ประเวศ อินทอู่ปาน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๙. รศ. ดร.กฤต ศรียะอาจ	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการชุดนี้ มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑. ดำเนินการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สภาพเศรษฐกิจ สังคมและนโยบายของมหาวิทยาลัย

๒. นำเสนอผลการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(พระราชปรีดีธำ, ศ. ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ที่ ๑๓๑๕ / ๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา
และ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนา

เพื่อให้การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา และหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนา ภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ และนโยบายของมหาวิทยาลัย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) และ(๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งให้บุคคลผู้มีรายนามต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา และหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนา ประกอบด้วย

๑. พระศรีศาสนบัณฑิต, ผศ.	ประธานอนุกรรมการ
๒. พระศรีรัตโนบล, ผศ. ดร.	รองประธานอนุกรรมการ
๓. พระครูปริยัติธรรมวงศ์, รศ. ดร.	อนุกรรมการ
๔. พระครูวินัยธรสมุทร ถาวรธมโม, ผศ. ดร.	อนุกรรมการ
๕. พระมหามงคลกานต์ จิตธมโม, ผศ. ดร.	อนุกรรมการ
๖. พระมหาปพน กตสาโร, ผศ. ดร.	อนุกรรมการ
๗. พระครูปลัดสุวัฒนพุทธคุณ, ดร.	อนุกรรมการ
๘. พระครูประโชติกิจโกศล, ดร.	อนุกรรมการ
๙. พระมหาศุภวัฒน์ ชูติมนโต, ดร.	อนุกรรมการ
๑๐. พระมหาจรรยา กิตติปโย, ดร.	อนุกรรมการ
๑๑. พระสุภาพร เตชธโร, ดร.	อนุกรรมการ
๑๒. พระปลัดวุฒิพงษ์ กิตติวณโณ, ดร.	อนุกรรมการ
๑๓. พระมหาติลกรัศมี จิตจาโร	อนุกรรมการ
๑๔. พระปลัดภูริวิศิษฐ์ สยณโต	อนุกรรมการ
๑๕. พระอธิวัฒน์ รตนวณโณ	อนุกรรมการ
๑๖. รศ. ดร.กฤต ศรียะอาจ	อนุกรรมการ
๑๗. ผศ. ดร.คงสฤษฏ์ แพงทรัพย์	อนุกรรมการ
๑๘. ผศ. ดร.เอื้อง ปั่นหนั่งเพ็ชร	อนุกรรมการ

๑๙. ดร.อิทธิเทพ ผาথা	อนุกรรมการ
๒๐. ดร.นคร จันทราช	อนุกรรมการ
๒๑. ดร.จิตต์ นิลวิเชียร	อนุกรรมการ
๒๒. ดร.ภูวเดช สิ้นทับศาล	อนุกรรมการ
๒๓. ผศ.ปัญญา กันภัย	อนุกรรมการ
๒๔. ผศ.ชินิศร์ ชูเลื่อน	อนุกรรมการ
๒๕. พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี, ดร.	อนุกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการชุดนี้ มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑. พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา และหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนา
๒. ดำเนินการวิพากษ์หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา และหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนา
๓. นำเสนอร่างหลักสูตรต่อคณะกรรมการประเมินและพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(พระธรรมวัชรบัณฑิต, ศ. ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ฉ

ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตร

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร

(๑) พระศรีศาสนบัณฑิต (สุทัศน์) ติสสรวาที นักการเรียน)

๑. ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ / ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา
สังกัด ภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์

๒. ประวัติการศึกษา

๒.๑ คุณวุฒิทางธรรม เปรียญธรรม ๙ ประโยค พ.ศ. ๒๕๓๔

๒.๒ คุณวุฒิทางโลก การศึกษาระดับอุดมศึกษา (เรียงจากวุฒิสูงสุดตามลำดับ)

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.ม.(ปรัชญา)	๒๕๓๖	มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.บ.(ปรัชญา)	๒๕๔๐	มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. คำสั่งแต่งตั้งบุคลากรมหาวิทยาลัย

-คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ ๔๐๒/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๔๙

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	๑๐๔ ๓๐๖ ปรัชญาพุทธเถรวาท ๓ (๓-๐-๖)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	๑๐๔ ๔๑๗ ศึกษาอิสระทางปรัชญา ๓ (๓-๐-๖)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	๑๐๓ ๔๐๕ พระพุทธศาสนากับแนวคิดใหม่ทางศาสนา ๒ (๒-๐-๔)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	๑๐๔ ๓๒๗ ญาณวิทยา ๓ (๓-๐-๖)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ผลงานทางวิชาการ

๕.๑ บทความทางวิชาการ

พระศรีศาสนบัณฑิต (สุทัศน์ ติสสรวาที). "การศึกษาเปรียบเทียบหน้าที่นักปกครองในจักรวรรดิพุทธในพระพุทธศาสนาเถรวาทกับคัมภีร์หลุนอวีในศาสนาขงจื้อ". วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร.ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๔: ๘๑ - ๙๒.

๕.๒ หนังสือ

พระศรีศาสนบัณฑิต (สุทัศน์ ติสสรวาที). **ปรัชญาเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ, ๒๕๖๔. จำนวน ๒๓๗ หน้า

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร

(๒) รศ.ดร.กฤต ศรียะอาจ

๑. ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์/ อาจารย์ เลขที่ ๐๒๓๑๐๑๗

สังกัด ภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

๒.๑ คุณวุฒิทางธรรม นักรธรรมชั้นเอก, เปรียญธรรม ๔ ประโยค พ.ศ. ๒๕๓๒

๒.๒ คุณวุฒิทางโลก การศึกษาระดับอุดมศึกษา (เรียงจากวุฒิสูงสุดตามลำดับ)

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
- พธ.ด. (ปรัชญา)	๒๕๖๑	มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พธ.ม. (ปรัชญา)	๒๕๔๓	มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พธ.บ. (ปรัชญา)	๒๕๓๗	มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. คำสั่งแต่งตั้งบุคลากรมหาวิทยาลัย

- คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ ๓๑๑/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๘

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	๐๐๐ ๑๐๘ ปรัชญาเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔) คณะพุทธศาสตร์ มจร.
๒	๑๐๔ ๓๒๗ ญาณวิทยา	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ มจร.
๓	๑๐๔ ๔๑๖ สัมมนาปัญหาปรัชญา	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ มจร.
๔	๑๐๔ ๔๑๗ ศึกษาอิสระทางปรัชญา	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ มจร.
๕	๑๐๔ ๔๒๑ ปรัชญาไทย	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ มจร.
๖	๑๐๓ ๓๑๓ ศาสนาเต๋ากับขงจื้อ	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ มจร.
๗	๑๐๓ ๔๐๔ พุทธศาสนากับขงจื้อ	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ มจร.
๘	๑๐๓ ๔๑๖ สัมมนาศาสนา	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ มจร.

๔.๒ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	๖๐๕ ๑๐๙ สัมมนาศาสนาเปรียบเทียบ	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ มจร.
๒	๖๐๕ ๓๐๘ เปรียบเทียบหลักจริยธรรมในศาสนา	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ มจร.

๔.๓ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	๘๑๕ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์ขั้นสูง ๓ (๓-๐-๖)	คณะพุทธศาสตร์ มจร.
๒	๘๑๕ ๓๑๓ ศาสนากับวิทยาการโลกยุคใหม่ ๓ (๓-๐-๖)	คณะพุทธศาสตร์ มจร.

๖. ผลงานวิชาการ ๕ ปีย้อนหลัง

๕.๑ บทความวิจัย

ผศ.ดร.กฤต ศรียะอาจ, ผศ.ดร.ณัฏธีร์ ศรีดี, พระศรีรัตโนบล, ดร. “การศึกษาวิเคราะห์หลักพุทธจริยศาสตร์กับการประกอบอาชีพในสมัยพุทธกาล”. บทความวิชาการ. ใน วารสาร มหาจุฬาริชาการ. ปีที่ ๖ ฉบับพิเศษ เนื่องในงานพิธีประสาทปริญญา ประจำปี ๒๕๖๒. (TCI ๑). ISSN : ๒๔๐๘-๑๐๗๘. กองวิชาการ สำนักงานอธิการบดี: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๒: ๑ - ๑๑.

๕.๒ บทความวิชาการ

กฤต ศรียะอาจ. "การศึกษาเปรียบเทียบหน้าที่นักปกครองในจักรวรรดิสุตรในพระพุทธศาสนาเถรวาทกับคัมภีร์หลุนอวีในศาสนาขงจื้อ". วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร.ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๔: ๘๑ - ๙๒.

กฤต ศรียะอาจ, ผศ. “ศึกษวิเคราะห์แนวคิดเรื่องตรีภาวะสัมพันธ์ในปรัชญาของคานธี”. บทความวิชาการ. ในวารสารมหาจุฬาริชาการ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม - ธันวาคม. ISSN: ๒๔๐๘-๑๐๗๘. กองวิชาการ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑: ๕๓-๖๒.

๕.๓ หนังสือ

กฤต ศรียะอาจ, ผศ.. ปรัชญาศาสนา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๓. (จำนวน ๓๑๓ หน้า).

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร

(๓) พระครูวินัยธรสมุทร ถาวรธมโม (ทาทอง)

๑. ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์/ อาจารย์ เลขที่ ๐๒๓๑๐๐๕
สังกัด ภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

๒.๑ คุณวุฒิทางธรรม นักธรรมชั้นเอก พ.ศ. ๒๕๒๔

๒.๒ คุณวุฒิทางโลก การศึกษาระดับอุดมศึกษา (เรียงจากวุฒิสูงสุดตามลำดับ)

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
- Ph.D. (Philosophy)	๒๕๔๕	- Maghat University India
- พธ.ม. (ปรัชญา)	๒๕๓๙	- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ
- พธ.บ. (สังคมศึกษา)	๒๕๓๓	- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ

๓. คำสั่งแต่งตั้งบุคลากรมหาวิทยาลัย

- คำสั่งมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ ๙๗/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๑ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ มีผลตั้งแต่วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๔๖ บรรจุเป็นบุคลากร ตำแหน่งวิชาการเมื่อ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๒

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	๑๐๔ ๓๐๙ ปรัชญาอินเดียสมัยโบราณ	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๒	๑๐๔ ๔๑๔ ปรัชญาอินเดียร่วมสมัย	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๓	๑๐๓ ๓๐๑ พระพุทธศาสนากับศาสนาพราหมณ์-ฮินดู	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๔	๑๐๓ ๔๒๙ ศาสนากับคนรุ่นใหม่	๓ (๓-๐-๖) คณะมนุษยศาสตร์ ม จ ร
๕	๑๐๓ ๔๑๕ ศาสนาโบราณ	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๖	๑๐๓ ๔๑๘ ศาสนาในจีน เกาหลี และญี่ปุ่น	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๗	๑๐๓ ๓๓๖ ศาสนากับปรัชญา	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร

๔.๒ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	๖๐๕ ๑๐๙ สัมมนาศาสนาเปรียบเทียบ	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๒	๖๐๐ ๒๐๖ สัมมนาวิทยานิพนธ์	(๓) (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร

๕. ผลงานวิชาการ ๕ ปีย้อนหลัง

๕.๑ บทความวิชาการ

พระครูวินัยธรสมุทร ถาวรธมโม, ผศ.ดร. "ศึกษาเปรียบเทียบหน้าที่ของผู้ปกครองในพระพุทธศาสนา
เถรวาทกับศาสนาขงจื้อ". วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร.ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑
มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๔ (TCI ฐาน ๒), หน้า ๗๐-๘๐.

_____. "มนต์ศน์เรื่องสิทธิเสรีภาพในพระพุทธศาสนาเถรวาท". วารสาร มจร พุทธศาสตร์
ปริทรรศน์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๔, (TCI ฐาน ๒), หน้า ๘๐-๙๖.

_____. "ศึกษาการปฏิบัติตนตามหลักศีล ๕ ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนวิถีพุทธใน
จังหวัดสุรินทร์". บทความวิชาการ. ใน วารสาร มหาคุหาวิชาการ. ปีที่ ๖ ฉบับพิเศษ เนื่อง
ในงานพิธีประสาทปริญญา ประจำปี ๒๕๖๒. (TCI ๑). ISSN : ๒๔๐๘- ๑๐๗๘. กองวิชาการ
สำนักงานอธิการบดี: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๒: ๓๙ -๕๐.

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร

(๔) พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี (เหมประไพ)

๑. ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์/ อาจารย์ เลขที่ ๐๒๓๑๐๑๖

สังกัด ภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

๒.๑ คุณวุฒิทางธรรม เปรียญธรรม ๙ ประโยค พ.ศ. ๒๕๕๐

๒.๒ คุณวุฒิทางโลก การศึกษาระดับอุดมศึกษา (เรียงจากวุฒิสูงสุดตามลำดับ)

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
- พธ.ด. (ปริญญา)	๒๕๕๗	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พธ.ม. (ปริญญา)	๒๕๔๘	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พธ.บ. (ปริญญา)	๒๕๔๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. คำสั่งแต่งตั้งบุคลากรมหาวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ ๒๑๐/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผลตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	๑๐๓ ๔๓๐ ศาสนากับสถานภาพของสตรี	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๒	๑๐๓ ๓๐๗ พระพุทธศาสนากับแนวคิดใหม่ทางศาสนา	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๓	๑๐๓ ๓๐๗ พระพุทธศาสนามหายาน	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๔	๑๐๓ ๔๑๑ แนวคิดใหม่ทางศาสนา	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๕	๑๐๓ ๓๑๙ ภาษาศาสนา	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๖	๑๐๓ ๔๑๖ พระพุทธศาสนากับศาสนาพราหมณ์ฮินดู	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๗	๑๐๔ ๔๑๕ ปรัชญาเปรียบเทียบ	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๘	๑๐๔ ๔๒๕ ปรัชญาวิเคราะห์	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๙	๑๐๔ ๔๒๓ จริยศาสตร์ประยุกต์	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร

๔.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	๖๐๕ ๑๐๖ เปรียบเทียบความจริงสูงสุดในศาสนา ๓ (๓-๐-๖)	คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๒	๖๐๕ ๒๐๗ เปรียบเทียบทฤษฎีความรู้ในศาสนา ๓ (๓-๐-๖)	คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๓	๘๐๕ ๓๑๓ สัมมนาปัญหาปรัชญาศาสนา ๓ (๓-๐-๖)	บัณฑิตวิทยาลัย ม จ ร

๔.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	๘๐๕ ๓๑๓ ศาสนากับวิทยาการโลกยุคใหม่ ๓ (๓-๐-๖)	คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๒	๘๑๕ ๑๐๗ หลักการเสวนาทางศาสนา ๓ (๓-๐-๖)	คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๓	๘๑๕ ๓๑๐ ศาสนากับการพัฒนาสังคม ๓ (๓-๐-๖)	คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๔	๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๑ ๓ (๓-๐-๖)	คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๕	๑๐๒ ๓๐๖ การใช้ภาษาบาลี ๒ ๓ (๓-๐-๖)	คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร

๕. ผลงานทางวิชาการ

๕.๑ บทความวิจัย

พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี,ดร. “พุทธจริยธรรมกับแนวทางการแก้ปัญหาการอุ้มบุญในสังคมไทย”. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๖๒ (TCI ฐาน ๑). หน้า ๕๗๐-๕๘๔.

พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี,ดร. “อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมในการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จังหวัดแม่ฮ่องสอน”. วารสาร. วารสารพุทธมัตถ์ ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวูธวิกลิตาราม ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๓) (TCI ฐาน ๑). หน้า ๑-๑๔.

๕.๒ บทความทางวิชาการ

พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี,ดร. “เงินกับคุณค่าทางจริยะ : กรณีพระภิกษุจับเงิน”. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๑) (TCI ฐาน ๑), หน้า ๑-๑๕.

พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี,ดร. “การบูรณาการหลักธรรมมาภิบาลเพื่อชีวิตที่ดีในสังคมไทยสมัยปัจจุบัน”. วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๒), (TCI ฐาน ๒), หน้า ๒๖๗-๒๘๔.

พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี,ดร. “แนวคิดเจตจำนงเสรีของฌองปอลซาร์ตร์กับบุคคลในฐานะสามมีและภรรยาในพุทธปรัชญาเถรวาท”. วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๒), (TCI ฐาน ๒), หน้า ๖๑๓-๖๒๒.

พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี,ดร. “บทสนทนาเรื่องความดีตามทรรศนะพระพุทธศาสนาเถรวาท”. วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - เมษายน ๒๕๖๓), (TCI ฐาน ๒), หน้า ๑๔๙-๑๖๐.

- พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี,ดร. “ทหารกับรูปแบบการสร้างความสงบในทัศนะพุทธปรัชญาเถรวาท”. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๓), (TCI ฐาน ๒), หน้า ๓๓-๔๓.
- พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี,ดร. “พระพุทธศาสนากับปัญหาความรุนแรง: กรณีศึกษาจักกวัตติสูตร”. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๓), (TCI ฐาน ๒), หน้า ๔๐๙-๔๒๓.
- พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี,ดร. “การอธิบายหลักการแรกของธาเลสกับการอธิบายต้นหาของพุทธปรัชญา: ความเหมือนและความต่างในมิติวัฒนธรรมการแสวงหาความรู้”. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์. ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๔), (TCI ฐาน ๒), หน้า ๑๓-๒๗.
- พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี,ดร. "มโนทัศน์เรื่องสิทธิเสรีภาพในพระพุทธศาสนาเถรวาท". วารสาร มจร พุทธศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๔, (TCI ฐาน ๒), หน้า ๘๐-๘๖.
- พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี,ดร. “การอธิบายความจริงปรมาณูผ่านภาษาในพระพุทธศาสนาเถรวาท”. วารสารพุทธศาสนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปีที่ ๒๘ ฉบับที่ ๑ มกราคม-เมษายน ๒๕๖๔, (TCI ฐาน ๒), หน้า ๑๐๙-๑๓๓.

๕.๓ หนังสือ

- พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี (เหมประไพ). **ปัญหาปรัชญา**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิหยุดธรรม. ๒๕๖๔. (จำนวน ๒๗๐ หน้า)
- พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี (เหมประไพ). **ปรัชญาวิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิหยุดธรรม. ๒๕๖๔.(จำนวน ๓๖๕ หน้า)

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร

(๕) พระมหาจรรยา กิตติปัญโญ (ฤทธิพิศ)

๑. ตำแหน่ง อาจารย์ เลขที่ ๐๒๓๑๐๐๖
สังกัด ภาควิชาศาสนาและปรัชญา

๒. ประวัติการศึกษา

๒.๑ คุณวุฒิทางธรรม เปรียญธรรม ๙ ประโยค พ.ศ. ๒๕๔๕

๒.๒ คุณวุฒิทางโลก การศึกษาระดับอุดมศึกษา (เรียงจากวุฒิสูงสุดตามลำดับ)

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
- Ph.D. (Philosophy)	๒๕๕๘	University of Madras, India
- M.A. (Philosophy)	๒๕๕๒	University of Mysore, India
- พธ.บ. (ปรัชญา)	๒๕๓๘	มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. คำสั่งแต่งตั้งบุคลากรมหาวิทยาลัย

- คำสั่งมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ ๑๑๑๕/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๑ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	๑๐๔ ๓๐๖ ปรัชญาพุทธเถรวาท	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๒	๑๐๔ ๓๐๓ พุทธปรัชญากับสิ่งแวดล้อม	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๓	๑๐๔ ๔๐๔ พุทธปรัชญากับการบริหารจัดการ	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๔	๑๐๔ ๓๐๗ ปรัชญาพุทธมหายาน	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๕	๑๐๔ ๔๑๖ สัมมนาปัญหาปรัชญา	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๖	๑๐๓ ๒๐๒ Buddhism and Christianity	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๗	๑๐๓ ๓๒๑ Religions and Peace	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๘	๑๐๔ ๔๑๔ Contemporary Indian Philosophy	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๙	๑๐๓ ๔๑๗ Independent Study on Religion	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร
๑๐	๑๐๔ ๓๐๘ Metaphysics	๓ (๓-๐-๖) คณะพุทธศาสตร์ ม จ ร

๔.๒ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์ ๓ (๓-๐-๖)	คณะพุทธศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มจร.
๒	๖๐๕ ๑๐๙ สัมมนาศาสนาเปรียบเทียบ ๓ (๓-๐-๖)	คณะพุทธศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มจร.

๔.๓ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	๘๑๕ ๑๗๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์ขั้นสูง ๓ (๓-๐-๖)	คณะพุทธศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มจร.
๒	๘๑๓ ๓๗๕ สัมมนาปัญหาศาสนาในปัจจุบัน ๓ (๓-๐-๖)	คณะพุทธศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มจร.
๓	๘๑๖ ๑๐๒ พุทธปรัชญาในพระไตรปิฎก ๓ (๓-๐-๖)	คณะพุทธศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มจร.

๕. ผลงานวิชาการ ๕ ปีย้อนหลัง

๕.๑ บทความวิจัย

Phramaha Jaroon Ritthithit./ Phra Sombat Sukprasert “The Analytical Study of Belief in Isan Community Forest Conservation”. **Journal of Psychology and Education** Volume 58 No. 3 (18November 2020), pp. 4199- 4204. ISSN:00333077
<http://psychologyandeducation.net/pae/index.php/pae/article/view/4657>.

๕.๒ บทความวิชาการ/วิจัย

Phramaha Jaroon Ritthithit. “AN ANALYSIS A BELIEFS IN COMMUNITY FOREST CONSERVATION OF NORTHEAST (I-SAN) PERSON” | **Journal of Graduate MCU Khonkaen Campus (tci-thaijo.org)** Vol. 7 No. 2 (2020): April - June 2020

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร

(๖) พระจาดรงค์ อาจารย์สุโก (ชูศรี)

๑. ตำแหน่ง อาจารย์ เลขที่ ๐๒๓๑๐๐๑

สังกัด ภาควิชาปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

๒.๑ คุณวุฒิทางธรรม ประโยค ๑-๒ ประโยค พ.ศ.๒๕๔๐

๒.๒ คุณวุฒิทางโลก การศึกษาระดับอุดมศึกษา (เรียงจากวุฒิสูงสุดตามลำดับ)

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.ด. (ปรัชญา)	๒๕๕๗	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม. (ปรัชญา)	๒๕๕๓	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.บ. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)	๒๕๕๐	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. คำสั่งแต่งตั้งบุคลากรมหาวิทยาลัย

บันทึกข้อความ ที่ อว ๘๐๐๐.๑/๒๑๕ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๕ มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๖ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาตรี (๒๕๖๔)

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	PH2002-62 : ปรัชญาตะวันออก	๓ (๓-๐-๖) คณะศาสนาและปรัชญา มจร
๒	PH2013-59 : อภิปรัชญา	๓ (๓-๐-๖) คณะศาสนาและปรัชญา มจร
๓	PH1025-59 : รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	๓ (๓-๐-๖) คณะศาสนาและปรัชญา มจร
๔	PH2014-59 : ญาณวิทยา	๓ (๓-๐-๖) คณะศาสนาและปรัชญา มจร
๕	PH2027-59 : ปรัชญาเปรียบเทียบ	๓ (๓-๐-๖) คณะศาสนาและปรัชญา มจร
๖	GE2001-63 : แนวคิดทางปรัชญาและวิทยาศาสตร์	๓ (๓-๐-๖) คณะศาสนาและปรัชญา มจร
๗	GE2001-63 : แนวคิดทางปรัชญาและวิทยาศาสตร์	๓ (๓-๐-๖) คณะศาสนาและปรัชญา มจร

๕. ผลงานวิชาการ

๕.๑ บทความวิจัย

พระมหาดวงเด่น จิตญาโณ, พระจาดรงค์ อาจารย์สุโก, พระณัด วฑฒโน, สุมาลัย กาญจนะ. “ปรัชญา ความขัดแย้ง”. บทความวิจัย. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มีนาคม ๒๕๖๑), หน้า ๒๘๔-๒๙๒. TCI กลุ่ม ๑

<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/journal-peace/article/view/107984>

๕.๒ บทความวิชาการ

พระมหาสุรารุช โพธิ์ศรีขาม, พระจาดุรงค์ ชูศรี. “ความหลากหลายด้านสถาปัตยกรรมในยุคสุโขทัย: เจดีย์ทรงระฆังและทรงพุ่มข้าวบิณฑ์, ธรรมธารา”. **บทความวิชาการ**. วารสารวิชาการทางพระพุทธศาสนา ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๑ (ฉบับรวมที่ ๑๔) ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (2022): (ฉบับรวมที่ 14) มกราคม - มิถุนายน : ๑๕๗-๒๑๒. (TCI ฐาน ๒)

พระมหาสุรารุช โพธิ์ศรีขาม, พระจาดุรงค์ ชูศรี, พระปลัดบุญช่วย ฐิตจิตโต (ยังสามารรถ). “การปฏิเสธอัฐดาของพระพุทธเจ้าในพระไตรปิฎก”. **บทความวิชาการ**. วารสาร มจร พุทธศาสตร์ปริทรรศน์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๔) : ๑๑๘-๑๓๖. (TCI ฐาน ๒)

พระจาดุรงค์ อาจารย์สุโก. “คุณวิทยา : คุณค่าคืออะไร? วาทกรรมว่าด้วยความจริง ความดีและความงาม”. **บทความวิชาการ**. วารสารชัยภูมิปริทรรศน์ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓ (กันยายน - ธันวาคม ๒๕๖๔): ๓๑-๓๗.

_____. “วิเคราะห์ปรากฏการณ์วิทยาของฮุสเสิร์ล”. **บทความวิชาการ**. วารสารวิจัยธรรมศึกษา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวูธวิสิฐาราม ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๓), หน้า ๑-๙. TCI กลุ่ม ๒

<https://www.awut.org/ojs/index.php/dsr/article/view/22>

_____. “สุนทรียศาสตร์อุโบสถวัดร่องขุน”. **บทความวิชาการ**. วารสารสังคมศึกษา มจร สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๓), หน้า ๓๙ -๕๐.

<http://ojs.mbu.ac.th/index.php/josmbu/article/view/683>

_____. “การทำความเข้าใจความทุกข์โดยการทำความเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์”. **บทความวิชาการ**. วารสารพุทธมคค์ ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวูธวิสิฐาราม ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๒), หน้า ๒๐-๓๐. TCI กลุ่ม ๒

<https://so01.tci-thaijo.org/index.php/bdm/article/view/233569>

_____. “เรื่องไร้สาระในคัมภีร์พระพุทธศาสนา”. **บทความวิชาการ**. วารสารวิจัยธรรมศึกษา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวูธวิสิฐาราม ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๒), หน้า ๑-๗. TCI กลุ่ม ๒

<https://www.awut.org/ojs/index.php/dsr/article/view/7>

_____. “การอ้างสิทธิในการฆ่าตัวตายกับหลักกรรมในพระพุทธศาสนา”. **บทความวิชาการ**. วารสารชัยภูมิปริทรรศน์ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๒), หน้า ๑๖-๒๙.

<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jcr/article/view/246259>

_____. “การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีเมตตาโดยการคบคนดี”. **บทความวิชาการ**. วารสารพุทธมคค์ ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวูธวิสิฐาราม ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๒), หน้า ๒๗-๓๗. TCI กลุ่ม ๒

<https://so01.tci-thaijo.org/index.php/bdm/article/view/187402>

_____. “ข้อยืนยันสาระสำคัญของอภิปรัชญาเซน”. **บทความวิชาการ**. วารสารวิจัยธรรมศึกษา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวูธวิสิฐาราม ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน

๒๕๖๒), หน้า ๑-๘. TCI กลุ่ม ๒

<https://www.awut.org/ojs/index.php/dsr/article/view/17>

_____. “การเข้าใจชีวิตบนพื้นฐานแนวคิดเรื่องธาตุ ๑๘”. **บทความวิชาการ**. วารสารพุทธมัตต์
ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-
ธันวาคม ๒๕๖๑), หน้า ๓๒-๓๘. TCI กลุ่ม ๒

<https://so01.tci-thaijo.org/index.php/bdm/article/view/179650>

_____. “ธรรมชาติความแตกแยกของมนุษย์บนรากฐานแนวคิดเรื่องธาตุ”. **บทความวิชาการ**.
วารสารบัณฑิตสาเกตปริทรรศน์. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๑), หน้า ๘๙
- ๙๘. TCI กลุ่ม ๒

<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/saketreview/article/view/248007>

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร

(๗) ดร.ธนธิป ฮาดเนาลี

๑. ตำแหน่ง อาจารย์ เลขที่ ๐๒๓๑๐๐๓

สังกัด ภาควิชาปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

๒.๑ คุณวุฒิทางธรรม ๗ ประโยค พ.ศ.๒๕๔๕

๒.๒ คุณวุฒิทางโลก การศึกษาระดับอุดมศึกษา (เรียงจากวุฒิสูงสุดตามลำดับ)

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
Ph.D. (Philosophy)	๒๕๖๐	University of Madras, India
พธ.ม. (ปรัชญา)	๒๕๕๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.บ. (ปรัชญา)	๒๕๔๗	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. คำสั่งแต่งตั้งบุคลากรมหาวิทยาลัย

บันทึกข้อความ ที่ อว ๘๐๐๐.๑/๒๑๕ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๕ มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๖ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาตรี

วิชา	มหาวิทยาลัย
2018- Current : Responsible subjects: 1) Basic Pali I, II 2) Suttanta Pitaka Studies 3) Buddha's Life Studies 4) Buddhism and Sciences 5) Buddhism in Mekong Basin 6) Common Buddhist Text Studies 7) Fundamentals of Philosophy 8) Cross-Cultural Languages and Communications 9) Traditions and Rituals of Buddhist Schools	: Regular Lecturer -International Buddhist Studies College (IBSC) Mahachulalongkornrajavidyalaya University
2017-2019 : Responsible subjects: 1) Religion	: Special Lecturer -Department of Philosophy and Religion, Faculty of Buddhism,

2) Brahmanism – Hinduism 3) Religion and Peace 4) Islamism (Studies) 5) Buddhism and Brahmanism – Hinduism 6) Religious Dialogue 7) Comparative Religion Studies 8) Independent Study of Religions	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
--	--

๕. ผลงานวิชาการ

๕.๑ บทความวิชาการ

Phramaha Dhanardhip Hardnaulee. “ Social Welfare Programs for Elderly People and Women in Thailand”. **Academic Paper**. No. AJRC2021/48 Asia Pacific Journal of Religions and Cultures, MCU, Nakhon Pathom, Thailand. Vol 6 No 1 (January – June 2022). (TCI Group 2)

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLO)
กับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF)
และผลลัพธ์ผู้เรียนตามมาตรฐานอุดมศึกษา (DOE)

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา
ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLO)
กับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF)
และผลลัพธ์ผู้เรียนตามมาตรฐานอุดมศึกษา (DOE)

วัตถุประสงค์หลักสูตร - PLOs	TQF					DOE (Desired Outcomes of Education)		
	๑. ด้านคุณธรรม	๒. ด้านความรู้	๓. ด้านทักษะทางปัญญา	๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์	๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร	ผู้เรียนรู้ (Learner)	ผู้ร่วมสร้างสังคมนวัตกรรม(Co - Creator)	พลเมืองที่เข้มแข็ง(Active Citizen)
๑. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในศาสนาและปรัชญา สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์งานวิชาการด้านปรัชญาได้อย่างแหลมคม และเข้าใจลึกซึ้งในศาสนาทั้งในด้านประวัติความเป็นมาและหลักคำสอน								
๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจหลักการและทฤษฎีทางศาสนาและปรัชญา	๒.๑.๑	๒.๒.๑		๒.๔.๑	๒.๕.๑	/		
๑.๒ สามารถวิเคราะห์และวิพากษ์ปัญหาทางสังคมโดยวิธีการทางปรัชญาได้	๒.๑.๒	๒.๒.๒		๒.๔.๓	๒.๕.๓	/	/	
๑.๓ สามารถประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือทางศาสนาและปรัชญา	๑.๑.๓ ๒.๑.๒	๒.๒.๓		๒.๔.๒	๒.๕.๑ ๒.๕.๓	/	/	
๒. เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถนำหลักปรัชญาและศาสนาไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับศาสตร์สมัยใหม่ ในการพัฒนาชีวิตและสังคม								
๒.๑ สามารถคิดเป็นเหตุเป็นผล และคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ	๑.๑.๓	๒.๒.๑	๒.๓.๑	๒.๔.๓	๒.๕.๑ ๒.๕.๓	/	/	
๒.๒ สามารถสังเคราะห์ แปลความหมาย และสรุปประเด็นจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	๒.๑.๒	๒.๒.๑	๒.๓.๒	๒.๔.๒	๒.๕.๑ ๒.๕.๓	/	/	
๒.๓ สามารถบูรณาการความรู้ทางศาสนาและปรัชญาเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างเหมาะสม และสร้างสรรค์	๑.๑.๒ ๒.๑.๒	๒.๒.๒	๒.๓.๓	๒.๔.๑ ๒.๔.๓	๒.๕.๑ ๒.๕.๒ ๒.๕.๓		/	/
๓. เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำสังคมด้านจิตใจและปัญญา								

วัตถุประสงค์หลักสูตร - PLOs	TQF					DOE (Desired Outcomes of Education)		
	๑. ด้านคุณธรรม	๒. ด้านความรู้	๓. ด้านทักษะทางปัญญา	๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์	๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร	ผู้เรียนรู้ (Learner)	ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม(Co – Creator)	พลเมืองที่เข้มแข็ง(Active Citizen)
๓.๑ มีความซื่อสัตย์และสุจริต	๒.๑.๑			๒.๔.๑				/
๓.๒ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	๒.๑.๒			๒.๔.๒				/
๓.๓ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ และพระพุทธศาสนา	๒.๑.๓			๒.๔.๓	๒.๕.๓			/

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) (ตามที่ระบุในหมวดที่ ๔ ข้อ ๒)

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป และวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา

๑.๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- ๑.๑.๑ มีศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา
- ๑.๑.๒ มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม
- ๑.๑.๓ เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

๑.๒ ด้านความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- ๑.๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา
- ๑.๒.๒ ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล
- ๑.๒.๓ สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

ต่อเนื่อง

๑.๓ ด้านทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- ๑.๓.๑ สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน

- ๑.๓.๒ สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล
- ๑.๓.๓ สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

๑.๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- ๑.๔.๑ สามารถทำงานเป็นทีมทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม
- ๑.๔.๒ มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
- ๑.๔.๓ รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๑.๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ๑.๕.๑ ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้
- ๑.๕.๒ ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน
- ๑.๕.๓ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน

๒.๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- ๒.๑.๑ มีความซื่อสัตย์และสุจริต
- ๒.๑.๒ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- ๒.๑.๓ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ และพระพุทธศาสนา

๒.๒ ด้านความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- ๒.๒.๑ มีความรู้และความเข้าใจหลักการและทฤษฎีทางศาสนาและปรัชญา
- ๒.๒.๒ สามารถวิเคราะห์ปัญหาทางสังคมโดยวิธีการทางศาสนาและปรัชญา
- ๒.๒.๓ สามารถประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือทางศาสนาและปรัชญา

๒.๓ ด้านทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- ๒.๓.๑ สามารถคิดเป็นเหตุเป็นผล และคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ
- ๒.๓.๒ สามารถสังเคราะห์ แปลความหมาย และสรุปประเด็นจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย

หลากหลาย

๒.๓.๓ สามารถบูรณาการความรู้ทางศาสนาและปรัชญาเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างเหมาะสม และสร้างสรรค์

๒.๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- ๒.๔.๑ มีภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
- ๒.๔.๒ สามารถปรับตัวในสังคมที่มีความหลากหลาย
- ๒.๔.๓ สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับพื้นฐานของตนเองและบริบทสังคม

๒.๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ๒.๕.๑ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าหาความรู้และการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสม
- ๒.๕.๒ มีตรรกะทางความคิด สามารถในการประเมินผลอย่างมีวิจารณ์ญาณและนำแนวคิดเชิงสถิติมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม
- ๒.๕.๓ มีทักษะในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (มาตรฐานด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน)

(Desired Outcomes of Education : DOE)

คุณลักษณะ	อุดมศึกษา
ผู้เรียนรู้ (Learner Person) เพื่อสร้างงานและคุณภาพชีวิตที่ดี	เรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมเผชิญความเปลี่ยนแปลง และความเป็นผู้นำ เพื่อสร้างสัมมาอาชีพที่ดีต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม
ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovative Co-creator) เพื่อสังคมที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน	ร่วมแก้ไขปัญหาสังคม การบูรณาการข้ามศาสตร์ สร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเพิ่มโอกาสและมูลค่าแก่ตนเอง สังคมส่วนรวมและประเทศ
พลเมืองที่เข้มแข็ง(Active Citizen) เพื่อสันติสุข	กล้าต่อต้านการกระทำในสิ่งที่ไม่ดีให้คุณค่ากับความรู้ความสามารถ ร่วมสร้างสรรค์การพัฒนาที่ยั่งยืน ขจัดความขัดแย้งและสร้างสันติสุขทั้งในสังคมไทยและประชาคมโลก